

A második forduló október 14-én

Az önkormányzati választások Hajdú-Bihar megyei előzetes végeredményeit — melyek tájékoztató jellegűek — részletesen ismertetjük.

A kis településeken — a tízezer lakosnál kisebb községekben, városokban — a választópolgárok 46,17 százaléka szavazott, az érvényes szavazatok száma pedig 97,56 százalék. A 71 kis település közül 65-ben érvényes és eredményes volt a polgármester-választás. Ezek a következők:

Ebes: Portörő János (független). **Biharnagybajom:** Kacska Zoltán (független). **Bakonszeg:** Ott Jenő (független). **Hajdúdorog:** dr. Kocsis Miklós (független). **Tiszacsege:** Németh József (független). **Nyírmártonfalva:** Antal Gábor (független). **Vámospércs:** Fagyal Barnabás (független). **Bihardancsháza:** Bodó László (független). **Váncsod:** Bogáti Károly (független). **Köröszegapáti:** Dani Imre (független). **Újszentmargita:** dr. Bartal Kálmán (független). **Újtikos:** Tóth Miklós (független). **Nádudvar:** Korcsmáros Sándor (független). **Hencida:** Fonyad László (Agrárszövetség). **Nyírábrány:** Kucecz József (FKgP—MSZP—SZDSZ). **Esztár:** Vajas József (MDF). **Biharkeresztés:** dr. Balogh Antal (független). **Hajdúszóvát:** Mózsik László (független). **Csökmő:** Futás István (független). **Nyíradony:** Frank József (független). **Kaba:** Sári Győző (MSZP). **Sárrétud-**

vari: Guba Péterné (független). **Monostorpályi:** Vágó András (független). **Létavértes:** Szatmári Sándor (független). **Földes:** Péter Imre (független). **Nagykeréki:** Sipos Imre (MSZP). **Mikepércs:** Kerekes Ferenc (független). **Polgár:** Struba József (független). **Furta:** Keszeli István (független). **Darvas:** Máté József (független). **Köröszakál:** Kocsis János (független). **Újléta:** Szabó Sándor (SZDSZ). **Gáborján:** Barakony István (független). **Fülöp:** Bugyáné Szász Erzsébet (SZDSZ—MDF—FKgP). **Szentpéterszeg:** Olajos Mihály (független). **Pocsaj:** Nagy László (független). **Görbeháza:** Gál Miklós (független). **Hajdúbagos:** L. Szabó Lajos (független). **Berekbőszörmény:** Vajda Imre (független). **Szerep:** Kenéz Zoltán (független). **Kismarja:** Szücs Barnabás (független). **Bagamér:** Vályi Lajos (független). **Zsáka:** Gulyás András (független). **Magyarhomorog:** Nagy Barna (független). **Nagytráta:** Józsa Kálmán (független). **Mezősas:** Bagdi János (független). **Báránd:** Farkas Ferenc (független). **Hosszúpályi:** Kardos Zoltán (független). **Sáránd:** Szabó Antal (független). **Hortobágy:** Duró László (független). **Sáp:** Kaszás Lajos (független). **Újiráz:** Furák Károly (független). **Nagyhegyes:** Bajusz Istvánné (független). **Tépe:** Szőlősi Imre (független). **Tetétlen:** Kulcsár András (független).

Tiszagulaháza: Katona Ferencné (független). **Bihartorda:** dr. Szabó József (független). **Nyíracsad:** dr. Katona Gyula (független). **Ártánd:** Dávid Imre (független). **Vekerd:** Nagy Imre (független). **Konyár:** dr. Fülepp László (független). **Kokad:** Ozsváth István (FKgP). **Mezőterd:** Pap Miklós (független). **Told:** Darai Kálmán (független). **Bedő:** Kádár Mihály (független). Nem sikerült polgármestert választani, mert érvénytelen volt a választás eredménye: Hajdúsámsóban, Komádiban, Egyeken, Bojton, Derecskén és Álmosdon.

A képviselőválasztás a 71 település közül érvényes volt 65-ben, érvénytelen: hatban. Négyházigy független jelölt kapott mandátumot az új önkormányzatban. A Független Kisgazdapárttól 47, az Agrárszövetségtől 37, a Magyar Demokrata Fórumtól 28, a Szabad Demokraták Szövetségből 18, a Magyar Szocialista Párttól 15, a Fidesztől 8, a Cigány Kisebbségtől 6 jelölt kapott bizalmat a választópolgároktól. Az FKgP—MSZP—SZDSZ támogatásával öt jelölt képviselővé választást támogatták a szavazók. Ugyancsak öt képviselője lesz az új önkormányzatban a Kereszténydemokrata Néppártnak, négy az FKgP—SZDSZ—MSZP-nek, három-három a Kabai Vállalkozók Egyesületének, az SZDSZ—Fidesznek és a Vállalkozók Pártjának. Az

MSZP—FKgP jelöltjei közül ketőnek szavaztak bizalmat a választópolgárok és egy-egy képviselővel vehet részt a testület munkájában a Magyarországi Szociáldemokrata Párt, az FKgP—MDF, a Közművelődési Egyesület, a Cigány Munkások Szövetsége és az MDF—FKgP. A választáson indult többi párt, társadalmi szervezetnek, illetve nemzeti és etnikai kisebbségnek a jelöltjei az első fordulón nem szereztek mandátumot.

A tízezer lakosnál kisebb településeken a képviselő-választás érvénytelen volt Hajdúsámsóban, Komádiban, Egyeken, Bojton, Derecskén és Álmosdon. Érvényes, de eredménytelen maradt: Nyírmártonfalva, Kaba, Mikepércs, Pocsaj, Sáp, Tépe, Kokad, Nádudvar, Monostorpályi, Furta, Berekbőszörmény, Újiráz, Bihartorda, Mezőpéterd, Csökmő, Létavértes, Darvas, Sáránd, Nagyhegyes, Nyíracsad községekben. A többiben érvényes és eredményes a képviselő-választás.

A tízezer lakosnál több lelket számláló nyolc település választási eredményei:

A választók 28,61 százaléka szavazott az egyéni választókerületekben. A választás kilenc választókerületben érvényes volt, 96-ban érvénytelen. A kilenc érvényes közül hétben volt eredményes, kettőben ered-

(Folytatás a 2. oldalon)

Medicor Medica '90

Orvostechnikai szakkiállítás nyílt Debrecenben

Október 2. és 5. között nemzetközi orvostechnikai szakkiállításnak ad otthont a Debreceni Orvostudományi Egyetem. A három részből álló bemutató szervezői, a Medicor Kereskedelmi Részvénytársaság szakemberei hagyományt szerettek volna teremteni, amikor szegedi, pécsi és debreceni rendezvényeikre neves hazai és külföldi gyártókat hívtak meg. A kiállítók között 20 külföldi — többnyire nyugatnémet — és mintegy 15 hazai cég képviselteti magát.

A résztvevők — ismervén a hazai egészségügy siralmas anyagi helyzetét — a legkülönbözőbb kedvezményes üzleti konstrukciókat kínálják az érdeklődőknek. A Medicor például első alkalommal jelentős engedményt ad termékei áráiból, de a legtöbb gyártó szívesen venné a referencia-üzemre vonatkozó ajánlatokat is. Egyébként a szervezők tudatosan úgy válogatták össze a kiállítási anyagot, hogy abban egyaránt megtalálható legyen a csúcstechnológiát reprezentáló röntgen-diagnosztikai készülék és a legegyszerűbb egyszer használatos tű, vagy nyálsvíziv. Újdonság, hogy a ma korszerűnek számító orvostechnikai berendezések mellett külön számítógépes standon mutatják be a fejlesztés alatt álló, és 1-2 év múlva piacra kerülő termékeket is.

(Fotó: Horváth Katalin)

Mégis a diákoké lett

Még tavasszal hozták a döntést, amely egy csapásra több problémát akart megoldani, s végül egyet sem tudott. Következésképpen a nyár közepén kétszer is foglalkoztunk.

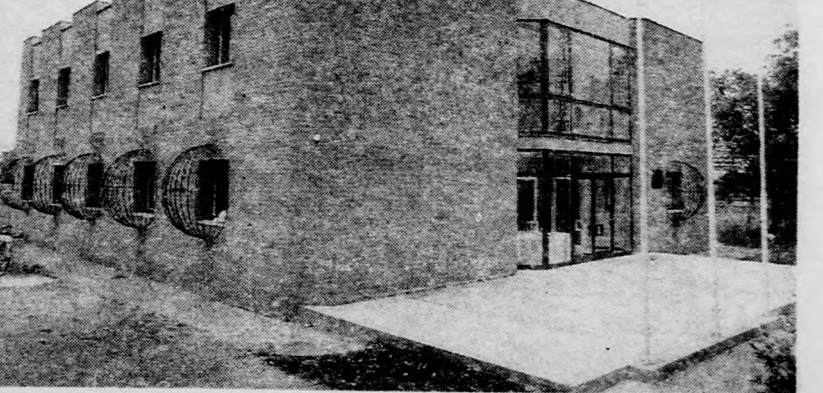
Történt ugyanis, hogy a Berettyóújfaluban megüresedett munkásországház hasznosítására egyszerre pályázott a rendőrség és a helyi mezőgazdasági szakmunkásképző iskola. Az utóbbiak egészséges kollégiumi helyekre vágytak. A bírálók azt a megoldást látták helyesnek, ha a rendőrség költözik a munkásországházba, s az általa a tanácsnak átadott régi épület egy részét veszi birtokba a diákság. Ezt a döntést hirdették ki az idén március 29-én. Csak hogy a tanács — különböző okok miatt — hallani sem akart arról, hogy a patinás rendőrségi épületben helyt adjon a kollégiumnak. Az iskola persze nem hagyta annyiban, hiszen diákjai évek óta emberhez méltatlan körülmények között, dohos, penészes pincében töltik az éjszakákat. Többszörös utazgatás, levelezés, helyszínelés kö-

vetkezett, míg végül — a módosított döntés értelmében — augusztus 16-án mégis a mezőgazdasági szakmunkásképző iskola vehette birtokba a munkásországház egykori otthontát. A pedagógusoknak és diákoknak így mindössze két hétük maradt, hogy tanévkezdésig alkalmassá tegyék az épületet kollégiumi hasznosításra. Tervük felmérhetetlen mennyiségű társadalmi munka és sok ötlet bevetése révén valósult meg. A megyei tanács pedig utolsó intézkedései egyikeként 1,6 millió forint támogatást nyújtott az átalakítás és üzemeltetés költségeinek fedezésére.

Minden rendben lenne tehát, ha a helyi távközlési üzem közben nem vette volna el a telefont. A munkásországház jogutód nélkül szűnt meg, ezért a kollégium csak 90 ezer forint befizetésével juthat hozzá a vonalhoz — érvel a helyi távközlési üzem vezetője.

Tudjuk, a szabály az szabály. De azért kérdezzük: rendben van ez így?

Sz. K.

Éjszakánként kilencven diák és három nevelő marad a kollégiumban — telefon nélkül

MAI KÉRDÉSÜNK:

Mire fordítja az egyetemi könyvtár a Volkswagen alapítvány összegét?

Elsősorban a tudományegyetemek részülnék a Volkswagen alapítványnak az összesen kilencszázezer nyugatnémet márkás összegéből. A Kossuth Lajos Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára, hazánk második nemzeti könyvtára ebből százezer márkányi összegű beszerzésre kapott lehetőséget.

Gomba Szabolcsné főigazgató két héttel ezelőtt nyújtotta át a fővárosban az alapítvány képviselőjének a könyvtár beszerzési kívánságlistáját. Néhány hét múlva várható a kért könyvek Budapestre érkezése, s az egyetemi könyvtár a közgazdasági egyetemen veheti majd át a kívánságnak megfelelő kiadványokat. Gomba Szabolcsné arról érdeklődöttünk, milyen jellegű kívánságok szerepelnek a listán.

— Idegen nyelvű kiadványok. Elsősorban könyvek, másodsorban folyóiratok. Mindenekelőtt német, illetőleg angol és francia nyelvűek.

Évek óta nagy, megoldatlan gondunk a folyóiratbeszerzés. Míg például a brüsszeli egyetemi könyvtárban — ahol nemrég jártam — több ezer féle folyóiratot olvashatnak az érdeklődők, nálunk a pénzühiány okán csak néhány százat. Sikerélménynek számított az utóbbi években, ha nem kellett lemondanunk egy-egy folyóiratot. De volt olyan esztendőnk, amikor a könyvre szánt keretet kellett folyóiratra áldoznunk. E helyzetben óriási a jelentősége a Volkswagen alapítvány segítségének. Csak egy összehasonlító adat: éves költségvetésünk 5,7 millió forint. S most jött a százezer nyugatnémet márkás segítség. El lehet képzelni, miért tekintjük ezt nemcsak nagyvonalú, de páratlan értékű támogatásnak!

(A. L.)

ÁB Generali Biztosító Rt.

Sajtótájékoztató Budapesten

Negyven év múltán ismét működik Magyarországon Generali Biztosító, amelynek elsődleges célja, hogy a felett nyugat-európai piacgazdaságokban már alkalmazott korszerű biztosítási formáival hozzájáruljon a vállalkozások fellendüléséhez nélkülözhetetlen gazdasági feltételek megteremtéséhez. A Generali 1831-ben Triestben alakult, s már egy évvel később kiépítette magyarországi hálózatát. A magyar piacról 1949-ben, a biztosítás állami monopóliummá válásával kellett kivonulnia a többi külföldi biztosítóval együtt.

1989 szeptemberében a magyar kormány hozzájárult az ÁB Generali Budapest Biztosító Rt. megalakításához, s ezt követően ez év januárjától megkezdte működését az új magyarországi biztosítótársaság. Vágó Zsolt, az Rt. vezérigazgatója és Aurbrecht Ilona, az Állami Biztosító vezérigazgatója kedden Budapesten, a Duna

Intercontinentál szállodában megtartott közös sajtótájékoztatójukon egyebek közt elmondták: az Rt. három alapítója közül a részvények 60 százaléka az Állami Biztosítóé, 20-20 százalékkal a Generali, illetve osztrák leányvállalata, az Erste Allgemeine Generali rendelkezik. Ma a Generali az egyik legnagyobb európai biztosítótársaság, amely Kelet-Európában elsőként Magyarországon kezdte meg tevékenységét.

Az ÁB Generali Budapest Biztosító Rt. — amely az ország különböző területein az Állami Biztosító fiókjaiban működik — a vállalkozók és vállalkozások hazai szakközvetítője. Elsődleges céljuknak tekintik — mint azt a sajtótájékoztató is hangsúlyozta —, hogy megosszák a vállalkozókkal és vállalkozásokkal mindazokat a kockázatokat, amelyek gazdasági tevékenységüket nap mint nap kísérik.

EURÓPA TANÁCS

Magyarország felvétele november elején várható

Strasbourg, 1990. október 2. kedd (MTI-tud) — Kedden délelőtt az NSZK-ból a franciákkal Strasbourgba, az Európa Tanács székhelyére érkezett Antall József miniszterelnök, hogy beszédet mondjon a tanács parlamenti közgyűlésének ülésén Magyarországnak a közeljövőben esedékes tagfelvételéről. A tanács különböző intézményei jelentésükben, amelyet a parlamenti közgyűlés, illetve a minisztertanács elé terjesztettek, javasolják, hogy Magyarországot — elsőnek a közép- és kelet-európai államok

közül — vegyék fel a testület tagjainak sorába. Erről várhatóan a miniszteri tanács hoz végleges döntést november elején Olaszországban esedékes ülésén. Antall a repülőtéren Anders Björck, az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének elnöke és más személyiségek fogadták. A tanács épületénél Pier Guardigli nagykövet, az állandó miniszteri képviselők tanácsának elnöke, Catherine Lalumiere asszony, az Európa Tanács főtárgyalója köszöntötte. A miniszterelnök beírta nevét a tanács aranyköny-

vébe. Délelőtt megbeszélést folytatott Björckkel, Lalumiere-rel, majd felszólalt a parlamenti közgyűlés ülésén.

A közgyűlés elnöke kedden átnyújtotta a magyar kormányfőnek a közgyűlés által ajándékozott Pro Merito érdmet.

Antall programja délután sajtókonferenciára, majd pedig Strasbourg polgármesteréhez, Catherine Trautmann asszonyhoz szólította.

Antall József miniszterelnök kedden az esti órákban hazaérkezett Strasbourgból.

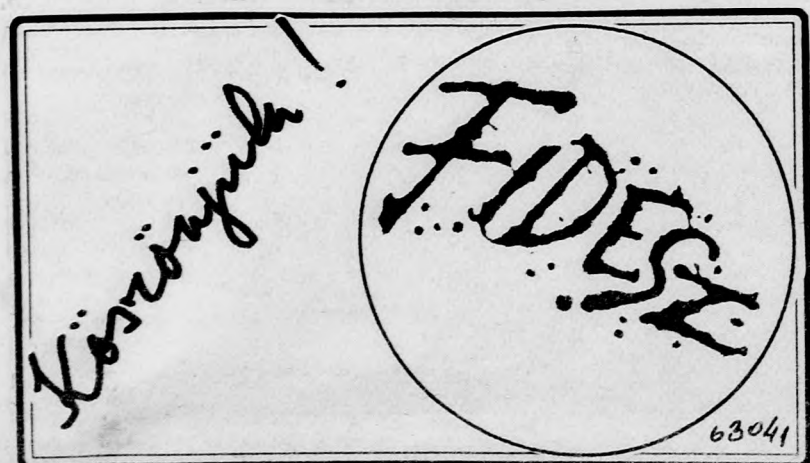
Az Alkotmánybíróság határozata a miniszterelnök alkotmányértelmezési kérdéseire

1990. október 2. — Az Alkotmánybíróság — a miniszterelnöknek a kormány nevében előterjesztett indítványa alapján — az alkotmányt értelmezve alkotmányellenesnek minősítette, hogy megfelelő indokok hiányában egyes személyek volt tulajdonát reprivatizálják, másokét viszont nem. A testület ugyancsak alkotmányellenesnek értelmezte — a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek a tulajdonukban lévő termőföldre való joggal kapcsolatban — a tulajdonnak azonnali, feltétlen és kártalanítás nélküli elvonását — jelentette ki dr. Sólyom László, az Alkotmánybíróság elnöke kedden délelőtt, a bírói testület határozatának nyilvános ismertetésekor.

A nagy érdeklődéssel várt határozatot Sólyom László olvasta fel a bírói kar tagjainak, valamint az Országgyűlés, a kormány és a sajtó képviselőinek jelenlétében az Alkotmánybíróság budapesti épületében. Az elnök az állásfoglalások indoklásakor egyebek között hangsúlyozta: a Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi illetve állampolgári jogokat bármely megkülönböztetés nélkül. A megkülönböztetés tilalma arra vonatkozik, hogy a jognak mindenkit egyenlően kell kezelnie, azaz az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságokat és kedvezményeket meghatározni. A kormány privatizációs programjában a földtulajdonnak kivételként való kezelése — tehát az eredeti tulajdonviszonyok természetbeni visszaállítása — a tulajdonszerzésben személyek közötti megkülönböztetéssé válna. Márpedig figyelembe kellene venni a vállalkozáshoz való jogot is, mert a privatizáció és a föld reprivatizációja is elsősorban a vállalkozói gazdaságok kialakítását szolgálja. A kivételesen megengedett különbségtétel csak akkor lehet alkotmányos, ha a volt tulajdonosok és a nem tulajdonosok szempontjait azonos körülményekkel és elfogulatlansággal mérlegelik. Az Alkotmánybíróság szerint — mondta dr. Sólyom László — a személyek hátrányos megkülönböztetését jelenti, ha egyes személyek volt tulajdonát reprivatizálják, másokét pedig nem.

Az alkotmányértelmezési indítvány második, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tulajdonára vonatkozó kérdésére válaszolva az Alkotmánybíróság utalt az alkotmány azon rendelkezésére, mely szerint a Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot, s tulajdon kihasználását csak kivételesen és közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság nem lát alkotmányos indokot arra, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezeteket, mint a gazdasági társaságok egyik fajtáját, törvényben megfoszassék tulajdonuktól. A termelőszövetkezetek tulajdona, ezen belül a termőföld, mint gazdasági társaság tulajdona, alkotmányos védelem alatt áll.

A határozat ismertetését követő rövid sajtótájékoztató kérdésekre válaszolva dr. Sólyom László kijelentette: az Alkotmánybíróság a határozatban közölt álláspontjait — az indokolásban foglaltakon túl — nem magyarázza. A kormány által feltett absztrakt kérdésre, a bírói testület absztrakt választ adott. (MTI)

Nem lesz kopogtatócédula

1990. október 2. — Nem küldenek újabb kopogtatócédulákat az önkormányzati választások október 14-ére kitűzött második fordulója előtt — közölte az MTI kérdésére Tóth Zoltán, a BM Választási Irodájának vezetője. Azokban a választókerületekben, ahol érvénytelen volt az első forduló, a polgárok személyi igazolványuk felmutatásával ugyanott adhatják majd le voksukat, ahol az első fordulóban. Természetesen azok is szavazhatnak, akik az első fordulóban távol maradtak az urnáktól.

A második fordulóban mindazok a jelöltek indulhatnak, akik az első fordulóban részt vettek, s polgármester, illetve képviselő az a jelölt lesz, aki a legtöbb szavazatot kapja, függetlenül attól, hogy hányan mennek el szavazni.

A BM Választási Iroda ugyanakkor kéri, hogy az esetleges visszavonásokat a pártok, társadalmi szervezetek, illetve a független jelöltek legkésőbb péntekig jelezzék, mert szombaton megkezdődik a szavazócédulák nyomtatása a második fordulóra. (MTI)

Üdvözlő távirat

1990. október 2., kedd — Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke, Antall József miniszterelnök és Jeszenszky Géza külügyminiszter a Németországi Szövetségi Köztársaság nemzeti ünnepe, a német egység napja alkalmából táviratban köszöntötte Richard von Weizsäcker, a Németországi Szövetségi Köztársaság elnökét, Helmut Kohl kancellárt és Hans-Dietrich Genscher külügyminisztert.

Németh Miklós és Horn Gyula Berlinbe utazott

1990. október 2. — Richard von Weizsäcker, az NSZK szövetségi elnök meghívására kedden Berlinbe utazott Németh Miklós volt miniszterelnök és Horn Gyula volt külügyminiszter. A két Németország egyesítésének központi ünnepségén vesznek részt. (MTI)

Független értelmiségiek levele Göncz Árpádhoz

1990. október 2. — Kilencvenkilenc értelmiségi Göncz Árpádnak, a Magyar Köztársaság elnökének nyílt levelet küldött, amelyben a kereszténység és a magyarság szellemében tiltakoznak az ellen, hogy bárki bárkit önkényes — „faji”, felekezeti stb. — szempontok szerint a nyilvánosság előtt ki akarjon rekeszteni az ország egyenrangú állampolgárai közül. Kéri Göncz Árpádot nyilvánítsa ki: ez az ország több csonkítást már nem tud elviselni, és türelmetlen, hogy ezt most itthon kísérleljék meg. (MTI)

A második forduló október 14-én

(Folytatás az 1. oldalról)

ménytelen maradt. A hét megválasztott képviselő. Püspökladány, 1. számú választókerület: dr. Nagy László (MSZP), 2. számú választókerület: dr. Pásztor János (MSZP), 3. számú választókerület: dr. Molnár László (független), 4. számú választókerület: Kardos István (Fidesz). Balmazújváros, 1. számú választókerület: Csige József (MSZP), 2. számú választókerület: dr. Veres Ferenc (független), Debrecen, 24. számú választókerület: dr. Jancsó Sándor (SZDSZ).

A tízezernél nagyobb lélekszámú települések listás választási adatai. A választás mind a nyolc településen érvénytelen volt. Ennek ellenére közülük tájékoztató jelleggel a listára leadott szavazatok százalékos arányait. Hajdúszoboszlói Kör: 0,72, Magyar Néppárt Nemzeti Parasztpárt: 0,23, Hajdúhadházi téglási Városi Ipartestület: 0,25, MNP-PDSZ: 0,53, Biharifülségi Régió: 0,10, Magyarországi Cigányok Demokratikus Szövetsége: 0,05, SZDSZ-Fidesz: 2,61, Püspökladányi Sporthorgász Egyesület: 0,29, MDF-FKGP-VP: 1,45, Vállalkozók Pártja: 0,35, ASZ-HISZ-MSZP: 1,14, Hajdúnánási Ipartestület: 0,52, Nánási Kör: 0,13,

Volt Politikai Üldözöttek Bajtársi Szövetsége: 0,06, Hajdúnánási Bocskai Sportegyesület: 0,24, Városi Pedagógus Szakszervezet: 0,15, Ipartestületek Országos Szövetsége: 0,26, 48-as Olvasó Népkör: 0,83, Agrárszövetség: 0,61, Magyarországi Szociáldemokrata Párt: 0,81, Magyar Demokrata Fórum: 19,60, Szociáldemokrata Szövetség: 0,45, Magyar Szocialista

Munkáspárt: 3,00, Szabad Demokraták Szövetsége: 15,94, Fialat Demokraták Szövetsége: 17,07, Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt: 13,44, Magyarországi Zöld Párt: 1,15, Kereszténydemokrata Néppárt: 4,34, Magyar Szocialista Párt: 10,18, Nyugdíjasok Pártja: 2,87, Cigány Kisebbségi lista: 0,65 százalék.

Debreceni eredmények

Ezek az adatok is előzetes eredmények, tájékoztató jellegűek. A választás befejezésekor 154 507 választópolgárt tartottak nyilván, akik közül 44 259 jelent meg szavazóként.

Debrecenben a 191 szavazókörben a listára leadott szavazatok százalékos arányai: Cigány Független Lista 0,25; Nyugdíjasok Pártja 4,94; Magyar Szocialista Párt 9,8; Kereszténydemokrata Néppárt 4,28; Magyarországi Zöld Párt 1,98; Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt 10,16; Fialat Demokraták Szövetsége 23,21; Szabad Demokraták Szövetsége 19; Magyar Szocialista Munkáspárt 3,45; Szociáldemokrata Szövetség 0,78; Magyar Demokrata Fórum 22,15 százalék. A választási forduló ér-

Heti kommentátorunk:

NAGY ZSUZSA

Hol az a prospektus?

A férjem már megint dühös volt. Döntsd el, hogy vásárolni vagy olvasni jöttünk a boltba — hangzott a szöveg már nem először, s — be kell vallanom — nem is egészen alaptalanul. Ugyanis valóban sok időt töltök az üzletekben használati utasítások olvasásával. Ha meglátok valami újat, előkotrom a szemüvegemet, és elejétől végig böngészem az általában nagyvető alá kívánczozóan apró betűket.

Nem azért teszem ezt, hogy ennyivel is elodázzam az otthon váró munkák elvégzésének való nekirugaszkodást, nem is csak pusztán kíváncsiság vezérel. Egyszerűen tudni akarom, mit mihez és hogyan lehet használni. És meggyőződésem, hogy a csekély szellemi tevékenység fillérekben, forintokban vagy hasonlóképpen értékes percekben, órákban kamatozódik.

Hiszek ugyanis a szakértelemben. Nem vonom kétségbe azoknak a szakembereknek a tudását, akik az általam vásárolni szándékozott árut terveztek, kidolgozták, elemezték, ellenőrizték, s végül mindezek alapján engem tanácsokkal igyekeznek ellátni. Elég időt és energiát „pazaroltam” már háztartási tevékenységemre ahhoz, hogy tapasztalataim is igazolják az előlegezett bizalmamat. Tény, hogy az a szer, amit, mondjuk, szintetikus festékkel fedett ajtó lemosására ajánlanak, gyorsabban és szemmel láthatóan jobban tisztítja az ajtót, mint a más célra gyártott mosogatópor. A mosogatópor sem érdemes se pazarolva, se túlzottan takarékoskodva adagolni, mert annak optimális hatását grammok és liter vizek összevetésével gondosan kikísérletezték a gyár laboratóriumában, de a hűtő, a mosógép, a porszívó is akkor működik legjobban, ha a tervezője által megálmodott módon teheti. És hát az is hoz valamit a konyhára, ha a ruházati boltban ellenőrzöm, vajon mosható-e a ránézéstől is bepizkolódó világos ruha vagy vihetem hetenként a Patyolatba a cseppet sem borstalan számlákat fizetve.

Ezért vallom én, hogy nem fölösleges néhanapján az ABC-áruházat összehasonlítani a könyvtárral. Már csak azért sem, mert a világ gyorsan változik a mi életünkben. Nagyanym ugyanúgy mosott a teknőben az avas zsírból fahamuval főzött szappannal, ahogyan azt dédnagyanyámtól megtanulta, manapság viszont naponta zúdítt ránk az újdonságokat az ipar és a kereskedelem, amivel nekünk, magunknak kell megismerkednünk. S késő bánat az első kudarc után döbbenni rá, hogy a méregdrága mikrohullámú sütőben nem lesz igazi a tepertős pogácsa — mivel azt nem arra találták ki.

Olvasom hát szorgosan a használati utasításokat — de azért az újságokat is. És néha bizony éppen főzés vagy takarítás közben kezdek elgondolkozni azon: a társadalom, a politika mechanizmusainak is biztosan megvannak a szakemberek által kidolgozott használati utasításai. Nem ártana alaposan végigolvasni azokat a „prospektusokat”, mielőtt bármit is nehezen javítható módon elrontanánk.

— Ha a miniszter bezárt a volna ősz tárcá an nem men ra az egy 40 százalé lésről bes ságban ke nak most elmúlt év László, a tudomány éves hall folytatár lával és H kérte; ha ók is saját elmúlt he dulásainak

— A s hogy az tündija 31 emberek a pénzt au denki me térium fej ja át ezt a temeknek bizottság rendelkezi forint jár telezően, nulmányi ális támog tevékeny gyakorlat járulásra mondja C

— Mer pénzből e egy négye — Az nyért 2700 forint jár. — Eze jeles a biz telező ju havonta 4 akinek né

TÖBB

— A ha itt töltötter felér kéts évvel — r asszony. — elmehtek csak két H kordvezte erre is nag Töréken toan erős Mihályné. ezelőtt ke Debreceni zó Vállalat azon kevt vállalat „v mitanak. nyugdíjbar is felajánlo Elfogadta.

— Hencidá kéri ugyan teésben év aktív dolg utóbbi idő kztatási g És a bizo nő: mi lesz a beteg em korábban képeségű magukat. és 60 év ké kedvezmér bíznak. — A m szétosztjuk zött, mind nek kell a doskodni a nyi Vince

Ki hallgatja meg az egyetemistákat?

— Ha azt mondta volna a miniszter, elfogyott a pénz, bezárt a bazár, ha próbálta volna őszintén bemutatni a tárca anyagi lehetőségeit, nem ment volna ki az utcára az egyetemi ifjúság. De ő 40 százalékos ösztöndíjemelésről beszélt, holott a valóságban kevesebb pénzt kapnak most a diákok, mint az elmúlt évben — mondja Sal László, a Debreceni Agrártudományi Egyetem negyedik éves hallgatója, aki két évvel ezelő óta a Csapó Attila vezetésével, Csapó Attilával és Honti Gáborral azt kérte, hadd mondassák el nekik is a saját szemszögükből az elmúlt hetek diákmegmozdulásainak okát.

— A sajtóban megjelent, hogy az egyetemisták ösztöndíja 3150 forint, s most az emberek azt gondolják, ezt a pénzt automatikusan mindenki megkapja. A minisztérium fejkvóta szerint utalja át ezt az összeget az egyetemeknek, ahol a diákjelölti bizottság osztja szét. Állami rendelkezés értelmében 1300 forint jár mindenkinek kötelezően, a többi pénzt tanulmányi ösztöndíjra, szociális támogatásra, kulturális tevékenységre, szakmai gyakorlatra, étkezési hozzájárulásra kell fordítani — mondja Csapó Attila.

— Mennyit kap ebből a pénzből egy ötos, mennyit egy négyes tanuló?

— Az ötos bizonyítványért 2700, a négyesért 1700 forint jár.

— Ezek szerint, akinek jeles a bizonyítványa, a kötelező juttatással együtt havonta 4000 forintot kap, akinek négyes, háromszázötven forintot.

— Igen, de az agrártudományi egyetemen és bizonyára más egyetemeken sem olyan egyszerű négyes-ötös osztályzatot szerezni. A diákok 50 százaléka nem részesül tanulmányi ösztöndíjban, 3,5-es átlag alatt nem jár. S aki csak a kötelező pénzt kapja meg és esetleg néhány száz forint szociális ösztöndíjat, annak az étkezésre sem elég a pénze.

— Azért jártunk most rosszabbul — teszi hozzá Honti Gábor —, mert egyik kézzel ugyan adott nekünk ösztöndíjemelést a kulturális kormányzat, a másik kezével viszont többet vett el.

— Hogyan lehetséges ez?

— Az ösztöndíjat megemelték, de eltörölték azt az étkezési hozzájárulást, amelyet a menzák kaptak. Így nálunk például az emelkedő rezszi költségeit áthárították a hallgatókra, és 31 forintról 48-ra emelték egy ebéd árát.

— Az is meglehet, hogy a jó szándék vezette a minisztériumot, amikor egy összegben utalta át a pénzt az egyetemeknek, hogy ott döntsenek a további szétosztásról, de tájékoztatásból, hozzá nem értésből súlyos konfliktust idéztek elő. Nem vették észre, hogy darázsfejszékbe nyúlunk — fejtegeti Sal László.

— Tudjuk, hogy más rétegek is anyagi gondokkal küszködnek, ezért sokáig töprengtünk azon, milyen formában fejezzük ki elégedetlenségünket. Nem akarjuk, hogy a társadalom haragja ellenünk forduljon. Kulturált formában szeretnénk volna képviselni saját

érdekeinket. Sajnos, sokan már azt sem engedhetjük meg magunknak, hogy a hét minden napjára vegyünk ebédjegyet, pedig próbálunk magunk is pénzt keresni. Az agrárosok közül sokan eljárnak dolgozni a hibridüzembe, a börtgyárba, most összelekrumplit, almát szedtünk — sorolja érveit Csapó Attila. — Abból nem szabad kiindulni, hogy a diákok Adidas cipőben, modern farmernadrágban járnak. Aki bekerül az egyetemre — ha kevés is a pénze —, összeszórja ezeket a ruhadarabokra, hogy ne különbözzön a többiekétől.

— Én nem tartom jónak, ha a tanulás mellett rendszeresen dolgozik egy egyetemista — mondja Sal László.

— Nekünk az a feladatunk, hogy tanuljunk. A tudomány sokat fejlődött, a követelményrendszer nagy. A pénzkérés nem mehet a tanulás rovására. Ha az egyetem komoly tudásra tesz valaki szert, abból nemcsak neki származik haszna, hanem az országnak is. A Közös Piacchoz akarunk tartozni, de akkor jó szakemberek sokaságára lenne szükség. Most hallottam, hogy Dániában például a 30 hektáros gazdaságokban minden farmer egyetemi végzettségű.

— A legjobban az fájt nekünk — mondja Honti Gábor —, hogy nem veszik figyelembe a véleményünket, lekezelnek bennünket és koldósítanak, miközben úgy tartják, mi vagyunk a jövő záloga. Nem Antall miniszterelnök-ellenesek vagyunk,

csupán azt akarjuk elérni figyelmeztető akciókkal, hogy hallgassanak meg bennünket és vegyenek komolyan. A péntek esti nagygyűlés után mi elmentünk a Kossuth-térre, nem voltunk azok között, akik ordítottak a miniszterelnöknek. A pénzen kívül más is bánt bennünket. Autonómiát kaptunk, de ez most nagyon megnehezíti a dolgunkat.

— Emlékeztetem szerint az ifjúság évek óta harcol az egyetemi autonómiáért.

— Az autonómiával együtt most megszűnt az egyetemisták egyharmados képvisellete a kari tanácsokban. Az agrártudományi egyetemen például azt akarja a felső vezetés, hogy a 21 fős tanácsban öt diák legyen. A fontos döntésekhez viszont kétharmados szavazati arány kell, így szinte feleslegessé válik a hallgatói részvétel.

— Azt nem írjuk alá, hogy az elmúlt években nem emeltük fel a szavunkat szükség esetén az egyetemi vezetés ellen. Értünk is elapróbb eredményeket. Most úgy tűnik, a tisztújítás iránt marad — mondja vezérigazgató Csapó Attila. — Mindenki tudja, hogy az egyetemi vezetők milyen kiválasztás útján kerültek a pozíciójukba, s a szükséges cserék sajnos nem történtek meg. Ezért mi nemcsak az ösztöndíj miatt emeltük fel a szavunkat. Persze, több pénzt is szeretnénk, de elsősorban az igazságot akarjuk.

(fazeaks)

Fellegek gyűlnek a Biogal fölött?

„Félinterjú” Kéri Tiborral

A Biogal hosszú ideig sikerrel rejtőzött el szépen csengő neve mögé; néhány, többnyire az eredményeit méltató íráson kívül alig találkozhattunk vele a sajtóban. Am az idén január elsejével az állami vállalat részvénytársasággá alakult, s ezzel egy csapásra megváltozott a korábban a cégről kialakult, meglehetősen rózsaszínűre festett kép is. Kiderült, hogy a nemzetközi piacon éppenséggel nem kapkodnak a Biogal-részvények után, hogy az elmúlt évek látványos beruházásai nyomán a vállalatnak hatalmas adósság szakadt a nyakába, s mindezek tetejébe — horribile dictu — a gyár dolgozói is zúgolódni kezdtek. Aztán egy szép napon a Biogal üzemi lapjában megjelent egy afféle vezérigazgatói fórumról szóló tudósítás, amely minden kétséget eloszlatott: a vállalat vezetőjének szegezett, olykor az indulatokról sem mentes kérdések ismét bebizonyították, hogy a gazdasági bajok nem állnak meg a pénzügyi részleg ajtajánál. Kéri Tiborral, a Biogal Rt. vezérigazgatójával a napjainkban a privatizáció vajdásait élő cégről beszélgettünk...

...valahogy ilyesformán kezdődött volna az az interjú, amelyre július közepe táján kértük fel Kéri Tibort. Ő nem zárkózott el a tisztázó szándékú beszélgetés elől, sőt, mintha kicsit még örült is volna a lehetőségnek, hisz' ilyesformán végre „tisztá vizet önthetünk a pohárba”. Ezek után bizony igencsak meglepő, hogy a megjelölt időpontban, augusztus közepén Kéri Tibor nem ért rá, s éppígy nem tudott időt szakítani a beszélgetésre további másfél hónapig; a számtalan időpont-módosítás, újabb és újabb üzenetváltás mindmáig meddő időpocsékolásnak bizonyult. Ezért végül úgy döntöttünk, hogy a Kéri Tiborral készített interjú helyett csak a kérdéseinket tesszük fel, előre bocsátva, hogy azok voltaképpen a Biogal dolgozóitól származnak, s csak azért plagizáljuk, mert ők, a szigorú megtorlástól tartva, nem adták a nevüket hozzá. S most lássuk a kérdéseket.

1. A vállalat privatizációjának eleinte két alternatívája volt: nagy, tőkeerős nyugati győgszerrel társulni, vagy befektető cégekre bízni a jövőt. Ön az utóbbi lehetőség mellett döntött. Sokan veszélyt sejtettek ebben a választásban, ugyanis előfordulhat, hogy e vállalkozók nem a gyárban, hanem inkább csak az értékpapírokban látnak üzletet. Vajon nem kell-e attól tartani, hogy ilyesformán teljesen elveszti az önállóságát a vállalat, s hogy végképp kicsúszik a Biogal vezetői kezéből a gyeplő?

2. A Biogal háza táján ön az egyetlen vezető, aki teljes egészében átlátja a privatizációval kapcsolatos kérdéseket, mindenki más legfeljebb részleteket, kisebb-nagyobb részterületeket ismer. Nem tartja veszélyesnek ezt az állapotot?

3. Tudomásunk szerint az Állami Vagyonügynökség nem fogadta el a részvénytársaság gazdasági koncepcióját, mondván, hogy az ellentétes a nemzetgazdaság érdekeivel. Az ön elképzelései szerint ugyanis a részvényeknek több mint a felét lényegében az adósságok csökkentésére fordítanák, míg az állami tulajdon képviselő szervezete inkább az alaptőke emelését helyezte előtérbe. Vajon megszületett-e már az új koncepció?

4. Az utóbbi években több mint hárommilliárd forintot költöttek a vállalat korszerűsítésére. E beruházások jó része valóban előre mozdította a gyárat, ám van közöttük olyan is — mint például a sok száz millióért felépített erythromycin-üzem —, amelyben piac híján azóta is állnak a berendezések. Nem éri felelőseknek magát azért, hogy „erőteltette” a labilis gazdasági alapokon álló beruházást?

5. Gyakorta hallhattuk, hogy a Biogal megyénk egyik legjobban fizetett vállalata. Am a kétszáz ezer forintnyi éves bruttó keresetek mögött igencsak algeodolkodott tények bújnak meg: a gyár 1659 fizikai dolgozója közül 1606, a 798 szellemi közül pedig 651 a gyógyszeripari átlagbér alatt keres. Sőt, 1487 fizikai és 348 értelmiségi dolgozó fizetése még az említett rangsor alsó ötödét sem haladja meg. Egyes számítások szerint ahhoz, hogy az alkalmazottak keresete legalább a gyógyszeripari átlagot elérje, évente nyolcvan millió forintra lenne szükség. Vajon lesz-e fedezetük erre?

6. Az MSZMP impozáns Kartács utcai vendégházát egykor közpénzből építették; úgy tudjuk, hosszas huzavona után végül a Biogal vásárolta meg. Mennyibe került, s vajon miért volt szükség rá?

7. Egy részvénytársaság vezérigazgatójának a tulajdonos, végső soron a közgyűlés a munkáltatója. Az ön megbízólevelét mégis két vezérigazgató-helyettes írta alá. Vajon miért?

8. Ön ebben az esztendőben elérte a nyugdíjkorhatárt, de — amint azt többször is hangoztatta — nem kíván nyugalmába vonulni. Továbbra is ellátja a vezérigazgatói teendőket, s állítása szerint szünetelteti a nyugdíj folyósítást. Utánanéztünk. Kiderült, hogy ön nem kérte a társadalombiztosítási igazgatóságtól a nyugdíja szüneteltetését, így a bruttó 78 ezer forintos vezérigazgatói fizetése mellett hónapról hónapra fölvesz 39 642 forint öregségi nyugdíjat — nettó. Végül is nyugdíjas, vagy nem?

Sz. K.

Horváth Árpád

TÖBB JUT A MARADÓKNAK

Népszerű a korengedményes nyugdíj

— A harminckét év, amit itt töltöttem a szalg mellett, felér kétszer harminckét évvel — mondja az öszülő asszony. — Jól jön, hogy elmehetek nyugdíjba. Igaz, csak két hónapot nyerek a korengedményes nyugdíj mellett, de most erre is nagy szükségem van.

Törékeny, s mégis, láthatóan erős asszony Nagy Mihályné. Huszonöt évvel ezelőtt kezdett dolgozni a Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalatnál. Mára egyike azon keveseknek, akik a vállalat „veteránjainak” számítanak. Legtöbbjük már nyugdíjban van. Most neki is felajánlották a lehetőséget. Elfogadta.

Hencidán tizenegy ember kéri ugyanezt. Az Új Élet tévesben évek óta csökken az aktív dolgozók száma, az utóbbi időben mégis foglalkoztatási gondjaik vannak. És a bizonytalanság egyre nő: mi lesz a téves sorsa? Sok a beteg ember, egyesek már korábban csökkent munkaképességüvé nyilvánították magukat. Tizenegy — 55 éves és 60 év közöttiek — a korengedményes nyugdíjban bíznak.

— A munkaterületüket szétosztjuk a maradék között, mindössze két embernek kell az utódjáról gondoskodni — mondja Mavranyni Vince téveszelnök. Ez —

egy példával illusztrálva — anyagilag a következőképpen érint bennünket: akinek tízezer forint fizetése volt, ahhoz nekünk még hozzá kellett tenni 4300 forint nyugdíjajrárlékot. A nyugdíjja viszont 6500 forint lesz, amit a korhatár eléréseig mi fedezünk. A két összeg közötti különbség 7800 forint. Ennyit takarítunk meg, ha az illető helyét nem töltjük be.

Hencidán úgy döntöttek, nem lesznek kivételezett helyzetűek. Aki rendelkezik az előírt munkaviszonnyal és elérte az 55 évet, kérheti a korengedményes nyugdíjazást.

Debrecenben, a Medicorban tavaly kezdték el a létszámracionalizálást. Ahol felesleg látszott, s a dolgozók kérték a korengedményes nyugdíjazást, ott hozzájárultak. Tavaly 78-an, az idén 34-en vették igénybe, öt ember ügye pedig most van folyamatban. A racionalizálás része a munkakörök összevonása is. A Medicorban ez 1990-ben 5—6 millió forint megtakarítást eredményez — említi Bereczné Eszterhai Valéria gazdasági igazgatóhelyettes.

Bíró Gusztáv jogtanácsos hozzáteszi, hogy a dolgozók szívesen fogadták ezt a lehetőséget. Ha nincs a miniszterelnáncsi rendelet, egyszerűen el

kellett volna küldeniük az embereket. Sajnos, bizonyos esetekben így sem tekinthetnek el ettől a lépéstől.

— Nagyon sokan veszik igénybe a korengedményes nyugdíjt — erősíti meg a hallottakat Sági Gyuláné, a megyei társadalombiztosítási igazgatóság nyugdíjosztályának vezetője. — Az idén 42 százalékkal emelkedtek a nyugdíj-megállapítási igények, ám ezen belül a korengedményre vonatkozó 310 százalékkal nőttek. Az igazgatóság alig győzi a munkát — hangzik a nem meglepő tény.

A körülményeik, feltételeik semmit nem változtak, csak a tennivaló sokszorozódott meg. Gyakran késő estig dolgoznak. Az idén augusztus 31-ig 684-en részesültek korengedményes nyugdíjban, s körülbelül 250-300 ember ügyét intézik e napokban is.

A korengedményt azok a dolgozók vehetik igénybe, akiknek munkaadója vállalja, hogy a nyugdíj összegét a korhatár eléréseig megtéríti a nyugdíjfolyósító igazgatóságnak. A jogszabály lehetőséget ad arra, hogy a nagyarányú létszámleépítésre kényszerülő cégek a nyugdíjak megtérítéséhez a foglalkoztatási alap támogatást vegyék igénybe. Hajdú-Biharban is van erre példa:

legutóbb a Mezőgép Vállalat élt a lehetőséggel.

— Én is mennék, ha lehetne — mondja határozottan Szűcs Jánosné, a Barnevál osztályozó beosztású dolgozója. — Borzasztó kemény munka ez, hajnali negyed ötkor már jönnöm kell... — és meséli, hogyan veszi ki az emberből az erőt. És persze a pénzzel folytatja. — Amikor dolgozni kezdek, egyhavi fizetésemből vettem egy szobabútor. Ilyen már nincs.

Szűcsné 1965. augusztus 22-e óta dolgozik ennél a vállalatnál, de még nincs 53 éves, s itt az engedmény csak azokat illeti meg, akik a korhatárt két éven belül elérik. De bosszúságnak, legfőképp pedig irigységnek nyoma sincs az arcán. Azt gondolom, megszokta már ezt a „borzasztó” munkát, ám nemet int: — Ezt sosem lehet megszokni, ebben csak el lehet kopni. A szalgmunka mind nehéz — mondja, s még hozzáteszi, hogy bár ő egyelőre nem veheti igénybe, nagyon helyesnek tartja a korengedményes nyugdíj bevezetését.

Szűcsné tehát marad még pár évet, de Nagyné — számítása szerint — novemberben már nem áll ki hajnali órákon a buszmegállóban.

Nem a balhé kedvéért!

Tisztelt Fazekas Valéria!

Megdöbbenve és értetlenül vettük kezünkbe a Hajdú-bihari Napló hétfői számát, melyben A balhé kedvéért? címmel az ön glosszáját olvashattuk. Megdöbbenünk, mert az ominózus írásban ön a mi nyakunkba akarja varni Antall József miniszterelnök úr pénteki „futását”. Megdöbbenünk, mert a sajtó — a már sajnálatosan megszokottá vált — csúsztatással elve elferdíti, más színben tünteti fel a valóságot. Igaz, ön is elégedetten hajthatja álomra a fejét e mű megírását követően, hiszen a sikerhez (és a kudarc elkerüléséhez) minden adott volt az Aranybika előtt: az egyetemisták, a transzparensek és a rigmusok.

Tévedés ne essék: választásunkkal nemcsak az ön figyelmét kívánjuk felhívni egy-két elfelejtett apróságra, célunk az, hogy a már demonstrációnk alkalmával is félrevezetett lakosság tisztán láthasson az ügyben. Ezért nem árt a következő elfelejtett „apróságokra” figyelmet szentelni.

Ön tévedett, tisztelt Fazekas Valéria, az incidens (nevezük így) nem az utcán kezdődött. Bent, a Bartók Teremben. Akkor, amikor Antall József miniszterelnök úr nem volt hajlandó kérdésekre válaszolni, akkor, amikor a kormányfő által kezdeményezett „demokratikus” párbeszédben csupán a Szózat válaszolhatott. Akkor kellett volna szólnie, amikor tisztelt főnöke, az MDF-es nagygyűlést vezető Turi Gábor bejelentette, hogy Antall József fáradt és nem válaszol kérdésekre. Nos, ha akkor esetleg levette volna szemét a karzatról, és körülnéz a föld-

szinten, láthatta volna a sok felháborodott (nem egyetemista korú) résztvevő reakcióit is. Talán arra a néhány pillanatra elengedhette volna a MDF-es zászlót, amit nyilván görcsösen markolászott, és feljegyezhetné volna a tényeket: nemcsak az egyetemistáknak nem tetszik itt valami.

Ha jobban figyel, láthatta volna azt is, amikor az egyik egyetemista felnyújtotta kezét és hangosan szóló Antall úrnak, a miniszterelnök egy kezlegyintéssel elintézte megindult a kijárat felé. Ezek után senki sem csodálkozott, hogy a karzaton ütemes taps kíséretében azt skandáltuk, hogy ez „DEMAGÓGIA”.

Nem tudjuk, ön abban a „kontraszelektált” negyven évben (idézet Beke Kata államtitkártól) végezte-e tanulmányait, mint mi, az azonban valóság, hogy matematikából sem jeleskedett. Mert a szálloda előtt jó ha ötven egyetemista követelt DEMOKRÁCIÁT, és legalább annyi, vagy még több idősebb debreceni állampolgár. És talán, ha jobban összpontosított vol-

na, akkor látja: Antall József falfehéren nem csillapított, odakapott az egyik „acsarkodástól eltorzult arcú” fiú felé. Nem mindegy.

Kitérhetnénk arra is, vajon ki mit csinált két-három-négy évvel ezelőtt, nem biztos, hogy rólunk derülne ki érdekes dolgok. Ezt most nem tesszük, de arra felhívánk figyelmét: legközelebb — mielőtt ír — pontosan figyelje meg, kik és mit csinálnak. Higgye el: a sajtó nagy hatalom, és aki tollat vesz a kezébe, nagy felelősséget vállal magára. Embe-rek ezreit vezetheti félre hamis információkkal, csúsztatásokkal. Így oda a demokrácia, és az újság is az Antall József-féle áldemokráciát vállalja magára: vagyis az egyik fél (ő) monopolhelyzetét kihasználva elmondhatja nézeteit, a másiknak pedig befogja a száját. Reméljük, ez a mai sajtószabadságban nem így van (vagy lesz), és az ön által írt jegyzet egyetlen félrelépés volt csupán.

Tisztelettel:
a KLTE
diákönkormányzata

Tisztelt félrevezetett egyetemisták!

Hogy védelmembe vettem a miniszterelnököt, az a formális logika szabályai szerint nem azt jelenti, én és a lap az MDF szószólói vagyunk. Erre bővebb magyarázatot logikaórán is kaphatnak, ha a gyakori demonstráció közepette esetleg oda is eljutnak.

Vagy felületesen olvasták cikkemet, vagy szándékosan félreértelmezték azt.

1. Nem állítottam, hogy az incidens az Aranybika előtt kezdődött.

2. Azt sem állítottam, hogy a miniszterelnöki beszéd egyöntetű tetszésre talált volna a közönség soraiban, csupán egy ellen-szentes stílus, egy igazságtalanul durva megnyilvánulás okaira kerestem a magyarázatot.

3. Én is azt javaslom, mielőtt tollat vesznek a kezükbe, pontosan figyeljék meg, mire reagálnak, ugyanis kioktató hangnemű írásokban egyetlen tény felel meg a valóságnak: matematikából valóban nem jeleskedtem az iskolában.

Fazekas Valéria

Az igazság kedvéért

Sajnos, a kampánycsend nem tett jót a miniszterelnök debreceni látogatásának: lapunknak nem áll módja szombati számában részletesen beszámolni a péntek esti eseményekről. Antall József nyilvánvalóan — és természetesen — kampány-célokra, de mégiscsak mint miniszterelnök érkezett Debrecenbe. Programjában két pont szerepelt: rövid találkozó a Debrecenben működő egyházak képviselőivel, illetve nagygyűlés a város polgárai számára. Az az „incidens”, amiről a KLTE diákönkormányzata említett tesz, nem szerepelt a tervek között.

Mint a gyűlés levezető elnöke, illetve mint a Napló munkatársa, a tényeknek megfelelően a következőket látom szükségesnek a kialakult polémiához hozzáfűzni. Antall József országjáró körútja délben egy órákor kezdődött, hogy Miskolc után, Nyíregyháza és Nyírbátor érintésével 18.30-kor Debrecenbe érkezzen. A zsúfolt program miatt gépkocsija csak 19.45-kor fordult be az Aranybika elé, ami azt jelentette, hogy a nagygyűlés a meghirdetettnél ötven perccel később kezdődhetett. Erről egyébként 19.10-kor és 19.37-kor tájékoztattam a nagyszámú közönséget.

Lehet, hogy a diákönkormányzat itt meg nem nevezett képviselői incidensként fogták fel a történeteket, de felvilágosításukra el kell mondanom: ez politikai nagygyűlés volt, amelynek természetét szerint az előadók előterjesztik mondani-valójukat, a közönség pedig

meghallgatja azt. A klubestek természetesen más for-gatókönyv szerint zajlanak. A miniszterelnök úr — ért-hetően — rendkívül fáradtan érkezett a Bartók Terembe, s mindössze félórás beszéd-re vállalkozott volna. Látván a nagy érdeklődést, szemé-lyes kérésre tartott egy órásnál is hosszabb, a rend-szervátozással járó nehézségeket vázoló, távlatos elő-adást. Amit a jelenlevő józan íté-lőképességűek nagy többségének egyetértése fogadott; legalábbis a többszöri, erőteljes taps — amelyek között persze voltak össze-hangoltan „balhézók” is — tanúsága szerint.

Ami pedig a zárszó körüli eseményeket illeti: be kell vallanom, taktikai „hibám-nak” is köszönhető volt a „felfordulás”. Látván a kar-zaton magasba emelkedő diákkezet — transzparen-seikkel ugyanis azt a részt szállták meg az egyetemisták —, érzékelve a vára-kozást, nem akartam dik-tatóriusan lezárni az estét, hanem udvariasan a követ-kezőt mondtam a mikro-fononra: „Sajnos, kérdések feltevésére nincs lehetőség, mert a miniszterelnök úrnak holnap reggel nyolckor Bécs-ben kell tárgyalnia”. Ezt követően megköszöntem a részvételt, majd zárásként a Szózat elnéklésére kértem fel a hallgatóságot. Úgy lát-tam, a mintegy ezerfős hall-gatóságból legalább nyolc-százan méltányolták és tudomá-sul vették a bejelentést; akadt azonban pár tucat (150-200?) elégedetlenkedő, aki zajosan adott hangot elégedetlenségének.

S hogy Antall József le-gyintett, illetve odakapott volna valakihez? Kedves ismeretlen diákbárátaim, ennyire azért nem lehet szelektív a látásunk az or-szág miniszterelnökével szemben. Mivel szorosan mellette álltam és én kísér-tem ki, tanúsíthatom, ő éppen hogy párbeszédet akart kezdeményezni az ordítózó fiatalemberrel. Azt kérdezte, mozdulatával is: miért? Miért demokráciát követel? Én is azt gondolom: az új Magyarország első szabadon megválasztott miniszterelnökétől demok-ráciát követelni nem egyéb, mint demagógia. Még akkor is, ha az szomorú megté-vesztettségéből származik. A demokráciáról egyébként annyit, hogy a miniszterel-nök távozása után a tömeg-ben egy pártjelvényt viselő férfi majdnem tetteleg bántal-mazott azért, amiért „nem adtam lehetőséget” kérdés feltevésére.

Volt-e hát botrány az Aranybikában? Ha a kérdé-sek elmaradása miatti han-gos tiltakozást és a szálló-előtti csődületet annak vesz-szük, volt. Bár az ilyen bot-rányok teljesen természetese-k a parlamenti demokráci-ákban. A többségnek minde-nesetre más volt a véle-ménye, ezt jelezte az előadás-meg fogadtatása és a tizen-öt nagytiszteletű egyházi képviselő megértő türelme is, amivel megvárták, hogy a gyűlés végén találkozhassanak a miniszterelnökkel.

Ők világosan megértették az este lényegét.

Turi Gábor

Gazdasági és egyetemi autonómiát!

Interjú dr. Kiss Józseffel, a DOTE tanulmányi osztályvezetőjével

Nem mindennapos dolog egy diáküntetés, s ha már olyan szervezett és az egész országra kiterjedő, mint ahogy az szeptember 26-án történt, akkor törvényszerű velejárója, hogy alaposan felkavarja a közvéleményt. Van, aki egyetért, van, aki felháborodik, és van, aki hallgat. Sokan nem is tudják pontosan, hogy mit is követelnek a diákok és miért? Jogosak-e követeléseik? Támogatja-e őket saját intézményük, oktatókaruk? Ezekre a kérdésekre adott választ dr. Kiss József, a DOTE tanulmányi osztályvezetője.

— Egyetemünkön a tavalyi tanévben minden hallgatóra 3338 forint állami támogatás jutott. Ez az összeg az új rendelkezések értelmében 3150 forintra csökkent, tehát még nominál értékben sem éri el a múlt tanévi támogatás összegét. Ráadásul az új rendelet csak tíz hónapra biztosít állami támogatást az előző évek gyakorlatával ellentétben, amikor is a hallgatók az úgynevezett hűspénzt a nyári hónapokra is megkapták minden felsőoktatási intézményben, s orvostanhallgatóinknak a szakmai gyakorlat idejére is tudunk bizonyos támogatást adni. A Művelődésügyi és Köznevelési Minisztériumtól ugyan már kaptunk szóbeli ígéretet

arra, hogy az egyhavi szakmai gyakorlatra mégis kapunk támogatást, de erről írásos határozat a mai napig nem érkezett.

— Önök tehát jogosnak tartják a hallgatók követeléseit?

— Igen, hisz az új támogatási rendszerben biztosított pénz kevesebb, mint az eddigi, de ha megkapják is a tavalyi összegnek megfelelő, akkor is egyetértünk a hallgatók megmozdulásával, hiszen ezt nem más társadalmi rétegek elégedetlenségével kell szembeállítani, hanem önmagában megítélni. A nem elégséges anyagi támogatás az értelmiségivé válás feltételeitől fosztja meg a hallgatókat. Például a kulturális szükségleteiket milyen pénzből tudják fedezni?

— A tüntetést szervező diákönkormányzatok állásfoglalása szerint a hallgatók gazdasági és egyetemi autonómiát követelnek. Mit jelent ez?

— Az egyetemnek zárt önkormányzati rendszere kell válnia, de gazdasági alapok nélkül nem létezik autonómia. Célunk az, hogy a jövőben az egyetem szabadon gazdálkodhasson a pénzével — amit az állami költségvetés biztosít —, s az évi másfél milliárd forintos

költségvetésünk egy részét banki ügyleteken keresztül tartósan lekötthessük. Jelenleg egyedül a nemzeti bankkal állhatunk kapcsolatban, s így az MNB monopolhelyzetéből adódóan rossz kamatfeltételeket biztosít. Számunkra az lenne előnyös, ha pénzünket kötvényekbe, részvényekbe fektethetnénk, s részvénytulajdonosokként az évi tiszta nyereségből és osztalékból lehetővé válna a hallgatók állami támogatásának emelése. Hasonlóan a nyugati egyetemeken bevált gyakorlathoz — ahol a felsőoktatási intézmények részt vesznek üzleti vállalkozásokban, kutatásaikra vállalatokkal kötnek szerződést, s az ebből befolyt összegek is növelik az egyetem bevételeit —, nálunk is gyakoribbá kellene tenni az ilyen jellegű tevékenységeket, amelyekben természetesen a hallgatók is részt vehetnének. Ezek a változások vezethetnének a gazdasági autonómiához, s erre épülhetne az egyetemi autonómia, melynek alapjait az új egyetemi alkotmányban fejtjük majd le. Alkotmánytervezetünk már van, melyet az október végén újraalakuló egyetemi tanács fog jóváhagyni vagy módosítani.

Sándor Tünde

KSH-felmérés az áremelkedésekről

1990. október 1. — A Központi Statisztikai Hivatal számításai szerint a kiskereskedelemben vásárolt árukért az év első nyolc hónapjában átlagosan 27,1 százalékkal többet fizettünk, mint az

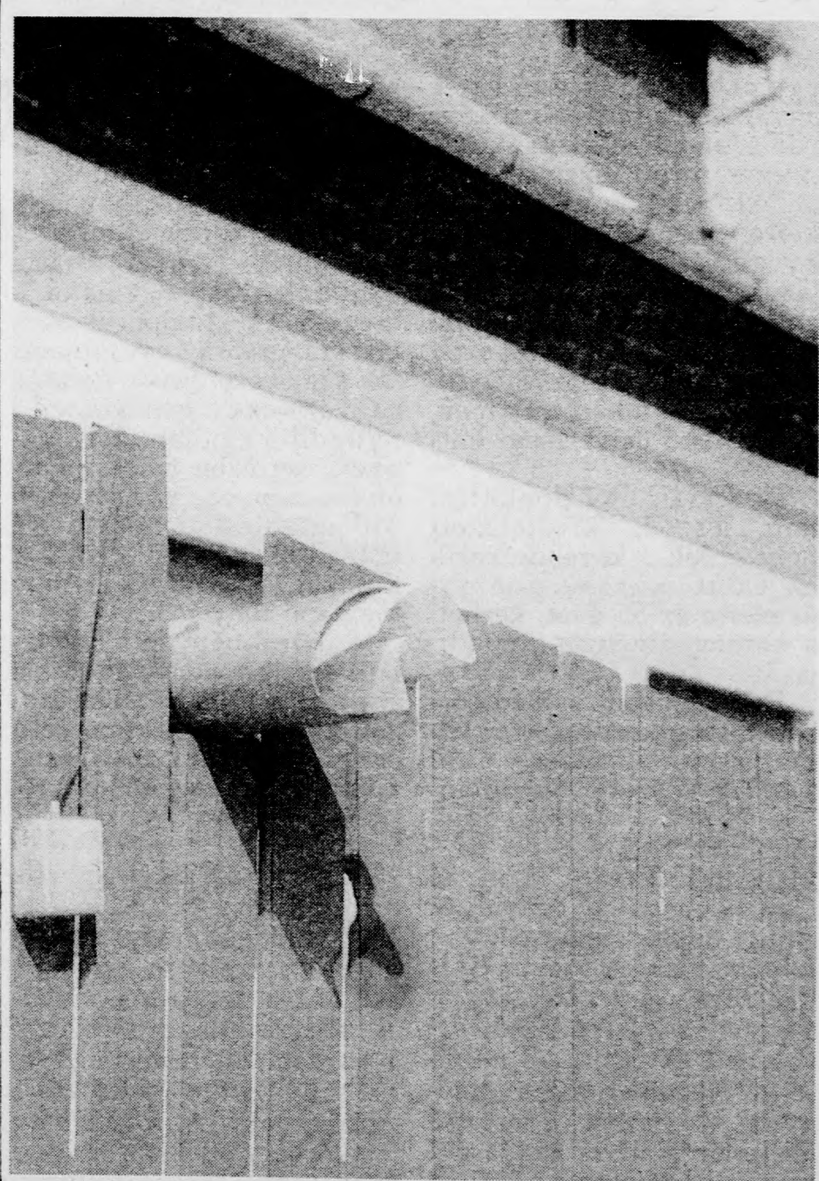
előző év hasonló időszakában.

Az egy évvel korábbihoz képest legnagyobb mértékben az élelmiszerek árai emelkedtek, átlagosan 35,4 százalékkal; a vendéglátás-

ban az ételek 33,3 százalékkal kerültek többbe a tavalyinál; az élvezeti cikkek árno-vekedése 26,3 százalékos volt. A kiskereskedelmi for-galomnak 60 százalékát kite-vő iparcikkek körében a drágulás 24,4 százalékat tett ki, ezen belül a ruházati termékek árai csaknem 22 százalékkal, a vegyes ipari cikkek pedig 25 százalékkal emelkedtek.

Az áremelkedés üteme augusztusban fokozódott: a január-júliusi árszínvonal 26,3 százalékkal, az augusztusi 31,6 százalékkal volt magasabb az egy évvel korábbinál. A múlt év augusztusának áraihoz képest az idén augusztusban több mint 40 százalékkal voltak drágábbak a hús és húskészítmények, a tej és tejtermékek, a liszt és a déligyű-mölcs. 30-40 százalékkal drágult a baromfi, a vaj, a zsír, az étolaj, a margarin, a kenyér, a péksütemény, a száraztészta, a cukor, a csokoládéfélek, valamint a gyümölcs és gyümölcskészítmények jó része. Az idény-áras cikkek közül a tojás, valamint a zöldség- és főze-lékfélek 15-20 százalékkal, a burgonya és a friss hazai gyümölcs 40-45 százalékkal került többbe mint tavaly augusztusban.

A Központi Statisztikai Hivatal jelentését szeptem-ber 27-ére dátumozták. Isme-retes, hogy azóta — legutóbb október elsején — számos élelmiszeripari termék ára tovább növekedett. A statisztika azonban erről csak néhány hónap múlva közöl majd kimutatást. (MTI)

CSŐPOSTA

FOTÓ: KÓSZEGHY GYÖRGY

Erdei S
dül, amik
galom jöv
Aggódása
ellentmor
félreérthe
ézés” az
seknek ár
Cikke e
ja, hogy
két tehető
tása”, má
gatja, h
együttese
egy mag
vállalati
még anny
kapnak az
sek, amer
vesen kih
nak Éven
kórusvers
lok, így
hogy hiva
nak — azt
tik, aki é
nalbeli
együttese
fesztiválra
játsszanak
De beszélj
ceniekről!
volt profi
leánykar j
den vers
fogadják,
zák. Tagjai
kusok lesz
zeneművés
gatói, nem
fi énekesek
A Kölcs
nyerte meg
gosabb v
profi éneke
kelt a kő
amatőr kö

Mir

A fér
m

A fenti c
teken 10 ó
a Városi
mentációs
chenyi u. 6
Múzeum, a
miskolci H
zeum ors
konferenci
deszvényen
és audioviz
hordozók k
ben való
lesz szó.
szakmai be
csolják össz

Nemzet
kont

Békécsa
október 5.
negyedik n
rajzi nemze
ferenciát. A
sősorban a
nemzetisége
tásának elm
lati kérdése
de teret ad
részsein élő

„De mi lesz az amatőrökkel?”

(Néhány gondolat Erdei Sándor szeptember 12-i cikkéhez)

Erdei Sándor nincs egyedül, amikor az amatőr mozgalom jövője miatt aggódik. Aggódása azonban cikkének ellentmondásosságai miatt félreérthető, s ez az „együttérzés” az amatőr együtteseknek árthat is.

Cikke egyrészt azt sugallja, hogy „aldás lenne egy-két tehető vállalat támogatása”, másrészt azt bizonygatja, hogy az amatőr együttesek családok. Ha ezt egy magára valamit adó vállalat vezető el is hiszi, még annyi támogatást sem kapnak az amatőr együttesek, amennyit eddig keservesen kiharcoltak maguknak. Évente több nemzetközi kórusversenyen megfordulok, így pontosan tudom, hogy hivatásosnak — profinak — azt az énekest tekintik, aki ebből él. Az élvonalbeli magyar amatőr együttesek — versenyre, fesztiválra ők járnak — nem játszanak „cinkelt lapokkal”. De beszélünk csak a debreceniekéről! Kiemelkedő sikereket tudhat magának a Kollégiumi kántus. Tudommal tagjai között soha nem volt profi énekes. A Bárdos leánykar jelentkezését minden versenyen örömmel fogadják, díjjal jutalmaznak. Tagjai hivatásos muzikusok lesznek, de mint a zeneművészeti főiskola hallgatói, nem minősülnek profi énekeseknek.

A Kölcsey kórus úgy nyerte meg a világ legrangosabb versenyét, hogy profi énekes soha nem énekelte a kórusban, sőt más amatőr kórus tagja sem. A

Czövek Lajos által vezetett Maróthi kórus kényszerül arra, hogy a Kodály Kórus tagjai ne énekeljenek az együttesben. Mégis díjat nyert például Hágában. Vagy lehet-e profinak nevezni az ideit Bartók Béla nemzetközi kórusverseny díjazott kórusait, az Újkerti Általános Művelődési Központ gyermekkarát, vagy a zeneművészeti szakközépiskola Kodály leánykarát?

Magyarországon három hivatásos együttes van, a kórusok tehát ennek tagjaival cinkelhetnek a lapjaikat. Valószínűleg Erdei Sándor sem gondol arra, hogy a kórusok operabékecskével utazgatnak. Évente 25–30 magyar kórus utazik fesztiválra és versenyre. Ha velük utazik a három profi együttes összes tagja, akkor minden kórusal elutazhat 4–5 énekes. Ez egy kórusnál sem jelentene óriási színvonal-emelkedést, de hát nincs is így. Ha a cikkíró nem kórusokra gondolt (volna), akkor megnevezhetne egy tánc-csoportot, amely megengedheti magának azt a luxust, hogy külföldi útjára hivatásos táncost, táncosokat szerződtessen. Az amatőr együttesek sikereit tehát csak rosszindulattal lehet „késes értékű”-nek nevezni.

Az alapvető különbség a „nyugati igit-vérig amatőr együttesek” és a mieink között véleményem szerint három dologban kereshető. Az egyik az, hogy a kiemelkedő magyar együttesvezetők kiemelkedő szakemberek, többnyire magasan

kvalifikált művészek, a szó igazi értelmében profik. A nyugati amatőr együttesek vezetői többnyire maguk is amatőrök, ott egy jól képzett szakember jó pénzért profi együttest vezet. A legtöbb együttes a vezetőt maga fizeti, nem is igényli az igazi profi vezetőt.

A másik különbség az amatőr mozgalom jellegéből adódik. Nyugaton az együttesek társasági együtllétként értelmezik az amatőr mozgalmat, néhány üveg sör mellett énekelgetnek, táncolgatnak, anyagi támogatásra nem szorulnak. Ha mégis pénzre van szükségük, akkor valamelyik kórustag a mellényzsebéből kifizeti akár az együttes utaztatási költségeit, s levonja az adójából. Itt viszont anyagi támogatásra csak az az együttes számíthat, amelyik fel tudott mutatni valamit. Így vált az amatőr mozgalom produkciócentrikussá és toldott el színvonalában a profi irányba. S ezzel szorosan összefügg a harmadik ok, évtizedekig csak együttesekkel lehetett külföldre utazni.

Ez a néhány gondolat talán finomíthat a cikkíró által rajzolt képen. A gondolatot én is Erdei Sándor cikkének végső koklúziójával zárom: „...haladásunkból hátramenet lesz, ha nem javul az intelligenciakvaciensünk, ha a kultúrára, a művelődésre nem mondunk határozott igent”.

Aradi Márta

Meg nem gondolt gondolatok

A testre, lélekre és szellemre egyaránt nagy terhelést okozó évtizedek elmúltával, az elnyomottság oldódásával kiszabadult a szellem a palackból. Sőt: kiszabadultak a szellemek a palackokból, a jó szellemek mellett a rosszak is. Szabadon metyeljez immár a nagy térség népeinek körében az eszevesztett nacionalizmus, terjedőben a zajos cigányozás, föltámadt tetszhalott mivoltából az antiszemitizmus, az általános „anyázó” ideggyűlölet. S ennek az alpari áradatnak a műveltebb változatai, lenyomatai is mutatják magukat a köz- és a szépirodában.

Iróink közül nemrégiben Csurka István fejtegette a zsidóságot, a minden jóérzésű értelmiségi és felelős gondolkodó nem értelmiségi körében riadalmat keltő „verbalizmuselméletét”, amelyről aztán kisvártatva kénytelen volt kijelenteni: voltaképpen nem az, aminek hisszük, szavait NEM UGY kell értelmezni. Most Csoóri Sándornak futottak veszélyes terepre bizonyos mondatai, néhány meg nem gondolt gondolatot is leírt a Hittelben megjelölt esszéjében. Ennek sokától fájlalt részében azt írja: a zsidóság (a kisebbség) akarja asszimilálni magához a magyarságot (a többséget), vagyis ma fordított asszimiláció zajlik hazánkban. Ehhez a cselekedetéhez a zsidó értelmiség (értelmiség persze szinte az egész — százezresnél egyébként kisebb számú — heterogén népesség) a parlamentben csodajól működő ugródeszkát kapott.

Az örökké az újságok, a rádió, a televízió információzuhatagában élők tudnak ennek az írásnak a hatásairól: olvashatták Kertész Imre, Kertész Ákos és mások reagálásait, ismerhetik Mészöly Miklós, Fenákel Judit, Jókai Anna nyilatkozatait, tüntető válaszlépéseit. S az úgynevezett valószínűleg még nincs vége, tovább gyűrűzik az a lelkekben, agyakban, s ezt nem sajnálhatjuk eléggé. Ha tudjuk, hogy sokakban ma is ott él a gettózó hajlandóság, az úgyhatását aligha lehet kiszá-

mítani. Igaza van Kertész Ákosnak: Csoóri Sándort ma a halhatatlan szépirodai és morális teljesítményű Illyés Gyula helyén látja a magyarság. Nemzetlekiismeretnek tartottuk-tartjuk őt (ezzel a rettenetesen nagy feladattal terheltük meg, mert nem tudunk apostolköltők nélkül létezni), etikai fenoménnek tudtuk és őt helyeztük arra a piedesztálra, amely a sárszentlőrinci européer távoztával üresen maradt. Ő tehát nem beszélhet akármit (persze nem beszélhetne — véleményem szerint — akármit senki sem), nem lehet különbség közéleti és magánemberi véleménye között, mert akkor hibáznék valami a kompetencia, a hitelesség körül. Nem beszélve a prófétaságról. Azért ma már annyira nem vakít el bennünket az írófáraszkok, a prófétaköltők tisztelete, hogy minden mondatukat isteni kinyilatkoztatásnak tekintjük. Már Illyés Gyulának sem tartottuk minden megnyilatkozását kőbe vésendő, kötelező életelvelknek, világrendező bölcselvényeknek. Felismerjük az igaztalanságát, veszélyességét a Csoóri-gondolatnak is, amely gondolatot az író esetleg (remélhetőleg) viszszaszokolja palackjába. Ott látjuk ezen az eszme-futtatáson a nemzetállami óhaját, a mélymagyar jegyet, az idegenek érvényesülését tapasztaló értelmetlen, jogtalan fájdalom.

Valamikor Szabó Dezső — sok hasonló cselekedete között — „svábozott” is, úgy vélte látni, hogy a szabadkőműves módra összetartó németiség birtokába kerül a termő, humuszgazdag, jóhiszemű magyar élet minden gyümölcse. Vigasztalhatatlan ellensége volt a német származású írónak (Gárdonyi Gézának, Herczegh Ferencnek, másoknak), azt vélte tapasztalni, hogy számarányukhoz képest túlságosan is sokan tűndökölnék a centrumban a szlovákok, a zsidók, az idegenek. Ennek a nagy, hőmlégyő, indulatforró, dagályos gondolatmasszának a kései, az elődeinél szerencsére csenevészebb hajtása az inkriminált Csoóri-gondolat, a fordított asszimiláció enyhén szólva erősen vitatható elmélete.

Amely azért is veszélyes,

Erdei Sándor

Mindenfelől — mindenféle

A fénykép mint műtárgy

A fenti címmel 5-én, pénteken 10 órától Debrecenben, a Városi könyvtár dokumentációs stúdiójában (Széchenyi u. 63.) rendez a Déri Múzeum, a könyvtár és a miskolci Herman Ottó Múzeum országos szakmai konferenciát. A 4. ilyen rendezvényen a fotóműtárgyak és audiovizuális információhordozók gyűjteményekben való nyilvántartásáról lesz szó. Az előadásokat szakmai bemutatókkal kapcsolják össze.

Nemzetiségkutató konferencia

Békéscsabán rendezik október 5. és 7. között a negyedik nemzetközi néprajzi nemzetiségkutató konferenciát. A tanácskozási elnökségben a közép-európai nemzetiségképrajzi kutatásának elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozik, de teret ad az Európa más részein élő nemzetiségek

ilyen irányú problémáinak megvitatásának is. A konferencia alkalmából a helyi Munkácsy Múzeumban a népi vallásosság magyarországi emlékei címmel kiállítás nyílik.

Újságírók könyvei

Napokon belül a debreceni sajtó két újságírójának is jelenik meg könyve. Filep Tibor az 1956-os forradalom és szabadságharc debreceni eseményeit dolgozta föl történelmi dokumentumokra támaszkodva. A magyar történelmi ekkori helyi történéseinek ez az első átfogó feldolgozása s egyben az első olyan munka, amely a forradalom egyik vidéki központjának történetével foglalkozik. A könyv címe: A debreceni forradalom, 1956 — Tizenkét nap krónikája. A kötetet a Piremon Nyomda adja ki és állítja elő. Csontos János Együtt és külön című interjúkötete a Napjaink folyóiratban a Kilenek költségszámokkal folytatott beszélgetések gyűjteménye. A Fucskó Miklós

költői előszavával megjelent, a Széphalom Könyvműhely által kibocsátott kötetben az alkotók eddigi életművének keresztmetszetén túl egy korszak irodalmi élete is megelevenedik.

Mindkét kötet hamarosan kapható lesz a könyvesboltokban.

Szerzők és zeneszerzők világkongresszusa

Hatvan év után október 7. és 13. között Magyarország ismét fogadja a szerzők és zeneszerzők világkongresszusát. A CISAC (a szerzők és zeneszerzők jogvédő társaságainak nemzetközi konföderációja) több tucat országból mintegy kétszázötven küldöttet: írókat, költőket, szövegírókat, színpadi szerzőket, film- és televíziószerzőket, zeneszerzőket, rendezőket, képzőművészeket, grafikusokat, fotóművészeket vár Budapestre. A megnyitót 7-én 17.30-kor tartják a kongresszusi központban.

A játék mindenhatósága Tanácskozás az óvodapedagógia jövőjéről

Szakmai napot rendezett a Magyar Óvodapedagógusok Egyesületének megyei köre. Szeptember 28-án, pénteken zsűfólaság megtelt a szakszervezetek székházának nagyterme. Olyannyira, hogy nem is minden érdeklődő vehetett részt a programon. Számukra egy későbbi alkalommal ismétlik meg a rendezvényt. Érdekes!

Jómagam szorongással mentem el az óvodapedagógusok (óvónők) szakmai napjára, s feszengve ültem végig az igen érdekes plenáris programot. A szocialista párt városi elnöksége részéről egymagam képviseltem a másik nemet több mint kétszáz kollegina között.

A vártnál nagyobb érdeklődés sok körülménnyel magyarázható, de ezek közül is kiemelhető, hogy a legifjabb pedagógusai igyekeznek az új, korszerű

követelményeknek megfelelően gyakorolni hivatásukat. Tudták, hogy ehhez hatékony munkát kaphatnak Deliné dr. Fráter Katalintól. A mesterien felépített, világos szerkezetű, tartalmas előadás igazolta az előzetes várakozásokat. Engem a szemléletmódja ragadott meg. A továbbfejlesztett nevelési programról szólt, amely őrzi a korábbi értékeit, legitimálja a pedagógusi önállóságot tükröző, az óvodás korú gyermek adottságaira építő gyakorlatot.

Nem cenzúra tehát, hanem a személyiségközpontú pedagógiai munka kiteljesítése. Mint laikus, fontos elemének tartom, hogy az életkori sajátosságának megfelelően a játékot állítja a nevelés centrumába.

A hivatásgyakorlás korszerű követelményeinek nem csupán szakmai felkészültségükkel akarnak megfelelni az óvónők. Egyesüle-

mert nagyon is ismerős. Ismerős odaátrol, sőt „odaátakról”: Romániából és Szlovákiából, ahol a kisebbségi magyarság — állítólag — magához akarja hasonítani a többségi szlovákságot, románságot, amely etnikumoknak a tagjai az „ádáz hungarizmusnak” köszönhetően nem élhetnek emberi jogaikkal sem. Amikor a fölöttébb heterogén zsidóság hegemoniára való törekvését emlegetjük és bizonygatjuk, hasonló jelenségnek vagyunk szítoi.

Ami Csurka István bizonygat a verbalizmus kifejezésbe kapaszkodva, az pedig korántsem etnikai kérdés. Hittelten írástudók, a zsurnaliszta hivatással felelőtlenül visszaélők között nagy-nagy számban akadtak-akadnak — úgymond — keresztények is. A zsidó származású tollforgatók dominanciája különben is csak egy-két fővárosi orgánumnál (főleg a televízió egyik-másik szerkesztőségében) tapasztalható, vidéken az elmúlt évtizedek vezető közírói, jellegadó újságírói túlnyomó többségben keresztények voltak. Az úgynevezett verbálisak társasága tehát nem látható el valamely náción színeivel.

Amikor néhány évvel ezelőtt Spiró György arról írt kártekeres versében, hogy jönnek a vélymagyarok, jönnek a műveletlenek az ürülékéből és megmutatják a nem-tudom-micsodát, háborgó költeményével egyedül maradt, kapott néhány erkölcsi macsalit, az igazán makarenekóit Vas Istvántól, s a dolog szépen elcsendesedett. Jó lenne, ha a mostani megfontolatlanságoknak is hamarosan és szerencsésen utána lennének. Ha Csoóri Sándor nem vonja vissza diszkrimináló gondolatait egy nagyvonalú, elégséges bocsánatkérés keretében, minden bizonyosan lekerül arról a piedesztálról, amelyre helyeztük. S különben is — Kertész Ákoskal mondom —: „Hagyjuk már abba!” Hagyjuk abba, mielőtt úgy istenigazában el-kezdenénk.

Erdei Sándor

Menyhárt Lajos

Import árpa

Együttműködés a Magyar Parasztszövetség és a Gabonakereskedelmi Kft. között

Az állattartó kistermelők takarmányellátásának javítása érdekében együttműködési megállapodást írt alá Gerbovits Jenő tárca nélküli miniszter, a Magyar Parasztszövetség országos főtájkára és Lacfi Dániel, a Gabonakereskedelmi Kft. vezérigazgatója. A megállapodás rövid távon elsősorban az aszály sújtotta parasztságok takarmányhiányának megszüntetését szolgálja, de ugyanakkor a hosszabb távra szóló közös tennivalókat is meghatározza.

Az a cél, hogy olcsóbb abrakanyagok előteremtésével elősegítsék az állatállomány fenntartását, illetve azt, hogy a gazdák ne kényszerüljenek a jövő évi szaporulatot biztosító anyakocák levágására. A szerződés aláírói szerint ugyanis napjainkban a lakosság folyamatos élelmiszer-ellátásának egyik legfontosabb feltétele az, hogy inkább növekedjen, s ne, ahogy az már tapasztalható, csökken-

jen a mezőgazdasági kistermelők és a háztáji kocartatók sertéseinek száma. A Központi Statisztikai Hivatal legutóbbi jelentéséből viszont már e követelménnyel éppen ellentétben az derül ki, hogy a nagyüzemekben, a múlt év hasonló időszakához képest, 118 ezerrel csökkent a sertések száma. A kistermelők állománya ugyan több mint félmillióval gyarapodott ebben az időszakban, csak hogy a takarmányárak, egyebek közt az aszályval magyarázható emelkedése, alaposan veszélyezteti az állományt az ezt a részét is. A Gabonakereskedelmi Kft. e kedvezőtlen helyzet enyhítése, felszámolása érdekében hamarosan 25-30 ezer tonna árpát importál viszonylag kedvező áron, és ezt a bekerülési, valamint a szűk forgalmi költségek felszámolásával, az árpa jelenlegi tonnánkénti áránál semmiképpen sem drágábban juttatja el a tél beálltáig az egyéni termelőkhez.

Mint azt Lacfi Dániel elmondotta: az akcióban számítanak a céget alapító megyei gabonaforgalmi vállalatokra. Nekik ugyanis érdekük a parasztság a sertésállományának „átmentése”, hiszen a takarmányforgalmazás jelenlegi, a vállalatok létét biztosító szintje is csak így „átmenthető” a következő évekre. Az év eleje óta önálló megyei vállalatoknak országsszerte mintegy 1100 saját takarmányüzletük van, s ezek jól ismerik az egyéni állattartók igényeit, helyzetét.

Gerbovits Jenő arra mutatott rá: a parasztszövetség megyei szervezetei a helyi gabonaforgalmi cégekkel együttműködésben elősegítik, hogy a szemestakarmányt valóban a leginkább rászoruló kistermelők kapják. Ezzel akarják megelőzni, hogy a takarmány ne lehessen kereskedelmi manipulációt folytatni, az árpa csakis azokhoz jusson, akik anyakocát, illetve a családjuk számára hízót tartanak. (MTI)

Napjaik megszámlálva?

Magyar ügynökök Velencében

Szex és stex

Ha hinni lehet a régi krónikáknak, a Velencébe vezető isonzói utat már 989-ben „a magyarok útja” névvel jelölte az őslakosság, kalandozó eleink kitörhetetlen emléke nyomán. A La Republica szerint, az idő múlásával csupán a módszerek változtak. A magyarok Velencébe jönnek, hogy propagandát csináljanak a posztkommunizmus egyre jobban menő üzletének, a szexnek. A népszerű római lap terjedelmes cikkben számol be annak a két disztíngvált, selyemszás úrnak a Szent Márk téri vállalkozásáról, akik „szemérmesen borítékba zárva osztogatták felhívásaikat, s ezekben a magyar erotika megismerésére buzdították az olaszokat”. A kedvcsiná-

ló reklámszöveg helyesírásilag kifogásolhatóan, tartalmaz azonban felajánló módon kapacitálja a vállalkozó kedvű bennszülötteket. „Olaszok! Szeretnétek megismerni a magyar szexet? Homoszexuális, avagy heteroszexuális partnert kerestek? Házasodni akartok? Ügynökségünk minden vágyakat kielégíti.” A magát Szuper — pardon, Super — néven jegyző ügynökség, mint az idézett röpiratból kitűnik, az ellenállhatatlan latin lover kielégítésén kívül — vélhetően mellékesként — szponzorokat is keres, reklámlátást kínál a magyar tévében, sőt: „Ha ön kedveli a magyar sportot, csapatot is fogadhat”. És ha még ezek után sem nyílik meg az olasz zseb, a Super üzletet hoz-

össze jól menő magyar cégekkel. Mi több, a Super ügynökség kijánlja „a megbízható és szorgos magyar munkásokat”. Az az ügynökség, amely oly könnyedén foglalkozik mindennel, a beruházások szponzorálásától a már-már prostitúciónak számító partnerkínálattól, lefogadható, hogy az előfizetéses erotikával aratja majd a legnagyobb sikert — írja a La Republica.

Bár némi bonyodalmat okozhat — figyelmeztet a cikkíró —, hogy a szegedi székhelyű ügynökségben nem egy előzékeny hölgy, hanem egy parlamenti képviselő veszi fel a telefont, mivel a Super és a Fidesz egy házbán dolgozik.

Betegségügyről és egészségügyről (1.)

Az életmód és a környezet döntő szerepe

Az elmúlt két évtized során a magyar lakosság egészségi állapota Európában a legrosszabbak közé süllyedt. Ez a közhellyé vált megállapítás azonban nem elegendő az egészségügy megalapozott reformjához és a helyi teendők kijelöléséhez. A lakosság egészségi állapotában ugyanis a települések és a megyék között jelentős különbségek lehetnek, továbbá ez a sommás megállapítás elrejt egy fontos cselekvési területet.

Elfedi, hogy a romló halálási viszonyok olyan betegségek (szívbetegségek, daganatok, balesetek, öngyilkosságok, alkoholos májszűrő) tömeges előfordulásának tulajdoníthatók, amelyek elterjedtsége csupán csak a gyógyító ellátás fejlesztésével kevésbé befolyásolható, ugyanakkor a megelőzésükben megfelelő programokkal látványos eredmények érhetők el. Valójában a lakosság egészségi állapotának alakításában az egészségügyi ellátás súlya alig haladja meg a tíz százalékot, míg az életmód és a környezet együttes súlya felülmúlja a 60 százalékot, a még hiányzó részt az öröklött tulajdonságok képezik.

Ebből az következik, hogy a lakosság egészségi állapotának javítása az egészségügyi ellátás fejlesztés mellett az életmód, a természeti és társadalmi környezet kedvező alakításán is áll, vagyis az egészségügyről beszélünk. Megalapozott helyi egészségpolitika ezért Hajdú-Bihar megye és Debrecen lakossága egészségi állapotának, egészségügyi ellátásá-

nak és életmódjának, valamint a káros környezeti tényezőknek az elemzésére támaszkodva született meg. A megye és Debrecen lakosságának halálási viszonyait a DOTE Társadalom- és Városi Egészségnevelési Tanács támogatásával tanulmányozza. A megyei és a városi egészségnevelési tanács támogatásával tanulmányozza. A tanulmány még nincs befejezve, de a standardizált halálási hányadosokat vizsgálva, máris több elgondolkodtató jelenségre derült fény.

A megye és a város lakosságának összhálózása jelentősen nem tér el az országostól, azonban egyes korosztályok összhálózása és bizonyos betegségek okozta halálzás nagy területi különbséget mutat. Komoly intő jel az például, hogy a megyében a fiatal felnőtt férfiak, Debrecenben a fiatal felnőtt nők összhálózása 15-20 százalékkal magasabb a nemzetközi összehasonlításban egyébként is magas országos szintnél.

A főbb halálokok közül a megyében és a városban a magas vérnyomás okozta halálzás 25-50 százalékkal, a megyében az agyvérzés okozta halálzás 30-40 százalékkal haladja meg az országos szintet. Debrecenben ugyanakkor 30-40 százalékkal kevesebben halnak meg agyvérzés miatt, mint országosan. A megyében a gyomorrák- és újabban a tüdőrák-halálzás magasabb, Debrecenben a vastagbélrák és a tüdőrák okoz 30 százalékos többlethalálzást, a tüdőrák esetében még ez az adat is kedvező tendenciát eredményez, ez a többlet öt-tíz éve még 60 százalék volt.

Cselekvésért kiáltó tény, hogy a megyei férfiak és a debreceni nők öngyilkossági aránya 150 százaléka a nemzetközi összehasonlításban egyébként is igen magas országos szintnek. Figyelmeztető jel, hogy a városban balesetek miatt is csaknem 20 százalékkal több nő vesztette el életét. Még néhány éve az alkoholos és nem alkoholos eredetű májszűrő okozta halálzás mind a megyében, mind Debrecenben 20-40 százalékkal kisebb volt az országos szintnél. Ez a helyzet mára megváltozott, a debreceni nők halálzásában 20 százalékkal többlet figyelhető meg. Végül a tüdőbakteriális okozta halálzás is elgondolkodtató. A nemzetközi összehasonlításban még mindig magas országos szintet a megyei férfiak és a debreceni nők halálzásában igen jelentősen meghaladja.

Ezekre az adatokra és még további, hasonló, a helyi halálzás és megbetegedési viszonyokat minél több oldalról feltáró elemzésekre támaszkodva lehet tárgyalatosan megvitatni, hogy a megyében és Debrecenben mely területeken indokolt fejleszteni a gyógyító ellátást, a megelőzést, vagy a gondozást. Az eddigi tanulmányokból az is kiderült, hogy a helyi lakosság egészségi állapota még egy évtizeden belül is jelentősen változhat, ezért csak annak rendszeres tanulmányozásával lehet az egészségügyi ellátást a lakosság tényleges szükségleteihez folyamatosan hozzáigazítani.

(Folytatjuk)

Boján Ferenc

Gyógyszerek állatorvosi vény nélkül

Egyre több gyógyszert és természetes gyógyászati készítményt vásárolhatnak állatorvosi vény nélkül az agrártermelők. A Földművelésügyi Minisztérium állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrzési főosztálya — főként a kistermelők támogatására — közleményben ismertette a készítmények hivatalos listáját. A közleményben használatos fölgyulladásos betegségek megelőzésére, az elhullás csökkentésére, a baromfityényszékési előírásokat, növeli a

hozamokat, javíthatja az állattartás teljesítményét. Négy kizárólag természetes hatóanyagokat tartalmazó készítmény is szerepel a listán. Ezeket az egységesen a Biostrong elnevezésű biotermékeket számokkal, illetve közülük a sertésnyésztésben használható fölgyulladásos betegségek megelőzésére, az elhullás csökkentésére. A baromfityényszékési szintén két biokészít-

mény áll a gazdák rendelkezésére, az egyikkel a légúti betegségek kezelhetők, a másik pedig az állomány általános ellenálló képességét javítja. A takarmányba keverhető gyógyszerek listája igen terjedelmes; a legkülönbözőbb betegségek megelőzésére és kezelésére alkalmas gyógyászati termékek egyebek között antibakteriális anyagokat tartalmaznak. (MTI)

Tisztelt Engedj egyik — szőlített k re válaszo

Elsőül nem, ame toszabbnak dást —, a napig ne hogy mié gond:om lent hírad nagyjából

Az első oka a késő sikerült o lálni e f amely m elfogadha bőző me között na időt vett f feszültség lehetett c dekegyez konszenz koalíción gadott t kapcsolat aggály m részéről, h eiben a te hangban a későbbi v a kormány roság elé t zetet, aho lül döntés tően a par törvényjav dódik a p Tény az elképzelés sőbb kerü

Ezt az érezte elő Ezért szül is említett hívás.

Ha figy meggyőző ment erőt gozik és tenni a r esetben a r új gazdálk a jövő évb és az is v nyugvópó éveket fog Ennek e folyamato kell. Tiszt hogy ez eg szerű, de az ország szavazott! rülmények kormányv kedélyekek ilyen teljes tő, az egye túrját gy toztató v mondják s visszajára korábban e a hátra, am gyakran cs nem részle vasó szá mindez.

Ennyit á vényről. M mokról né fogalmazz sedelmes c az, hogy m helyett be lunk. Úgy

Az általa denki által összeomlot né vált. Új rés a jelenl zet mellett

A változás ára

(Válasz a Holnapunk kenyere című íráshoz)

Tisztelt Rónyai Lajos!
Engedje meg, hogy mint az egyik — cikke által — megszólított képviselő, kérdéseire válaszoljak.

Elsőül azt a kérdést venném, amelyet ön is a legfontosabbnak tart — a földkérdést —, amely mind a mai napig nem zárult le. Azt, hogy miért van ez így, úgy gondolom, az eddig megjelent híradásokból, sajtóból, nagyjából tudni lehet.

Az első és legfontosabb oka a késésnek az, hogy nem sikerült olyan megoldást találni e fontos kérdésben, amely mindenki számára elfogadható lenne. A különböző megoldási javaslatok között nagy a feszültség, és időt vett igénybe, míg ezt a feszültséget olyan szintre lehetett csökkenteni az érdekegyeztetések révén, hogy konszenzust lehetett elérni a koalíciók belől. Az így elfogadott törvénytervezettel kapcsolatban azonban az az aggály merült fel egyesek részéről, hogy egyes részleteiben a tervezet nincs összhangban az alkotmánnyal. A későbbi vitákat elkerülendő, a kormány az Alkotmánybíróság elé terjesztette a tervezetet, ahonnan napokon belül döntés várható. Ezt követően a parlament elé kerül a törvényjavaslat és megkezdődik a plenáris vitája.

Tény az, hogy a korábbi elképzelésekhez képest, később kerül nyugvopontra ez

a számunkra döntő fontosságú kérdés, de talán egyetért velem abban, hogyha a tervezetnek megfelelően augusztus közepén került volna a parlament elé, akkor sem változott volna lényegesen a helyzet. A gazdasági év — ön is tudja — ekkor kezdődik. A törvényjavaslat vitája legalább egy hónapot vesz igénybe, majd a végrehajtási utasítás elkészülte újabb idő — tehát legjobb esetben is csak október második felében, november elején lehetett volna.

Aki jogával élni kívánt volna, az ebben az évben már akkor sem tehetné volna, ha kész a törvény szeptember hónapban. Gondoljon bele, mennyi előkészület kell ahhoz, hogy valaki gazdálkodni kezdjen, gépek, műtrágya, vetőmag stb. beszerzése. Való az, hogy ezek a tények bizonytalanságot okoznak a gazdaságban és nem tévedésből írom, hogy gazdaság, mert nemcsak a mezőgazdaságban. A gazdaság minden ága szenved tőle. Ezt a változások jogi formáinak megtalálása okozza. Arra gondolok, hogy egyszerűen képtelenség néhány hónap alatt ennyi törvényt megalkotni úgy, hogy azok megfeleljenek az elvárásoknak. Ezt a bizonytalanságot, s a belőle eredő kárt, amely ma jellemző bennünket, nem lehet másként felogni, mint árat annak a változásnak, amit elérni szándékozunk.

hogy a versenyképességünk javuljon, újabb beruházásokra van szükség. Igen, de hogyan? A 30–35 százalékos kamatterhek mellett ez szinte lehetetlen. Való igaz, már elérhető távolságban látszanak a külföld által biztosított kedvezményes kamatozású hitelek, de az átépítés így is éveket vesz igénybe. Addig viszont mi lesz a megtermelt értékeinkkel? Adjuk el hitelben? Mi, akik magunk is hitelből élünk?

Nyilvánvaló, az államtitkár úr azért nem tudott önmagát választ adni a 7. kérdésére, amely a külföldi piacokkal volt kapcsolatos, mert még ma sem tudjuk, ki lesz termékeinknek a gazdája.

E rendkívül nehéz helyzetben minden jó javaslatot örömmel veszek a kormány, jöjjen az bárhonnan, ez az állításom az önével szemben. Nemcsak kisgazdapárti, de bármely más párt javaslata is elfogadást nyer, ha megoldást, kiutat mutat. Sajnos, az ilyen rendkívül kevés.

Befejezésül és összegzésül azt lehet elmondani, hogy a földtulajdonlás megoldása önmagában még kevés. Ez együtt kell járjon a termék-szerkezet-változtatással, a

feldolgozási szint növekedésével, és az ehhez szükséges beruházási háttér megteremtésével, csak így remélhető a fizetőképes piacra való bejutás.

Ugy gondolom, abban egyetértünk, hogy az elmúlt rendszer zsákutca volt. Ha ez igaz, akkor ebből magyarázható a jelenlegi helyzet. Ahhoz, hogy új úton tudjunk elindulni, előbb vissza kell hátrálnunk a kiindulópontig, és az is fontos, hogy ezáltal némi „energiát” gyűjtsünk a mielőbbi induláshoz, mely már a válságból való kiutat jelenti. Ezt a folyamatot éljük meg most. Tény, hogy ez az időszak nem hoz látványos eredményeket, sőt, helyenként tovább mélyül a válság. Ma nem tehetünk mást, mint kérni az emberek türelmét és kitartását, áldozatvállalását, mert ez az ára annak, hogy a rendszerváltás végbemenjen és egyszer végre konszolidált gazdasági körülményeket teremthessünk az országban. Más lehetőség nincs.

Zsopus Lajos,
a Hajdú-Bihar megyei 8.
számú választókerület
országgyűlési
képviselője

Az „alkalmi” nők bosszúja

Piruló arccal olvastam Ottományi Irén legújabb sorait, mert kiderült belőlük, hogy „szerény értelmi képességeim” folytán képtelen voltam felgöngyölni az ő mélyen szántó gondolatainak horderejét. Hadd áruljam el mégis, nem vagyok gyengelelkű, ennek ellenére Irén első cikkének többszöri olvasása után sem fedeztem fel benne különösebb mondanivalót azon a szándékon kívül, hogy engem megsértessen.

Visszaterve a védekezésre még egyszer felhívnam Ottományi Irén figyelmét arra az apró körülményre, hogy a szexuális életét „alkalmilag” tengető férfinak „alkalmi” a partnere is, tehát amit a nők védekezéséről korábban már előadtam, az az ilyen nőkre fókuszotlan vonatkozik.

Kimondom kerekén: amiről én már hetek óta beszélek vállvetve ismeretlenül is Sándor Évával, s amit most Szabó Katalin szó szerint leírt, az nem más, mint zsarolás, despotizmus kicsiben. A jog pedig védi ezeket a lelkiismeretlen, gyalázatos „anyákat”. Kérem szépen, nem anyá az ilyen. Ha biológiai anyává is vált, lelkiileg semmi esetre sem, tehát gyakorlatilag alkalmatlan az anyaszerep betöltésére. Előre megfeszítjük születendő gyermekét a családi melegségtől, az apjától, tehát mindannak a lehetőségétől, amely csak ép családban valósulhat meg, végső soron az egészséges lelki fejlődéstől. S mit mond vajon később a gyermeknek, aki keresni kezd — jogosan — az apját? Természetesen azt, hogy apuka gonoszul cserbenhagyta anyukát, és ennél csak az természetesebb, hogy a gyerek ezt el is hiszi. Ezek az „anyák” talán fel sem tudják mérni, micsoda kárt okoznak! Kíváncsi lennék

továbbá arra is, hogy miért gondolja az a nő, akinek alkalmi kapcsolatából terheség fogant, hogy örülni fog neki az a férfi, aki azóta talán már el is felejtette őt és esze ágában sincs apává válni.

De ne mindig csak a nőket bosszantsam! Férfiak, figyelme! Önöket, biológiai alkalmi alapján leginkább a „falósejtekhöz” lehet hasonlítani, tudom. De kérem önöket, ne higgyék el boldog-boldogtalannak, hogy védekeznek, hiszen nem tudják ellenőrizni. Figyeljenek oda, változassák meg, hogy az élet legintimebb és legboldogabb perceit kinek szentelik, megérdemli-e az az illető a bizalmukat? Ismerjék meg előtte a partnert, hiszen a szerelm vagy legalábbis szeretet nélküli aktusban nincs több tartalom vagy érzelem, mint amikor a kulcsot a lakásuk zárjába illesztik! Legyenek igényesebbek! Egy férfinak is lehet, sőt legyen is annyi önérzete, hogy ne adja oda magát akárkinek. Tudom, ez néha nagyon nehéz, de az életben csak az lehet nyerő, aki elsősorban önmagán tud uralkodni.

A Szabó Katalin által elmondott eset általános jelenség, azt hiszem, mindenkinek van legalább egy példája ismerőse. És ez bizony nagyon szomorú és elkészerítő. A megoldás a jogszállás megváltoztatása, módosítása. Legyünk rajta!

Nagyon örülök, hogy tanújelét kaptam annak, hogy nem egyedül vívok szemlélő harcra Don Quijote módjára. Gondolatban hadd szorítsak kezét Évával és Katalinnal, és hadd köszönjem meg, hogy sikra mertek szállni mellettem.

Kincsené Bíró Ágnes
Debrecen

Visszautasítjuk a feltételezéseket

A Hajdú-bihari Napló szeptember 14-i számában cikk jelent meg „A bitumen a sztalinizmus manifesztációja?” címmel a Nagybotos utca utépítéséről. A cikk hangvételét, a sértő feltételezéseket a kollégáim és a magam nevében visszautasítom.

A városi tanács az 1989. évben elfogadta az önerős közmű-, út-, járdaépítés támogatásának új rendjét, a korábbi éveknél kedvezőbb feltételeket teremtve az önerős utépítésre. A Naplóban megjelent felhívásra 12 utca közössége jelentkezett utépítési szándékkal. A bizottsági és testületi üléseken azt az álláspontot képviseltük, hogy minden olyan kezdeményezést, ahol a lakosság saját erőből vállalkozik közmű-, út-, járdaépítésre, támogatni kell. Ennek alapján minden utépítésre benyújtott pályázatot kedvezően bírálta el a testület, a tanácsi szabályozásnak ezek megfeleltek, a szabályzatban rögzített támogatást megkapták. A 12 utca között szerepelt a Nagybotos utca, az utca lakói korábbi években önerőből bevezették a gázt, megépít-

tették a szennyvízcsatornát, s vállalkoztak az utépítésre is, tették mindezt a saját és egyben a város érdekében. Minden állampolgárnak, így a cikkben jelzett utcák lakóinak is adott volt ugyanez a megoldás, maguk dönthettek arról, akarnak-e, tudnak-e élni a pályázati lehetőséggel.

Mindezek alapján a cikkben foglaltakat csak a rosszindulat, az irigység motiválhatta. Keserű szívvel, de tudomásul veszem, hogy lassan egy éve divat és színterős utépítésre. A Naplóban megjelent felhívásra 12 utca közössége jelentkezett utépítési szándékkal. A bizottsági és testületi üléseken azt az álláspontot képviseltük, hogy minden olyan kezdeményezést, ahol a lakosság saját erőből vállalkozik közmű-, út-, járdaépítésre, támogatni kell. Ennek alapján minden utépítésre benyújtott pályázatot kedvezően bírálta el a testület, a tanácsi szabályozásnak ezek megfeleltek, a szabályzatban rögzített támogatást megkapták. A 12 utca között szerepelt a „sztalinizmus manifesztációját”.

Kovács Lászlóné,
Debrecen Megyei Városi
Tanács V. B.

Magyar, ne bántsd a magyart!

Mindössze két hónapja települtem át Erdélyből Magyarországra, s máris elég rossz véleményem van az itteni életéről, amelyet még fokoznak a rádió és televízió egyes adásai, valamint a sajtó egyes cikkei is. Én mégis azt hiszem, hogy sokkal rosszabb képet fest az ország magáról, mint amilyen az a valóságban.

Mindazok, akik ismerik ennek az országnak és ennek a népnek a történetét, nincs min csodálkozniuk. Valóban, ebben az országban még soha nem volt kánaán, soha nem volt igazi békeség, szeretet, összetartás. Most is úgy látszik, hogy ennek a megvalósulása mind messzebb kerül.

Mi itt a baj? Hol itt a baj? Erre talán a legnehezebb választ adni. Jómagam mégis abban látom a baj okát, hogy a mai ember többsége is a gyors meggazdagodást, a jólétet tűzte ki céljává, s ezért akár erkölcsstelen eszközöket is felhasznál embertársaival szemben, a politika pedig a mindenáron való uralkodást tűzte ki céljává, még azon az áron is, ha ennek az országnak a népét koldustarisznyára juttatja.

A magyar nép soha nem tartott össze, helyesebben,

mindig voltak, akik erre buzdították, tanították, vagy kényszerítették. A nemzet jóakarói legtöbbször elbuktak az álnoksággal szemben. Most is megosztott a nemzet, s a nemzet útját irányító politika.

Mikor tudnak már egyszer békésen egy nagy asztal mellé leülni, vagy a parlamentben kezét fogni és együtt kidolgozni e sokat szenvedett és szenvedő népboldogabb jövőjének az útját, ahelyett, hogy egymást bántanak, vádolnak?

Nem elég, hogy az ország határain kívül élő magyarságot a hazájában bántják?! Hogyan védelmezzük őket, ha itt benn, Magyarországon a legnagyobb ellensége a magyarnak a magyar.

Én, aki ötven évig úgy-lasomlond idegen, román kenyereztettem, azt szeretném, hogy ez a nagyon finom magyar kenyér bőséggel eljusson mindennap minden magyar család asztalára, és hogy a kormány a szociális kérdések mindenáron való megoldására törekedjen, hogy századunk utolsó évtizede minden magyar ember számára a megelégedettség, a boldogság évtizede legyen.

Magdás István

Éveket vesz igénybe

Ezt az állapotot látta és érezte előre a kormány is. Ezért született az az ön által is említett augusztus 30-i felhívás.

Ha figyelemmel követi, meggyőződhet róla: a parlament erőt megfeszítve dolgozik és igyekszik eleget tenni az elvárásoknak. Ez esetben a realitás az, hogy az új gazdálkodási formát csak a jövő évben lehet elkezdni és az is valószínű, hogy a nyugvópont elérése még éveket fog igénybe venni.

Ennek ellenére a termelés folyamatosságát biztosítani kell. Tisztában vagyok vele, hogy ez egyáltalán nem egyszerű, de gondoljon bele — az ország a rendszerváltásra szavazott! Egy normális körülmények között lejárású kormányválság is borzolhatja a kedélyeket, hát még egy ilyen teljes társadalom érintő, az egyes ágazatok struktúráját gyökeresen megváltoztató változás. S joggal mondják sokan, itt minden visszajára fordult ma, ami korábban előre volt, az most a hátra, ami érték volt, az ma gyakran csak kacat, felesleg, nem részletezem, az újságolvasó számára közismert mindez.

Ennyit általában a földtörvényről. Most a konkrétumokról néhány szót. Ön azt fogalmazza meg, hogy a késedelmes döntés eredménye az, hogy már az idén export helyett behozatalra szorulóunk. Úgy gondolom, ön itt

olyat állít, ami nincs összefüggésben a változásokkal. Az, hogy az idén kevesebb takarmánygabona termelt, valóság, de ez nem a bizonytalanságnak tudható be, hanem sokkal inkább a rendkívül kedvezőtlen időjárásnak. Ez a rendkívüli aszálykár, ami még nálunk is ritkaságszámba megy, 30–40 milliárd forint kiesést okozott, illetve okoz a mezőgazdaságban és ennek ellentételezésére a Földművelésügyi Minisztérium már foganatosított intézkedéseket.

Az az állítás szintén cáfolható, miszerint az MDF behódolt volna az ágazatot tönkretenni készülő földtörvénytervezet készítőjének. Ha így történt volna, akkor nyilvánvaló, már régen kész lenne ez a törvény. Bizonyára ismeri a koalíciós pártok által elfogadott törvénytervezetet, melyet a sajtó is ismertetett, abból kitérnek, hogy az egyáltalán nem azonos a kisgazda-földprogrammal. A tervezet legalább olyan közel áll az MDF földprogramjához, mint amilyen távol az előbbiből.

Van azonban a mezőgazdaságnak ennél sajnós lényegesen nagyobb gondja is, amit ön is érint levelében, de úgy tekinti, mintha adott volna számunkra, pedig sajnos nem az, hogy mi ez? A piac. Ez az a tényező, a pénzzel egyetemben, aminek megoldása még a tulajdonnal is nehezebb lesz.

Az egyetlen lehetőség

Az általános helyzet mindenki által ismert. A KGST összeomlott, fizetésképtelenné vált. Új piacra való betörés a jelenlegi termékszerkezet mellett szinte lehetetlen.

A nyugat-európai mezőgazdasági árrakkal — a magas támogatás miatt — másrészt a gyengébb feldolgozottságból eredően, nem vagyunk versenyképesek. Ahhoz,

epe

rt kiáltó tény, ei férfiak és a öngyilkossági százaléka a szze hasonlítás- t is igen magas ntnek. Figyel- egy a városban att is csaknem al több nő ve- . Még néhány nos és nem detű májsugor ozás mind a ind Debrecen- zalékkal kisebb os szintnél. Ez a megváltozott, nők halálozá- lék többlet fi- g. Végül a tü- is okozta halá- ndolkozott. A szze hasonlítás- dig magas or- t a megyei fér- receni nők ha- en jelentősen

datokra és még onló, a helyi megbetegedési minél több ol- ó elemzésekre lehet tárgyla- tatni, hogy a s Debrecenben eken indokolt gyógyító ellá- gózt, vagy a z eddigi tanul- az is kiderült, elyi lakosság apota még egy ül is jelentősen ért csak annak nulmányozásá- egészségügyi osság tényleges ez folyamat- zítani.

tytatjuk)

Boján Ferenc

nélkül

gazdák rendel- egyikkel a lég- k kezelhetők, a az állomány állóképességét kormányba ke- gyszerek listája mes; a legkü- betegségek meg- kezelésére al- yászati termé- között antibak- agokat tartal- (I)

Becsületes vereség volt

Mi történt a volt reformkörösökkel?

Annak idején nagy vihart kavart már maga az elnevezés is. Istenkísértés számba ment, hogy reformszármának kiáltották ki magukat, rést ütve ezzel a párt (akkor még az egyetlen) amúgy is törékeny egységén. Maradtak tehát a békésebb reformkörösönél, hisz úgysem ez volt a lényeg, hanem amit képviseltek. Persze, nem mindenki volt híve ezeknek a csoportosulásoknak. Sokan kétségbe vonták — még a reformok iránt elkötelezettek közül is —, hogy tehetnek, tenni tudnak valamit. Egyébként is kevesen voltak és nem sok esély mutatkozott a radikális változásra. A remény azonban — egészen a nevezetes kongresszusig — megmaradt. Onnan azonban nem győztesen távoztak a reformkörök. A megkötött kompromisszum eredménye, hogy közülük kevesen vállalták az új pártot, az MSZP-t, visszavonultak a közéletből. Csalódtak, meghátráltak? Erre voltam kíváncsi, amikor a volt reformkörösök — akik annak idején a hatalmon lévő párt belső ellenzékét képviselték — megkerestem.

„Mi álltunk félre”

— Mire számítottak a reformkörök? — kérdeztem Mikita Jánostól, a II-es Belklinika adjunktusától, aki ahhoz a kisebbséghez tartozott, amely rendre ellentmondott a brósziráizú hivatalos véleményeknek.

— Amikor már nyilvánvaló volt, hogy a pártion belül felgyülemlett problémákat csakis egy kongresszuson lehet tisztázni, a debreceni reformkör tagjai, személy szerint én is, azt vártuk, hogy ott Pozsgay, Horn, és még néhány hasonló személyiség köré tömörülve bekövetkezik a pártszakadás. Azt tapasztaltam, hogy a debreceni pártbizottság többsége és akkori vezetői egyenesen irtóztak ettől a szótól. Már ez is megerősítette, hogy aligha maradhatunk egy párton belül, hisz nézeteink annyira különböztek. A reformszárny tehát egy éles elhatárolásban fogalmazta meg a programját, így indultunk el a kongresszusra.

— Az MSZMP debreceni bizottságnak azonban csupán egy kis magja vallotta magáénak ezt az elképzelést. — Igen, mintegy húszan lehettünk, s legalább ennyien voltak, akik homlokegyenest más elveket képviseltek. Emellett jelentős volt azoknak a száma is, akik nem álltak egyik oldalra sem, esetleg nem is képviseltek senkit és semmit.

— Vereségként élte meg a reformszárny a kongresszuson megkötött kompromisszumot?

— Engem meglepett az eseményeknek ez a fordulata, ennek szellemében nyilatkoztam a kongresszus után. Ettől függetlenül azonban alapítótárgya lettem az MSZP-nek; így éreztem korrektnak és becsületesnek, hisz mi ott végül is közös felelősséggel alakítottunk meg egy új pártot. Kétségeim

persze voltak, de akkor még bíztam benne — mert végül is elfogadtuk az MSZP programját és egyetértettünk vele —, hogy mi is elképzeléseink szerint dolgozhatunk majd ebben a pártban. Ezek után csalódás volt az MSZP debreceni értékezte tavaly decemberben, ahol azt tapasztaltam: ami a tagságot illeti, nem sok minden változott. Ezután írtam meg az MSZP városi elnökének — elhatárolódásomat hangsúlyozva —, hogy bizonytalan ideig szüneteltetem a tagságomat. Sajnos, ekkor már nyilvánvaló lett számomra, hogy a kongresszusi kompromisszumok elvtelenségé-

nek következményeként az a tisztulási folyamat, amit vártunk, nem következett be. Óriási veszélyt láttam az alakuló új párt túlságosan heterogén összetételében, úgy tűnt, hogy az MSZP máris fizet a kongresszuson „kivívott” látszategységért. A verbuválódó tagság soraiban jelentős számot képviseltek a korábbi áradikális, sőt reformellenes volt MSZMP-sek, akik a különféle platformok, tagozatok képviselői voltak, akiknek kellett volna, ezért inkább mi, volt reformkörösök álltunk félre.

A reformkörösöknek lett volna hitele

— A kongresszus előtt sokan hangoztatták, hogy az akkori MSZMP-ben legalább három másik párt lehetősége van. Milyen esélyük lett volna a reformkörösöknek, ha úgymond osztódik a párt?

— Szent meggyőződés, hogy Pozsgay Imre személyes kudarcai a kongresszus közismert végeredményével kezdődtek el. Azzal, hogy nem tudott és nem mert elhatárolódni a másik két irányzattól, amellyel maga köré tömöríthette volna a reformkörök jó részét, úgy gondolom, hogy egy nagyon szép reményekkel induló szocialista párt alakítására lett volna esély. Igaz, az MSZP programjába bekerült, amit a reformkörök képviseltek, csak hogy a tagság nem ennek megfelelően verbuválódott a későbbiekben.

— Ha a reformkörök nem mennek bele semmilyen kompromisszumba, s kitarotnak a pártszakadás mellett, nem kerülhetett volna veszélybe a békés átmenet lehetőség?

— Szerintem akkor sem következtek volna be „véres események”. A legszükségesebb baloldal — itt a Grósz-féle vonulatra gondolok — szintén megalakította volna a maga pártját, azok a köztes erők pedig, amelyekben benne volt egy harmadik párt potenciális lehetősége szintén, de azt is el tudtam volna képzelni, hogy ők visszavonulnak. Ekkor már elég erősek voltak a felcseperedő új pártok, megállíthatatlan folyamat volt a pártállam felbomlása, így egy egészséges pluralista fejlődés szellemében el tudtam képzelni a viszonylag békés egymás mellett élést. Úgy érzem, hogy az új pártoknak eleve komolyabb ellenfele lehetett volna egy olyan szocialista párt, amelynek a magját a reformszárny alkotja, főként a hitelesség miatt. Így azonban az ominózus középréteg jórészt végül is az MSZP-hez csatlakozott, nem beszélve azokról, akiknek végképp nem ott lenne a helye. Egyelőre én „parkoló pályán” maradok, mert még mindig nem tapasztaltam az MSZP-n belül olyan változásokat, amelyekkel azonosulni tudnék. Éppen legutóbb az önkormányzati választásokra ké-

szített lista is megerősített. Miközben a rendszerváltozás időszakát éljük, visszagondolok azokra a vitákra, amelyek éppen a modell- vagy rendszerváltás körül folytak; akkor szangvinikus és harcias voltam, ma kesernyén mosolygok, mert az események utólag minket igazoltak.

Mi lesz a pakliban?

Fispán Gézát, a Hajlítottbútor-gyár üzemvezetőjét szókimondása miatt sokan alighanem egyenesen renitens embernek tartották az egykori MSZMP-ben. A kongresszus után azonban ő is visszavonult.

— Nem azért, mert megsértődtem, hisz végül is elértük, amit akartunk. Megvalósult a többpártrendszer, a sajtószabadság, szabadon választott parlamentünk van. Amatt azonban ma is keserűséget érzek, hogy túlságosan későn vettük észre azt a manipulációt, ami a kongresszuson történt. Aznap, amikor megalakult az új szocialista párt, még rózsaszín ködben örültünk együtt a létrejöttének, utána azonban egy olyan választás zajlott le, amely után egyértelműen kiderült, hogy vajmi kevés változás várható. Minket éppúgy „palinak néztek”, mint azelőtt. Visszatetszőnek tartom, hogy bekerültek az új pártba olyanok is, akik már az MSZMP-t is lehúzták annak idején. S míg hamut szórhattak a fejükre a régi bűnösök, Pozsgay Imre, akiknek az egész magyar társadalom sokat köszönhet, támadások keresztüztüzték kelet. Abban a sajnálatos kompromisszumban, amely végül is bekövetkezett, nem vitatom persze az ő felelősségét sem. Ha ez nincs, marad a Grósz és Berecz-féle csapat az MSZMP élén, akkor azonban alighanem a kormányban kellett volna kompromisszumot kötni, Németh Miklósnak lemondani, ez pedig a békés átmenetet veszélyeztette volna. Az MSZP-ből végül is nem az a párt lett, mint amire mi számítottunk. Számos nehé-

séggel kellett megküzdenie, elkezdődött a sarokba szorítás a jogfolytonossággal, a vagyonszármoltatással. Ezek után katasztrófálisnak tartottam, hogy teljesen el lehetetlenült személyiségek újra bejutottak a Parlamentbe. Már a párt megalakulásakor hasonló problémák voltak: az országos elnökségbe hitelüket veszített emberek is bekerültek. Ezek után számomra elképzelhetetlen volt, hogy ugyanebbe a pártba én is belépjek.

— El- és leszámoltatással, fejtöréssel terhes időszaktól élünk. Ezt hogyan viseli?

— A környezetem aligha tart épp engem sztalínistának, nem kell szégyellni a múltamat. Nem ezért vonultam vissza, hanem mert egyelőre nem látom a tétet. Furcsállom azt is, hogy most sokan mindenáron igyekeznek bebizonyítani ellenzéki szerepüket a múltban, holott soha nem olvastam a nevüket a szamiszkodásokban, nem hallottam róluk a szétvert március 15-i tüntetések kapcsán. Sajnos, ez ilyen ország; ma már nem a munkásszámítás számít, előkerültek hát a kutyabőrök. Itt lassan mindenkinek gyára volt, földbirtoka... Nem hiszem, hogy külső szemlélők túlságosan gerincesnek tartanak minket ezért. Valóban volt egy maroknyi csoport, Csóriék, Kis Jánosék, de a többiek? Szóval... egy-két közszereplő nem tetszik, de ez bizonyára része a demokráciának. Remélem, benne lesz a pakliban az is, hogy a rendszerváltozást nemcsak a politikában és a közéletben érzékelhetjük, hanem a mindennapi életben is, amelyre most a létbizonytalanság jellemző, a félelem, hogy lesz-e mit enni holnap. Ennek az érdekében egyelőre még nagyon kevés történt...

(A riport két héttel ezelőtt készült, megjelenését a választási kampány miatt elhalasztottuk — A szerk.)

D. Karádi Katalin

Helyzetbe kerül a környezetvédelem?

(Sajnálatos módon laptársunk, az Úton szeptember végén jelent meg utólag, ezért az abban megjelent cikkhez érkezett hozzászólást a Napló hasábjain segítünk közre adni.)

Megjegyzések az Úton ez év szeptember 21-i számában közzétett „Helyzetbe kerül a környezetvédelem” című cikkben megfogalmazott véleményhez.

Elismerve dr. Aradi Csaba szakmai és emberi kvalitásait, de vitatva, hogy a környezetvédelem helyzetének értékelésére ő lenne az egyetlen hivatott személy, néhány pontban szeretném helyreigazítani a nyilatkozó dr. Aradi Csaba konkrétumokat nélkülöző, pejoratív — a Tikóvizig 1988-tól 1990-ig végzett környezetvédelmi tevékenységére vonatkozó — minősítését.

Teszem ezt, mint a környezetvédelmi igazgatás volt — 1988-tól 1990-ig — szellemi munkása. Hiányoltam, hogy a kérdező nem ütötte le az interjúalany által felütött labdát, s így nem derült ki, hogy az interjúalany konkrétan mit ért azon a szellemi veszteségen, ami miatt a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok nem végeztek, illetve végezhetek hatékony munkát; a felügyelőségek szigorú fellépésén, s az ilyen hatósági aktusokban nyilvánult meg, s ezzel szemben a „vendégszerelő” milyen intézkedéseket nem tettek meg, s mely ismereteknek — szakmai, jogi, vezetési — voltak híján, s pályogató ténykedésük mit takart.

Véleményem szerint a Tikóvizig szerencsés helyzetben volt, mivel szakembergárdája biztosíthatta a szakmai folytonosságot, s a felügyelőség és a környezetvédelmi intézet szinte teljes környezetvédelem szakmai irányvonala dr. Aradi Csaba környezetvédelmi igazgatóhelyettes stabil alapú koncepciójához igazodhatott. A hatósági munka alapját a szakágazati apparátus ellenőrzési munkája, a megállapítások alapján tett szakmai javaslatok képezték. A napi munka mennyiségi súlyán, a

hiányos jogszabályi előírások összehangolásán túl tájékoztatókat készítettünk az ellenőrzött, tervezők számára, ismertette benne jogszabályon alapuló kötelezettségeiket, s így az ellenőrzés célját, irányát, az alkalmazható szankciók körét — ha ezt nevezni Aradi Csaba pályogatósnak, akkor ez ebből állt. E „pályogatóra” viszont azért volt szükség, mivel azt tapasztaltuk, hogy az ellenőrzött többsége a felügyelőségek ténykedésének hat éve alatt még az alapvető környezetvédelmi előírásokkal sem volt tisztában, a gyakorlati tennivalókról nem is beszélt.

Látványos sikereket valóban nem értünk el, nem tűntünk ki hangzatos, de meg nem valósítható célokat sem. Ennek ellenére kéteves munkánk eredményének: környezetvédelmi tárgyú stabil jogszabályismeretünk és jogalkalmazásunkat, jogpropagandánkat, korrekt együttműködésünket az ellenőrzöttel, a működési területünk környezeti állapotának feltérképezését, a komplex ellenőrzések bevezetését, az akut környezeti ártalmak feltárását, s a megfontoltabb intézkedések kiadott kötelező érvényű intézkedéssort, a megalapozott hatósági intézkedéseket, a következtetéseket, a segítő szándékot tekinthetjük. Ez valamivel több, mint a „beszélgetés, pályogató, figyelmeztetés”. Elismerést ezért sehonnán nem várva, csak remélem, hogy ezt az időszakot sem „fent”, sem „lent” nem minősítik visszalépésnek és még csak stagnálásnak sem.

Remélem, hogy úgynevezett „kiszámítható” hatósági tevékenységünk, s — központi intenciók híján helyi tapasztalataink alapján kidolgozott — környezetvédelmi koncepciónk nem szorul túl sok korrekcióra, legálábbis szándékunk szerint megkíséreltük korrekten felvállalni s hitelesen képviselni a látványos „ügyes” tett „hétköznapi” környezetvédelmet.

Dr. Szatmári Éva

Válaszfele

Kedves MDF!

Köszönöm kedves levelét, amelyet nekem, mint választópolgárnak címezett a szeptember 28-i lapban. Elismerem törekvését a kibontakozás irányába, még ha nem mindenben értek is egyet értékelésükkel. Azonban egy icipici helyesírási hiba bántja a szememet. E levélben nagy kezdőbetűvel írták azt a szót, hogy kormány. Namármost tudom én, milyen magasztos tevékenységet végez ez a testület. Tudom, éjt nappallá tesz a jövő érdekében. De könyörgöm, a kormány az mégsem tulajdonnév, amit feltétlenül nagybetűvel kell írni, pláne nem ő a mindenható, akinek alternatív íráshat a neve.

Szóra sem lenne érdemes ez az egész, ha csak hibáról lenne szó, hiszen csak az követ el hibát, aki dolgozik, helyesírási hibát meg az, aki ír. Nagyobb baj az, hogy szerintem a levél fogalmazói tudatosan kezdték nagy betűvel a kormány nevet, talán azért, mert a helyesírási szabályoknál is jobban tisztelik őt. De talán ez már túlmegy azon, amit Beke Kata javasolt ujjongás tárgyában.

Talán akkor sem kapom föl a fejem az olvasott levélből, ha nem lett volna már nálunk ilyesfajta nagybetűzés. A régi rendszerben, különösen a fizetett forradalmárokkal dolgozó gépi-írós rendszeresen nagy betűvel írták a párt, a kor-

mány, sőt, a pártszakarmány, néhol a szakszervezet szavakat. Ez az a jelenség, amellyel szemben már akkor is a kisbetűt pártjára álltam, s ezt teszem ma is. Nem szeretném, ha egyesekre külön szabályok vonatkoznának — legyenek ezek csupán helyesírási szabályok —, mint mindenki másra.

Persze, ha ebben semmi tendencia, semmi hátsó szándék sem volt, csak valaki, valahol rosszul tudta a helyesírást, akkor pardon és gracia szegény fejemnek. Akkor csak annyit bátorodom megjegyezni: tanuljunk meg végre már ezt a fránya magyar helyesírást!

Göz József

Gyerm

Van a c...
egy ősi t...
a család...
„minden...
hatók”, a...
delmeske...
szülők al...
szabályok...
vény min...
marad, m...
„szülei k...
gyermek...
nének ö...
gondolko...
magasabb...
képes...
Márpedig...
hogy a fé...
dékét élé...
megoldás...
Az eng...
tően ninc...
lőknek a g...
azok telj...
nak, min...
Mihelyt a...
életébe...
megindul...
gyobb ön...
Kitotyog...
nyitja a k...
kirámolni...
mindent...
megtetsz...
zetében n...
megjelen...
tűzhelye...
nemcsak...
kapják s...
szerű jár...
hagyják...
között. A...
rájón, ho...
lik lehet...
lalkozás...
zik a szül...
elő, hogy...
amint a...
egy tál sü...
próbálja...
közben a...
kódva ész...
desét, ma...
tőt, örö...
őlebe hu...
mazt. Ez...
móddal...
módszert...
nek nem...
mert jön...
örül vele...
sikerének...
megszidja...
Termész...
hogy ilye...
védelmé...
tások, a...
érthető...
a szocial...
történe...
sok. Csak...
gyermek...
minthogy...
ből, vágy...
lekvésibe...
megjelen...
vágy kiel...
miatti in...
ami min...
nagyobb...
mint dacr...
lyozóval...
vágy épp...
gatartás...
Próbálj...
tiálva be...
e korbelt...
be. A gy...
metéhez...
nőttek m...
körül, aki...
tudnak, m...
rettel j...
„ügyesen”

Gyermeklélektan — szülőknek

A kisgyermek „dackorszaka”

Van a családi nevelésnek egy ősi törvénye: minthogy a családban a szülők a „mindentudók és mindenhatóak”, a gyermekek engedelmeskedni tartoznak a szülők alkotta magatartási szabályoknak. Ha ez a törvény mindvégig érvényben marad, míg a gyermekek a „szülei kenyerét” eszik, a gyermekek nehezen fejlődnek önálló, kreatívan gondolkodó, a kultúrát magasabb szintre emelni képes személyiségekké.

Márpedig a nevelés célja az, hogy a felnövekvő nemzedéket életfeladatai önálló megoldására felkészítse. Az engedelmisséget illetően nincs is bajuk a szülőknek a gyermekekkel, míg azok teljesen rájuk szorulnak, mint az első évben. Mihelyt azonban a második életévbe lép a gyermek, megindul járni, mind nagyobb önállóságra tesz szert. Kitotyog a konyhába, kinyitja a kredenciát, s kezd kirámulni nagy élvezettel mindent, amihez hozzáfér és megtetszik. E funkció élvezetében nagy meglepetésére megjelenik a szülői tiltás. A tűzhelyhez közeledik, ezt nemcsak tiltják, hanem ölbe kapják s beviszik a kettrecszerű járókába, s magára hagyják unott játéktárgyai között. A gyermek lassan rájön, hogy csak akkor nyílik lehetőség a szabad vállalkozásra, ha nem ellenőrzik a szülők. Ilyenkor fordul elő, hogy előzőleg látva (amint a szülő az asztalra egy tál süteményt tett, megpróbálja ágakodva elérni. E közben a terítőbe kapaszkodva észleli a tál közeledését, majd lerántva a terítőt, örömmel szemléli) az ölébe hullt süteményhalmat. Ezzel a cselekvésmóddal egy új szerzési módszert fedezett fel, aminek nem sokáig örülhet, mert jön a mama, aki nem örül vele együtt a megoldás sikerének, hanem bosszúsán megszidja.

Természetesnek vesszük, hogy ilyenkor a gyermek védelmére szolgálnak e tiltások, a kártételek miatt érthető a bosszús szidások, a szocializálódás érdekében történnek egyes korlátozások. Csakhogy ezt a kisgyermek még nem érti, s minthogy belső szükségletből, vágyaiból fakadó cselekvéseiben akadályozzák, megjelenik a frusztráció, a vágy kielégíthetlensége miatti indulati feszültség, ami minél erősebb, annál nagyobb robbanással tör ki mint dacreáció, az akadályozóval szemben dühös vagy éppen agresszív magatartás.

Próbáljuk bizonyos empátiával beleélni magunkat az e korbéli gyermek helyzetébe. A gyermeket az ő természetéhez viszonyítva a felnőtt mint óriások veszik körül, akik mindent jobban tudnak, mint ő, akik dicsérrel jutalmazták, ha már „ügyesen” úgy eszik, mint

ők, aki már „szobatiszta”, mint a nagyok, akik mások előtt eldicsekszenek, hogy gyermekük egyedül képes mosdani, felöltözni. Természetes, hogy mindezt mint sikerélményt élik át, és igyekeznek a nagyokat utánnozza önállóan megoldani egyszerű mindennapi feladataikat. Ezt megfontolva, érthető, hogy ha a gyermeket sétálni vinni készülő anyának, sietvén nincs türelme megvárni gyermeke öltöztető „piszmozgását”, idegesen maga akarja azt elvégezni, a funkcióörömben, a sikerét élvezni vágyó törekvésében akadályozott, frusztrált gyermek dacosan tiltakozik, s ha a mama nem enged, úgy toporzékol, sírva üvölt, vagy földre vágva magát egy tapodtat sem megy vele.

Miért éppen két és fél éves kor táján alakul ki a legtöbb gyermeknél a dacos magatartás, és kiknél húzódik el évekig a dackorszak?

Azért ez idő tájt, mert a gyermek ekkor már eljut az értelmi műveletek és képességek ama szintjére, amelyen akár utánzással, akár kísérletező próbálkozásokkal sok mindent megtanul, tud alkalmazkodni társadalmi környezetéhez, s minden sikerélmény számára, emeli öntudatát és önbecslését, s a nagyokhoz hasonlóvá változás illúziójába ringatja magát. A daccal a nagyos viselkedése, az önálló cselekvése örömetől megfosztás ellen tiltakozik. Az is megfontolandó, hogy két és három életév között alakul ki a gyermek én-tudata, és ezzel velejáróan az én-érvényesítő tendenciája és saját akarata érvényesítésének öröme is.

Minél életerősebb, egészségesebb, az egyszerű életfeladatok megoldásában begyakoroltabb és értelmesebb a gyermek, annál korábban és erőteljesebben jelentkeznek nála — a számára érthetetlen — korlátozások elleni indulatos tiltakozás. A gyermeknek e természetes, szocializációját jól szolgáló törekvéseivel szembeni szülői korlátozás váltja ki a robbanásszerű dühkitörést, a korlátozó hatalmassággal szembeni tetetlenségében az elkeseredett sírást.

Ha a szülő nem akarja, hogy gyermeke önállóan, mindig csak utasításra cselekvő, akaratgyenge, félnék és szorongó gyermek legyen, úgy viselkedjék e korbéli gyermekével megértőbben, türelmesebben a konfliktushelyzetekben. Mihelyt érti, magyarázza meg gyermekének, hogy mitől félti és óvja. Ne engedje, hogy rá is átragadjon az indulatosság, hanem nyugodt hangon, nyájas meggyőző beszéddel és szerető simogatással oldja fel gyermeke frusztrációs feszültségét.

Dr. Kiss Tihamér
pszichológus

Trükkös szabásvonalak

A telt alakúaknak nem mindegy, hogy a viselt ruha előnyös-e számukra, vagy még többet mutat a valóságnál. A divat fortélyai azonban optikailag megnyújthatjuk alakunkat, ahogyan azt rajzaink is érzékelteik.

1. Sötét, egyszerű ruhán jól mutat a japán szabású, mely kivágást imitáló, lezser selyemkabátka.

2. Függőlegesen hangsúlyos pánt osztja az alakot a féloldalas modellen. Az átmenő rakott részt nem kell letűzni.

3. Érdekesen szabott, tömött vállú ruha, hosszanti

hajtásai elől combközépig levarrva. A rövid kis öv lazán kötve.

4. Az érdekes hatású öv mintegy válasz a ruha mély kivágásának, sötét, elütő színből tervezve.

5. A könnyű, vékony hétényolcados kabát hosszú kihajtó pántja jól nyújtja az alakot.

6. Mutató örökzöld ingruha, a vállrésztől kiinduló karcsúsító tűzés két bevágott zsebben folytatódik. Apró, pici gombok díszítik.

B. K.

Ballasztanyagokra szükségünk van

A hazai lakosság igen kevés ballasztanyagot fogyaszt, holott erre a szervezetnek és elsősorban a beleknek igen nagy szüksége van. Legalább 30 gramm lenne a napi szükséglet.

A ballasztanyagok fogyasztásával leküzdhető az igen kellemetlen szorulás, és megelőzhető a vastagbélrák, az epekő, a zsírsavcserebetegségek és a cukorbetegség.

Mi is a ballasztanyag? Nem más, mint élesztőtelen növényi eredetű élelmiszer. A fekete kenyér, a főzelékek, a burgonya és a gyümölcsök sok ballasztanyagot tartalmaznak. Ismerünk teljes értékű ballasztanyagokat, például a

búzakorpát, a lenmagot. Ezeket élelmiszerekbe (leves, joghurt stb.) keverhetjük.

Megfelelő hatást azonban csak akkor érünk el, ha bőségesen fogyasztunk folyadékot is. Ha például a búzakorpát müzlibe vagy joghurtba keverjük, az még nem elegendő. Egyidejűleg inni is kell. Általános szabály: egy evőkanál búzakorpához egy pohár folyadékot igyunk. Ha ezt nem tartjuk be, ellenkező hatást érhetünk el, a korpa besűrűsödik a belekben és szorulásához vezet.

— kg —

Megszépítő arcrúzs

Egy kevés barnás-piros rúzs frissé teszi az arcból. Az arcrúzt kenjük fel közvetlenül az arca, a pocsontra, ferdén egészen a hajszéléig, a fül irányába, fokozatosan halványítva.

Fontos, hogy az arcszínünkhez illő színű arcrúzt

használjunk, hogy ne legyen természetellenes az arcpír.

Van aki arcrúzs helyett a piros arcpúdert kedveli. Ezt csak az arc púderozása után vigyük fel ecset segítségével. Ez azért fontos, hogy az arcpúder ne keveredjen össze az alapozó festékkel, és ne legyen foltos.

Hasznos tanácsok

Különböző nagyságú burgonyát úgy tudunk azonos idő alatt puhára főzni, hogy a nagyobb méretűeket kötőtűvel néhány helyen megszurkáljuk.

Töltsünk meg egy kisméretű parfümös üveget tükörtisztítóval. Retikülben elhelyezve mindig kéznél van a szemüveg tisztító.

Ha a lakásban a sok dohányszagtól kellemetlen dohányszag van, helyezünk el a szobában egy tányérban finomra őrölt kávét, a dohányszag megszűnik.

Hogy az egésznapos fáradtság után este ismét friss legyen, a következő fürdőt ajánljuk: 50 gramm levendulavirágot egy liter vízzel forrássig hevítsen fel. Majd lefedve hagyja állni tíz percig. Ezután öntse a fűzetet a fürdővízbe. Egy ilyen fürdő garantáltan felfrissít.

A haj zsírosodása ellen ajánljuk: minden hajmosás után második fűzetből készített teával öblítse le a haját. A tea ugyanis csersavot tartalmaz, ezért hatásos zsírosodás ellen. A kúrát hosszabb ideig kell folytatni. A fejbőrt azonban lehet-

tőleg ne érje a folyadék, ezért a fűzetet ne közvetlenül a hajra öntsük, hanem laborba.

Varrás előtt ajánlatos az anyagokat beavatni, nehogy később kellemetlen meglepetés érjen. A gyapjuszövet nedves ruhán keresztül vasaljuk át, a gyapot és len anyagokat forró vízben öblítsük ki. Így a későbbi mosásnál a ruha nem megy össze.

A lefutott szemű harisnyanadrágot nem kell azonnal kidobni. Hajbavalót lehet készíteni belőle. A harisnyanadrág szarát tíz centi széles darabokra kell vágni, és mint a hajgumit, a lófárok összefogására lehet használni, úgy, hogy többször áttekerjük. A copf végére is lehet tenni. Mutató, ha több különböző színű harisnyadarabot teszünk egymás mellé.

Mit tegyünk, ha elsóztuk a levest? Helyrehozható, ha a levesbe vastag burgonyaszleteket teszünk, és együtt főzzük. A burgonya magába szívja a sót. Ha kész a leves, a burgonyaszleteket kivesszük belőle.

Saláta — ősszel is

A saláta díszíti az asztalt és rendkívül egészséges. Ha salátát eszünk, az a jó érzésünk támad, hogy tettünk valamit az egészségünk érdekében.

A saláta sokféle módon készíthető el. Íme, néhány recept:

Nikózi saláta.
Hozzávalók: Zöldbab, paradicsom, paprika és hagyma, valamint kapor, keménytojás, tonhal (dobozos), szardellafilé.

A zöldbabot darabokra vágjuk és sós vízben puhára főzzük, lecsöpögtetjük. Puhára főzzük a zellert is és feldaraboljuk. A babot, a zellert és a négy részre vágott paradicsomot, a csíkokra vágott paprikát és a finom karikákra vágott hagymát rövid ideig salátalében áztatjuk. (Salátalé: olaj, ecet, víz, só, bors, cukor.)

Végül kaporral, négy részre vágott főtt tojással és tonhallal és szardellafilével körítjük.

Zellersaláta.
Hozzávalók: 2 zeller, fél kilogramm alma, 4 banán, 8 dkg, nagy darabokra vágott dió, 1 tubus majonéz, 1 citrom leve, 1 csipet só és cukor, 4 kandírozott cseresznye, ketchup.

A zellerfejet megfőzzük és csíkokra vágjuk. Majd az almát és a banánt meghámozzuk, és kis darabokra vágjuk. Az egészét a nagy darabokra vágott dióval és a majonézzal elkeverjük, és hidegre tesszük. Ha kihűlt, üvegtárra felpüpozzuk, és a tetejét félbevágott cseresz-

nyével, néhány kimaradt banánszelettel és egész diódarabokkal díszítjük. Ízlés szerint ketchuppal vagy Worcester-szósszal leöntjük.

Szíriai saláta.
Hozzávalók: 3 banán, 10 dkg rizs, 10 dkg rákkozerv, 4 evőkanál olaj, fél citrom leve, kevés curry, ketchup vagy Worcester-szósz.

A banánt meghámozzuk és felszeleteljük. A rákkal együtt a főtt rizshez keverjük. Olajból, citromléből és curryből öntetet készítünk, és egy adag ketchupot (illetve Worcester-szószot) öntünk hozzá, majd az egészét összekeverjük.

Szőlősaláta.
Hozzávalók: 1 kg fekete szőlő, 1 banán, cukor, 1 kis pohár konyak, 1 marék dióbél, 1 narancs.

A szőlőt megmoszuk, leszemezzük, és a szeletekre vágott banánnal együtt táliba tesszük. Cukorral, konyakkal és dióbéllel elkeverjük. A narancsot lehámozzuk, gerezdereket szedjük, és a tálat csillagformán díszítjük vele.

Speciális salátaszósz.
Hozzávalók: 8 dl joghurt, só, cukor, 1 evőkanál snidling (finomra vágva), 1 csipet bors, 3 evőkanál étolaj, 1 evőkanál kapor.

Az összes hozzávalót jól elkeverjük, és a salátára öntjük. Ez a szósz izletes nyers salátához és főtt sárgarépához, zellerhez, retekhez, fehérrépához, káposztához és paprikához öntve egyaránt.

ül
lem?

Allyi előírások túl tájékozunk az ellenzők számára, ne jogszabályteleztségeinörzés célját, alkalmazható — ha ezt Csaba pátyolrez ebből állt. „sra” viszont seg, mivel azt hogy az ellenége a felügyeédésének hat az alapvető lmi előírásoktisztában, a ivalókról nem

ikereket való- k el, nem tűz- atos, de meg- ó célokat sem. kétéves mun- nyének: kör- tárgyú stabil eretünket és- sunkat, jog- kat, korrek- sünket az el- a működési rnyezeti álla- képezését, a őrzések beve- ut környezeti rását, s a meg- rdekekben ki- érvényű intéz- megalapozott kzedéseket, a éget, a segít- kinthetjük. Ez bb, mint a s, pátyolgatás, „. Elismerést n nem várva, hogy ezt az „fent”, sem nősítik vissza- nég csak stag-

ogy úgyneve- nató” hatósági nk, s — köz- k híján helyi k alapján ki- környezetvé- óiónk nem szor- rrekcióra, leg- ékünk szerint korrekten fel- esen képvisel- „üggyé” tett környezetvé-

Szatmári Éva

a pártésakor- szakszervezet az a jelenség, ben már akkor ártájára álltam, na is. Nem sze- gyesekre külön hatkoznának — k csupán he- ályok —, mint sra.

ebben semmi semmi hátsó volt, csak vala- osszul tudta a kkor pardon és ny fejemnek. nnyit bátorko- vezni: tanuljuk ár ezt a fránya sírást!

Göz József

VÁLLALKOZÁS KEZDÉSÉHEZ, BŐVÍTÉSÉHEZ
belföldi vagy külföldi tőkéstársat biztosítunk.
T.E.M. Engineering magyar-német Kft.
Telefon: (52) 61-124.
Hajdúszoboszló.
Pf.: 67. 62506

Építőgépek-kezelőket Képző Központ, Debrecen, Bokányi Dezső u. 84. alatt
E kategóriájú nehézpótkocsi-tanfolyamot szervez.
A tanfolyam ideje: 6 hét.
A tanfolyam költsége: 6500 Ft, pótkocsi szereléssel rendelkező vállalkozók részére a tanfolyam költsége: 4500 Ft. 58753

ÁLLAMI VÁLLALAT
Salétrom u. 1. sz. alatt lévő 300 négyzetméter alapterületű kulturális és oktatási célokra alkalmas épületének és hozzá tartozó 1310 négyzetméter területnek **kezelői jogát átadja.**
Érdeklődni: Hajdú Volán, Debrecen, Szoboszlói út 4-6., V. em. 506. sz.
Telefon: 14-777/169-es mellék. 62569

Október 1-5. között naponta 10-től 17 óráig jelentős árengedménnyel cipők, sportcipők vásárlására
a Perényi u. 1. szám alatt. 62293

HAJDÚ TAXI
változtatlan áron!
Alapdíj 10 Ft, viteldíj 14 Ft/km, várakozás 4 Ft/perc.
Telefon: 28-999, 28-388 61812

II FA A 33 Me amió Debrecen

INGATLAN

ELADÓ Vigyázó M. u. 45. sz. ház, több családnek is alkalmas. Beköltözhető. Állomás felől.

ELADÓ Hét vezér u. 19. alatt lévő több bejárattal 2 család részére is alkalmas ház, továbbá 800 négyzetméter építésre alkalmas terület és 3 családi ház helyére. Érdeklődni: a helyszínen és a Hét vezér u. 29/A. szám alatt. *581000/3*

ELADÓ 112 négyzetméteres, tetőtérrel, összkomfortos, galériás családi ház 2.800.000 + OTP. "Sürgősen eladó" jellegre a kiadóba. *59747/2*

JOGTANÁCSOS mindenféle ingatlan adásvételét, cseréjét bonyolítja. Az ügyekkel összefüggésben szerződést készít. Debrecen, Izsó u. 30/A. Telefon: (52) 23-684, 18 óráig. *60204/4*

ELADÓ kétszintes, 2x3 szobás ikerház. Telefon: 31-824. *60205/3*

MISKOLCTAPOLCÁN, festői környezetben panorámás téglás ház hármas szögletes eladó. Építésre is alkalmas. Érdeklődni: 06 (46) 69-661. *60336/2*

ÉPÍTÉSI telek eladó. "Téglalétker, 100" jellegre a kiadóba. *60702/2*

NAGYERDŐN, a Lefkovits utcán 125 négyzetm. építési telek sürgősen eladó. 14.500 Ft/négyzetm. áron. Érdeklődni lehet: a 15-533-as telefonon. *60704/3*

FANCSIKAI, üzleti célra alkalmas, vízparti ház eladó vagy házrészes cseréltem. Földi u. 3/A. 26-420.

TISZAFÜREDEN építés alatt lévő üdülő az üdülőtelep legjobb helyén eladó 500.000 Ft-ért. Telefon: 31-790. *60903/3*

KERTES ház sürgősen eladó. Debrecen-Alószőlő, Arany kapu 17. *60917/2*

PACON eladó 3x4000 négyzetm. föld kúttal, ipari áram csatlakoztatással. Kertszékre, állattartásra, ipari, építési célra alkalmas. Munkanapokon 16 óráig, hétfőn egész nap. Kálmánchezyi u. 18/A. *60948/1*

MÁSFÉL szobás, lekerített házrészes eladó vagy 2 szobás házrészes cseréltem, bérlakásra is. Atilla tér 6., alsó cseleg. *60909/1*

405 négyzetm. építési telek eladó. Érdeklődni: Debrecen-Józsa, Északi sor 2.

VEZÉR utcai lakótelepen széles, angol típusú lakás sürgősen eladó. Telefon: 35-477. *61226/3*

EGER-SZARVASKŐI háromszobás, központi fűtéses családi ház nagy telekkel eladó. Üdülőterület is alkalmas. Érdeklődni: Macskánké, 06 (36) 20-377-es telefonon munkaidőben. *61335/1*

ELADÓ belvárosi, 459 négyzetméteres, zárt udvaros, ingatlan két üzlethelyiséggel alapföldsz. beépítéssel, beépítéssel. "Havann utca" jellegre a kiadóba. *61774/4*

LÉTAI utcai zártkertben 220 négyzetm. kert beépítéssel, gyümölcsösökkel, 40 négyzetméteres téglapalotával, lakhatóan, víz, villany van, reális áron eladó. "Buszhoz 5 percet" jellegre a kiadóba. *61361/1*

SÍKFÖKÜTÖN, Egertől 10 kilométerre télen is lakható üdülő eladó. Konyvár, Nyírcsád, Kassai út 31. Telefon: 57, este. *61406/2*

LORÁNTFY-KERTBEN 440 négyzetm. gyümölcsösökkel, beépítéssel, villany, víz, szerszámmal kisebb cserélek vagy eladó. Telefon: 25-656. *61439/1*

ELADÓ Balaton-part közeli, közművesített, panorámás építésre alkalmas, 2000 négyzetm. telkes. Részletes felvilágosítás Budapestben, a 136-8852-es telefonon, munkaidőben. *61527/3*

SÖRGŐSEN eladó kétszobás-összkomfortos családi ház 3 szoba, konyha, 18bb mellékhelyiség, 55 kvadrát telken lévő gyümölcsös. Hajdúszoboszló, Tancsics M. u. 9. Érdeklődni: egész nap. *61629/3*

ALSÓJÓZSÁN 570 négyzetm. föld beépítéssel, gyümölcsösökkel. Telefon: 21-615. *61693/2*

KELETI-FÓCSATORNA nádudvaron részén faház és Miképercsen 140 négyzetm. gyümölcsös eladó. Érdeklődni: 18 óra után a 34-269-es telefonon. *61697/1*

TANYA eladó 4 hold földel. Villany, víz van. Érdeklődni: Almós, Wraibel-tanya. *61701/1*

ELADÓ Hajdúhadházi, Festő u. 5. szám alatt, hat éve épült kétszobás, mellékhelyiséssel, azonnal beköltözhető lakás. Érdeklődni: Debrecen, Keresztési u. 23., hétfőn a helyszínen. *61712/1*

ELADÓ kétszobás, gázfűtéses, kertes ház. Kuruvez u. 125/B. *61716/1*

TOKAJBAN kert, régi parasztház gazdálkodásra alkalmas mellékhelyisésekkel. Érdeklődni lehet: Tokaj, Szabadság u. 27. *61737/1*

SÁMSONKERTBEN 210 négyzetm. üres hétvégi telek eladó. Érdeklődni: Micsurin u. 104. VI. 52., Hermann. *61747/1*

ELADÓ Debrecen, Létaí út 34/A. szám alatt 187 négyzetm. ikerház, építési telek kész rajzzal. Az ikerház föld van építve, a leválasztott részen és annak a tükörmása. A rajz közművesített. A telken van szivattyús kút és köcsök, kis szerszámok, WC, nyelés telek. Erd. Debrecen, Sölyom u. 185. sz. Telefon: 30-544. *61764/1*

ÁRPÁD térihez közeli, 3 szobás, ékezős, összkomfortos, telefonos családi házamat garázzsal eladom vagy elcserelem Wesselyi-lakótelepi, tetőtérrel, telefonos lakásra. "Érteke: 3,5 millió" jellegre a kiadóba. *61792/2*

110 négyzetméteres, háromszobás, parkettás, gázfűtéses + különálló szoba, konyhás, mellékhelyisésekkel, 186 négyzetm. telkes, kertcsaládi házamat eladom vagy elcserelem. Kisebbségi családi házat nagyobb telekkel beszámítok. Csepecsén kérlek I. emeleti OTP-s lakást garázzsal + kp-t. Völcsey u. 20. *61851/1*

HAJDÚSZOBOSZLÓI fűtődövezetben 135 négyzetméteres, angol típusú családi ház garázzsal, 100 négyzetm. telekkel sürgősen eladó 3,5 millióért. Debreceni lakást 1,2 millióért beszámítok. Kiss László, 06 (1) 157-5600. *62219/2*

ELADÓ vagy elcserelem kétszobás, ebess házukkal 160 nm-es mellékhelyiséssel, amely üzlet, műhely céljára is alkalmas. Beszámítok kétszobás telefonos lakást. Hajdúszoboszló is érdekel. Érdeklődni: 66-382. *62238/3*

CSALÁDI ház, 3 szobás, összkomfortos, központi fűtéses, külön garázzsal. Budapesti útfalu központjában igényesnek eladó. Érdeklődni: 17 óra után, Berettyóújfalun. Bessenyei u. 33. *62244/1*

TANYA eladó Halápon, városától 13 km-re. Állattartásra is alkalmas, víz, villany, lakó- és mellékhelyisésekkel, rendezett állapotban. Irányár: 400.000 Ft. Érdeklődni: Kondoroson büfében. *62259/1*

TETŐTERES, 106 nm-es családi ház, teljesen alapföldsz. 110 nm. eladó. Debrecen, Veres Péter u. 106. *62264/2*

2 + 2 felszobás, angol típusú lakás kis kerttel, aknás garázzsal, sorházban eladó. Györfy István u. 29/I. Érdeklődni: munkanapokon 17 óra után, szombat, vasárnap egész nap. *62279/1*

KÉTSZOBÁS, komfortos kertcsaládi ház mellékhelyisésekkel 200 négyzetm. telken eladó. "Rendezett, 666" jellegre a kiadóba. *62299/1*

TANYA Fülöp községben 1900 négyzetm. telekkel valamint 6 kh szántóval, betegséggel eladó. "Fülöp" jellegre a kiadóba. *62309/1*

AKADÉMIA utcán angol típusú ház eladó. Ügyanott új menyasztóny ruhák, keltékkel. Telefon: 35-239, 19 óráig. *62398/2*

APRÓHIRDETÉSEK

HAJDÚSZOBOSZLÓI Vénkertben 900 négyzetm. föld megosztva is eladó. Irányár: 1000 Ft/négyzetm. Telefon: 17-132. *62150/1*

14-ES busz végállomásánál lévő (Domokos Márton-kert 63.) 600 négyzetm. telek 1+2-es szövetkezeti lakásra. Érdeklődni: minden nap 17-19 óra között. *62191/1*

KOMFORTOS családi ház két utcára nyíló nagy telekkel, beültetett eladó. Császár Péter u. 28. *62195/1*

HAJDÚSZOBOSZLÓI fűtődövezetben 135 négyzetméteres, angol típusú családi ház garázzsal, 100 négyzetm. telekkel sürgősen eladó 3,5 millióért. Debreceni lakást 1,2 millióért beszámítok. Kiss László, 06 (1) 157-5600. *62219/2*

ELADÓ vagy elcserelem kétszobás, ebess házukkal 160 nm-es mellékhelyiséssel, amely üzlet, műhely céljára is alkalmas. Beszámítok kétszobás telefonos lakást. Hajdúszoboszló is érdekel. Érdeklődni: 66-382. *62238/3*

CSALÁDI ház, 3 szobás, összkomfortos, központi fűtéses, külön garázzsal. Budapesti útfalu központjában igényesnek eladó. Érdeklődni: 17 óra után, Berettyóújfalun. Bessenyei u. 33. *62244/1*

TANYA eladó Halápon, városától 13 km-re. Állattartásra is alkalmas, víz, villany, lakó- és mellékhelyisésekkel, rendezett állapotban. Irányár: 400.000 Ft. Érdeklődni: Kondoroson büfében. *62259/1*

TETŐTERES, 106 nm-es családi ház, teljesen alapföldsz. 110 nm. eladó. Debrecen, Veres Péter u. 106. *62264/2*

2 + 2 felszobás, angol típusú lakás kis kerttel, aknás garázzsal, sorházban eladó. Györfy István u. 29/I. Érdeklődni: munkanapokon 17 óra után, szombat, vasárnap egész nap. *62279/1*

KÉTSZOBÁS, komfortos kertcsaládi ház mellékhelyisésekkel 200 négyzetm. telken eladó. "Rendezett, 666" jellegre a kiadóba. *62299/1*

TANYA Fülöp községben 1900 négyzetm. telekkel valamint 6 kh szántóval, betegséggel eladó. "Fülöp" jellegre a kiadóba. *62309/1*

AKADÉMIA utcán angol típusú ház eladó. Ügyanott új menyasztóny ruhák, keltékkel. Telefon: 35-239, 19 óráig. *62398/2*

ELADÓ a Serlikerben 226 négyzetm. telkes, vegyes gyümölcsös, 30 négyzetm. kerttel és berendezett komfortos faházal. Busz megállótól 3 perc. Érdeklődni: György u. 8. II. 22. *62399/1*

KERTES ház eladó nagy telekkel (összkomfortos). Puzdra u. 24. *62485/1*

600 négyzetm. telkes telken lévő 3 szobás, 98 négyzetm. kertcsaládi ház eladó. Érdeklődni: minden nap 17-19 óra között. *62498/1*

KONYARON ház mellékhelyisésekkel, 600 négyzetm. kertcsaládi ház. Csepecsén érdekel. Érdeklődni: Felsőzabados, Zsindely u. 29. alatt, 5 óra után. *62525/1*

NAGY teleg régi házal. Tíkász, Szoboszlói u. 10., délután. *62527/1*

4 LAKÁSOS sorházhoz teleshányadok eladók. Tíkász, Szoboszlói u. 10., délután. *62529/1*

VASVÁSAR u. 6. alatt 280 négyzetm. építési telek eladó. Telefon: 22-926. *62545/1*

TELEK eladó. Felsőjózsa, Rózsavölgyi u. 107/B. Telefon: 13-144. *62597/1*

TISZA-TÓNÁL 5 éves, 110 négyzetm. telkes lakás 510 négyzetm. telken, és 45 négyzetm. üdülő sürgősen eladó. Tiszafüred, Kakkuk u. 46. *62602/1*

BEÉPÍTÉSI 2x867 négyzetm. telek eladó a Lathner u. 4. szám alatt. Érdeklődni: Szabó, Budapest, 1611-344-es telefonon, vagy Zádor, Debrecen, Ságván Endre u. 4. III., estu órákban. *62680/1*

BURGUNDIA utcán 55 négyzetm. III. emeleti 1+2 felszobás szövetkezeti lakás eladó. Érdeklődni: 06 (46) 87-006 vagy 18 óráig 06 (46) 36-647-es telefonon.

EGERBEN 1 + 2-es lakás eladó. Érdeklődni: Vaja, Damjanich u. 108., Szentpéteri. *61307/2*

NAGYERDŐI zárt udvaros társasházban 2 és felszobás, 62 négyzetm. telkes lakás garázzsal eladó. Komlóssy u. 86. II. 1. *61334/3*

NAGYERDŐRE néző másfél szobás, 44 négyzetm. telkes, 44 négyzetm. telkes szövetkezeti lakást cserélnék kertcsaládi házra. "Kiskert" jellegre a kiadóba. *61371/1*

ELCSERELEM Erzsébet u.-i, nem panel, társasházi, hitelmentes, 53 négyzetm. teres, gázfűtéses, nagy pincés lakásom kettő tanácsra. Másfél szobás garázsos és egy garzonra, vagy bármilyen kisebbre. Befektetés egy millió-négy százezerig. 153111 jellegre a hirdetőbe. *61375/3*

BELVÁROSI kétszobás, összkomfortos lakások eladók. Telefon: 25-458. *60066/2*

ELADÓ Kishegyési út elején első emeleti, 3 és felszobás, OTP-s lakás. Garázs megoldható. Érdeklődni: a 14-513-as telefonon.

TÓCÓSKERT központjában 64 négyzetm. telkes lakás hitelmentesen, sürgősen eladó a III. emeleten. Érdeklődni: 06 (46) 69-661. *60338/1*

ELADÓ 54 négyzetm. telkes, IV. emeleti szövetkezeti lakás és 316 négyzetm. kert lakható épülettel. Érdeklődni: 17 óra után a 24-443-tel. *60547/2*

ELCSERELEM 53 négyzetm. telkes, dobózi-lakótelepi, szövetkezeti, II. emeleti lakásunkat egy hasonló tanácsra lakásra + kp-ra. Ajánlatokat „Írjásd u. és környéke előnyben” jellegre a kiadóba. *60918/2*

BATTHÁNYI utcán kétszobás, hallos, összkomfortos lakás eladó. Érdeklődni: naponta 17-19 óráig, Batthyány u. 5. II. emelet 3.

VASVÁSAR utcán első emeleti, 73 négyzetm. telkes lakás 26.000 Ft/négyzetm. értékű eladó vagy kertcserelel. Telefon: 23-129. *60948/2*

GYÖGYFÜRED közel 2,5 szobás, erkélyes, 68 négyzetm. telkes lakás eladó. Martonfalvi u. 3. III. 7. Érdeklődni: 17-322. 15 óráig. *61082/2*

BURGUNDIA utcán 55 négyzetm. III. emeleti 1+2 felszobás szövetkezeti lakás eladó. Érdeklődni: 06 (46) 87-006 vagy 18 óráig 06 (46) 36-647-es telefonon.

EGERBEN 1 + 2-es lakás eladó. Érdeklődni: Vaja, Damjanich u. 108., Szentpéteri. *61307/2*

NAGYERDŐI zárt udvaros társasházban 2 és felszobás, 62 négyzetm. telkes lakás garázzsal eladó. Komlóssy u. 86. II. 1. *61334/3*

NAGYERDŐRE néző másfél szobás, 44 négyzetm. telkes, 44 négyzetm. telkes szövetkezeti lakást cserélnék kertcsaládi házra. "Kiskert" jellegre a kiadóba. *61371/1*

ELCSERELEM Erzsébet u.-i, nem panel, társasházi, hitelmentes, 53 négyzetm. teres, gázfűtéses, nagy pincés lakásom kettő tanácsra. Másfél szobás garázsos és egy garzonra, vagy bármilyen kisebbre. Befektetés egy millió-négy százezerig. 153111 jellegre a hirdetőbe. *61375/3*

NAGYERDŐI, hitelmentes, III. emeleti, 60 négyzetm. telkes, nem panel társasházi örökösökkel, beépítéssel, beépítéssel eladó. Érdeklődni: Csanak u. 11., hétköznap 18-19-ig, szombaton 8-16-ig. *61460/4*

SÜRGŐSEN eladó vagy elcserelem 2 + ékezős szövetkezeti lakásomat nagy telkű kertcsaládi házra, vagy minden megoldás érdekel. György u. 12. II. 23. *61479/1*

HAJDÚSZOBOSZLÓI fűtődövezetben másfél szobás, első emeleti lakás eladó. Érdeklődni: Hajdúszoboszló, Szamucy u. 23. II. 9. *61593/2*

51 NÉGYZETMÉTER másfél szoba + ékezős lakás eladó 1100 ezerért. Érdeklődni lehet hétközben 6 óra után, Szabadság u. 68. IV. 18. *61614/1*

NAGYERDŐI évezetben 2 szobás, 55 négyzetm. telkes lakás eladó. Érdeklődni: Poroszlay u. 49. fszt. 1., egész nap. *61711/1*

NAGYERDŐN zárt udvaros, kétszobás, garázsos társasházi lakás a Kodály u. 13. II. 12. alatt eladó. Megtekinthető: hétköznapokon 17-20 óráig. *61715/1*

TANÁCSKÖZTÁRSASÁG úján 53 nm-es lakás eladó. Érdeklődni: 18 óráig, Kodály Z. u. 11. fszt. 9. *61720/2*

300.000 Ft-ért lakás megel. Adatok a kérelmezővel. Fizetéssel. "Január 30" jellegre a kiadóba. *61741/1*

ELADÓ 55 négyzetm. telkes lakás. István út 55. III. 30. Érdeklődni: 17 óráig. *62065/1*

MÁSFÉL szobás szövetkezeti lakásom elcserelem ráfizetéssel minigarzonra vagy eladom. "18 négyzetm. telkes" jellegre a kiadóba. *62066/1*

KÉTSZOBÁS, nagy konyhás, 53 négyzetm. telkes OTP-s lakás 1.250.000 + keves OTP-vel eladó. Érdeklődni: Doberdó u. 5. III. 9. *62082/1*

VÁSÁROLNÉK 25-30 nm-es, összkomfortos, szövetkezeti lakást, lehet jó állagú házrészes is, kp-ért. "Egyedül álló, 666" jellegre a kiadóba. *62100/1*

KÉT összkomfortos lakást cserélek egy belvárosi, telefonos lakással. Egyik lakás: 3 szobás, hallos telefonos belvárosi, a másik lakás hitelmentes örökösökkel. 2 tip. éreklőnlőbbözettel, vagy eladom. Czegledi Antal Hajdúszoboszló, Mikszáth K. u. 5. *61892/1*

III. emeleti, kétszobás, OTP-s, telefonos lakás eladó. Telefon: 32-142. *61886/1*

HAJDÚSZOBOSZLÓI, 67 négyzetm. telkes, 2 és felszobás, szövetkezeti, gázfűtéses, parkettás lakásom 17 négyzetm. garázzsal elcserelem 1 + felszobás hajdúszoboszlói lakásra I. emeleti éreklőnlőbbözettel, vagy eladom. Czegledi Antal Hajdúszoboszló, Mikszáth K. u. 5. *61892/1*

8. ÁLTALANOS ISKOLAI VÉGZETTSÉGŰ MUNKANÉLKÜLIEK ELHELYEZKEDÉSI ESÉLYEINEK EMELÉSE ÉRDEKÉBEN:
CIPŐGYÁRTÓ 17 évetével betöltött részére
GÉPKATYÓ, FORGÁCSOLÓ SZAKMÁKBAN: 16 év után
KÖMŰVES, NŐI RUHAKÉSZÍTŐ SZAKMÁKBAN: 16 évet betöltött részére
GIMNAZIUMI ÉRETTSÉGIVEL RENDELKEZŐ MUNKANÉLKÜLIEK RÉSZÉRE:
Intenzív számítástechnikai gépkezelő — középfokú felnőtt szakpolói — 18 hónapos
középiskolai szociális asszisztens — 13 hónapos

FELVILÁGOSÍTÁS:
a megyei foglalkoztatási központ területi irodáiban.
A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI FOGLALKOZTATÁSI KÖZPONT PÁLYÁZATOT HIRDET
a 7/1989. (IX. 7.) ÁBMMH sz. rendelet alapján az alábbi pályakezdő felsőfokú végzettségű, szakképesítésű
GYAKORNOKOK foglalkoztatására:
biológus
növénytermesztési üzemmérnök
kertész üzemmérnök
városgazdálkodási üzemmérnök
magasépítő üzemmérnök
épitőgépész üzemmérnök
zeneiskolai magánénektanár

A pályázatokot a Hajdú-Bihar Megyei Foglalkoztatási Központ címére (4024 Debrecen, Vörös Hadsereg útja 54.) a megjelenést követő 10 napon belül Péter Ferenc főelőadóhoz kérjük benyújtani. Telefon: 15-255/220. mellék. 62714

ELADOM másfél szobás szövetkezeti lakásom. Szabadság útja 76. fszt. 1. *61378/1*

NAGYERDŐI, hitelmentes, III. emeleti, 60 négyzetm. telkes, nem panel társasházi örökösökkel, beépítéssel, beépítéssel eladó. Érdeklődni: Csanak u. 11., hétköznap 1

DÚ XI an áron! 10 Ft, Ft/km, Ft/perc. on: 28-388 61812

IMPORT FARMER-ANYAG 335 Ft/m. Megvásárolható, amíg a készlet tart. Debrecen, Luther u. 31., KAPATEX BT. 9-13 óráig. 62330

ÁLLAMI VÁLLALAT Simonffy utcán, II. emeleten lévő 330 négyzetméter alapterületű, több helyiségből álló, két telefonvonalal rendelkező ingatlan közös hasznosításához partnert keres, illetve a használati vagy bérelti jogot határozatlan vagy határozott időre átadja. Érdeklődni lehet: Debrecen, Szoboszlói út 4-6. V. emelet 506. sz. Telefon: 14-777/169 mellék. 62560

Szervezés alatt álló, Hajdúszoboszló központjában lévő, parkosított, önálló lakrészekből kialakított, ellátást, gondozást, orvosi felügyeletet biztosító kis létszámú „Öregek házába” jelentkezéseket várunk. Ügyvédi Munkaközösség, 61-976 62253

Új Lada gépkocsikat vásárolhat, most nagyon kedvező áron az Autósöv-nél, Budapest. 21051 NOVA 1200 köbcentiméter, 4 ajtó, 4 sebesség 35 900 ATS + 133 600 Ft. 2107 1500 köbcentiméter, 4 ajtó, 5 sebesség 41 500 ATS + 148 400 Ft. 2109 Samara 1300 köbcentiméter, 5 ajtó, 5 sebesség katalizátorral, 49 200 ATS + 166 400 Ft. 21093 Samara 1500 köbcentiméter, 5 ajtó, 5 sebesség, katalizátorral, 52 500 ATS + 176 300 Ft. 21043 kombi 1500 köbcentiméter, 5 ajtó, 5 sebesség, 44 800 ATS + 160 500 Ft. Megrendelhető: Budapest XII. ker., Maros u. 12. Telefon:(1) 1567-720 62517

ELADOM vagy elcserelem Győrffy I. utca, 2 szobás, összkomfortos házam kisberek. Nyulas környéki előnyben. Győrffy I. u. 34. *62400/1*

KARDOS utcai, III. emelet, 3 szobás, ékezős lakás bútorozatlanul, főbörő nélkül, lehetőleg család részére hosszabb időre kiadó (11.000 Ft + rezsi). Érdeklődni: 13-043-as telefonon. *62441/1*

BELVÁROSI, 2 + felsőbörő + ékezős, telefonos, garázsos ökölakás sürgősen kiadó. Érdeklődni lehet: minden nap 14 óráig, Csopácsi utca 6. IV. 60. Telefon: 25-240. *62444/1*

MILLIÓ Ft készpénzzel ékezős lakást keresek II. emeletű. „Nem minden áron” jellegű. *62451/1*

ELADÓ Debrecen, Dévai u. 11. sz. lakás felújításra szoruló háromszobás családiház 4000 négyzetföldi telkek. Debreceni kisbörő lakást beszámítok. Érdeklődni: este a 18-708-as telefonon. Levélcím: Debrecen, Gyergyó u. 7. V. 32. *62457/1*

ELCSERELJÜNK töcsökerti kétszobás, összkomfortos tanácsai, lakásunkat készbörő, tanácsai lift nélküli házfelújításra. Ráfizetést kérünk. „Tulipán” jellegűre a kiadóba. *62081/1*

ELCSERELJÜNK kétszobás, összkomfortos, tanácsai, utcai lakásunkat másfél szobás tanácsra. Érdeklődni: Debrecen, Bajcsy-Zs. u. 39., egész nap. *62216/1*

ÖSSZEKÖLTÖZŐK, figyelem! Elcserelem központi helyen, belvárosban lévő 3+2 felel, Bethlen utcai, X. emeleti, tanácsai összkomfortos lakásunkat. Kérünk érte 1 db 3 szobás, vagy 1+2 felel és 1 db 1 szobás-összkomfortos tanácsai lakásokat. *200.000 SSS” jellegűre a kiadóba. *62393/1*

NÉNINÉL összkomfortos olcsó albérletet keresek. „Külön szoba” jellegűre a kiadóba. *62114/1*

EGYEDÜL álló nő egy gyermekkel főbörő nélküli másfél szobás albérletet keres a Vénkerben vagy az Újvárosban 3000-4000 Ft + rezsiért. Válaszokat egész nap a Sinai u. 29. X. 44-ben kérem. *62223/1*

IDŐS családnál fürdőszobás albérletet keres hosszú időre nyugdíjas férfi. „Trabant” jellegűre a kiadóba. *62543/1*

BÜTOROZOTT szoba, konyha kiadó. Vág utca 3. *61608/1*

KÖZPONTBAN lévő, 236 négyzetméteres, új ház azonnal bére vehető. Dimitrov u. 23., Kissék. *62557/1*

BÜTOROZOTT szoba, konyha házzal kiadó meg határozott időre. Diákok előnyben. „Belvárosban 153156” jellegűre a hirdetőbe. *62682/1*

FIATALEMBER bármilyen munkát vállal. Telefon: 28-148. *61782/1*

NYUGATI személygépkocsival és utántöltővel munkát vállalkozó „Dízel” jellegűre a kiadóba. *61794/1*

NYUGDIJAS házaspár keresek, kik lakásukon idős asszony gondozását vállalkozó. „Nyugdíjas, 777” jellegűre a kiadóba. *61804/1*

OKLEVELES könyvtáros-kisiparosok, kiskereskedők, betéti társaságok, kft-k könyvelését vállalja. „Könyvszakértő” jellegűre a kiadóba. *61806/1*

OLASZI és angol tanítók. Koppányi, Vörös Hadsereg útja 38. I. 7., este. *61902/1*

MATEMATIKA korrepetálás általános iskolásoknak. Házhoz megyek. Román Mária, Arany János u. 15. *61922/1*

HETI 20 órában másodiklában varrást vállalkoz. Interlock van. Gyermekruha varrása előnyben. Érdeklődni telefonon: 21-420. *61931/1*

FIZIKÁBÓL felkészítést vállalkoz. Érdeklődni: hétköznap az (52) 23-060-on, este. *61957/1*

KÖTŐTÁRU összeállítására munkátársat keresek. „Lehet nyugdíjas is” jellegűre a kiadóba. *62005/1*

MÉLKÉPFOLGALOKZÁS keresek jogalkotás megítélésével kapcsolatban. 16-797, 17 óráig. *62009/1*

EGYEDÜL álló, 57 éves nyugdíjas nő napi 6-8 órai háztartási munkát vállal kis háztartásban. „Házi munkás” jellegűre a kiadóba. *62041/1*

ÉRTELSÉGZETT vegetáriánus lány gyermekfelügyeletet vállal. Déltűn hívható telefonszámom: 32-696. *62056/2*

FIATAL nő eladói munkakörbe azonnal is állandó munkára felvelek. Érdeklődni: 33-225-ös telefonon. *62057/1*

IRODÁMBAN kft-k gépi könyvelését vállalkoz. Vidéki ügyfeleknek is. Vidéki központomat eladó. Telefon: 52-228-998. *62068/1*

GYERMEKÉRT óvodába elkísérem, alkalmanként felügyeletet vállalkoz. Telefon: 15-188-110. *62095/1*

PAPÍRPARI termékek és ajándéktárgyak értékesítésére üzletközpontot keres a Felföldi Kft., 4015 Debrecen, Pf.: 38. *62099/2*

GYAKORLATTAL rendelkező szabászt keresek kis szériák gyártásához. Úgyanott varrószakmunkásokat felvesszünk. Csökkentett vagy egyenlőtlen munkaidő lehetséges. Fizetés megegyezés szerint. „Modellező” jellegűre. 62639

OTTHON végreható gépjárműalkotás, gyorsan. „Precis” jellegűre a kiadóba. *60345/1*

OROSZ, angol szövegek magyarra fordítását vállalkoz. „Lehet szakzöveg is” jellegűre a kiadóba. *60385/1*

NÉMET-MAGYAR kft. felvelek kőműveseket vagy kőművesbírókat, valamint kőművesbírókhoz művezetőt. Jelenleg: 7:30-9 óráig a Péterfia u. 4. I. em. 102-es szobában vagy a 10-580-as telefonon lehet. *60827/2*

VIRÁGÜZLETBE, butikba vagy más eladói munkakörbe fiatal csinos lány elhelyezkedne. „Varonó” jellegűre a kiadóba. *60898/2*

GYAKORLOTT varrónőt felvelek jó kereset, lehetőséggel kft. „Aktuális divat” jellegűre a kiadóba. *60992/2*

FODRÁSZT azonnal felvelek! Debrecen, Szabó I. alt. tér 8. *61119/1*

BERUHÁZÓI építésvezető vagy hasonló munkakörben állást keres. Kőműves mestervizsgával rendelkező, szerkezetépítő memók. Kivitelezési adminisztrációban, előkészítési tevékenységben kellő jártasság. „Megbízható memók” jellegűre a kiadóba. *61462/2*

A, B, C kategóriás jogosítvánnyal másodállást keresek délkeletre. „Munka” jellegűre a kiadóba. *61508/1*

VILLANYSZERELŐB, C, D, E + TIR jogosítvánnyal állást keres. „Jó munká” jellegűre a kiadóba. *61594/2*

FALFŰRÁS, fregoli, karnis, polc, faliszőnyeg felszerelését vállalkoz. Telefon: 26-674. *61700/1*

18 ÉVES diáknagy gyermekfelügyeletet vállal napi 4 órában. „Csak délkeleti” jellegűre a kiadóba. *61703/1*

EGYSÉGVÉZETŐI gyakorlati munkát keres. Sürgős. „Bármilyen megoldás érdekel” jellegűre a kiadóba. *61708/3*

JÓKERESÉTI lehetőséggel varrónókat felvesszünk. Jelenleg: Debrecen, Szabó István alt. tér 8. 15 emelet. Műhely: Fiákeres u. 27.

VÁSÁROZÁSHOZ gépkocsival rendelkező vállalkozókat keresek. „Jutalek” jellegűre a kiadóba. *61726/1*

TÖRTÉNELEMBŐL és oroszból korrepetálást vállalkoz. Kezdoőknek angolból is. „Egyetemista” jellegűre a kiadóba. *61729/1*

JOGOSÍTVÁNNYAL rendelkező egyetemista fiú alkalmi munkát vállalna. „Kevés a pénz” jellegűre a kiadóba. *61736/1*

ALBÉRLET adok kevés házi munkáért becsületes, közepkorú nőnek. Szépességi u. 7. *62508/1*

KÜLÖNÁLLÓ szoba, konyha bútorozatlan albérletbe kiadó. Szeremlé u. 8/A. *62540/1*

KEDVEZMÉNYES AKCIÓ A MŰSZAKI OSZTÁLYON! Fisher FVH-P 200 DK videomagnó 35 900 Ft helyett 33.900 Ft. Kétfejes, Pal-Secam rendszerű, 1 évre programozható. (Amíg a készlet tart.) Hajdúszoboszló, Hősök tere 9-11. Telefon: 61-392

JÁRMŰ

AUTÓPIACI Gépjárművek ádás-vétele állomány tartással, tárolási díj nélkül. Hosszú pályá, Bagosi u. 120. *56709/8*

1 ÉVES TLX Dacia 5000 kilométerrel eladó. Érdeklődni: Debrecen, Selym u. 121. Telefon: 31-537. *60637/2*

LADA kombi kiutalása, 1991. évi, eladó. Munkanapokon 16 óráig, hétfőig egész nap. Kálmánchelyi utca 18/A. *60946/1*

2000-ES dízel Toyota, 4 éves, áron alul eladó. Hajdúszoboszló, Vörös Hadsereg u. 327. *60961/1*

1991-ES Favorit kiutalása eladó. Érdeklődni: 28-329. *61017/1*

3 HÓNAPOS Dacia eladó. 18 óra után, a 27-707-es telefonon. *61053/2*

HÁZASSÁG

Autósok! Gépjármű üzemben tartók! Üzemkész akkumulátort az AUTO-CONTACT üzleteiben vásároljanak! Minden személygépkocsinak legalább 17 hónap garanciát vállalunk. Nyugatnémet SONNENSCHEN-akkuk öt év jótállással! Forgalmunk még új és futott gumimi-broncsokat, járművilágítási és felszerelési cikketek. Közúleteket is kiszolgálunk! Debrecen, Szabó Kálmán út 54. Darabos út 16. 65143

ELADÓ lejáró műszaki Zok platós tég. és Wartburg szgk. sok pótkészlettel, bontásra is. Érdeklődni: Ebes, Vörös Hadsereg u. 51. Telefon: 66-199. *62531/1*

HÁROMHÓNAPOS Polski 126-os eladó, vagy nyugdíjas Trabant cserelem. Érdeklődni: Kincseshegy u. 35., 16 óra után. *62537/1*

KT-S, 120-as Skoda sürgősen eladó. Érdeklődni: Martonfalvi u. 8. IV. 13., 15 óráig. *62515/1*

1992-ES Skoda Favorit kiutalása eladó. Érdeklődni: 6-14-ig és 15-455/220-as melléken Szabónál. *62556/1*

TJ-S Lada megkímélt állapotban, 47.000 km-rel eladó. Ember Pál u. 11. *62575/1*

KZ-S, megkímélt Trabant eladó. 40 ezer km” jellegűre a kiadóba. *62578/1*

4 ÉVES, 2107-es Zsiguli 40.000 km-rel eladó. Érdeklődni: 17-896. *62144/1*

WARTBURG új motorral, 7,5 éves, első kézből eladó. Érdeklődni: (43) 11-657 nappal, (43) 11-876 reggel, este. *61813/1*

BARKAS Koffer, 3,5 éves, friss műszakkal eladó. Érdeklődni: (43) 11-657 nappal, (43) 11-876 reggel, este. *61814/1*

LADA kombi 91-es kiutalásos eladom vagy 0 km-es Wartburg tounstra illetve utalványra cserelem. Ugyanúgy Trabant universal eladom. Kiváltható utalvány eladó. Debrecen, Basahalom u. 15/A. *61822/2*

DACIA, 3 és fél éves, eladó. Telefon: 23-308. *61670/1*

4 FEJES Lajta eke és KCR-es ZIL eladó. Ebes, Ady u. 47. *61681/2*

LADA kombi kiutalás keddre áron eladó. Telefon: 34-520. *61705/1*

ETZ 150 motor, 1 éves, vil-nagyon, másfél lés. új, eladó. Debrecen, Lahner u. 106. *61717/1*

SKODA 100-as műszakkal és karosszéria-elemek eladók. Alsójszosa, Töcsös u. 26. sz. *61718/1*

1500-AS Lada sürgősen eladó és azonnal átvehető. Érdeklődni: László József, Hajdúbagos, Orgona u. 14. *61949/1*

SKODA favorit kiutalás, 91-es, eladó. Telefon: 25-550. *61960/1*

LADA combi utalvány eladó, 2150 sorszámú. Telefon: 26-084. *61966/2*

TVS Suzuki EKO eladó, 4 hónapos. Érdeklődni: 31-885, 15 óráig. *61967/1*

SAMARA kiutalása, 1992-es, eladó. Telefon: 34-685. *61973/1*

KEMPINGKERÉKPÁR eladó. Telefon: 22-853. *61995/1*

20.502-ES sorszámú Favorit kiutalás eladó. Érdeklődni: a 14-816-os telefonszámmon, 17 óráig. *62012/1*

14 ÉVES dízel Opel febrúrgi vizsgáztatva, önbiztonsággal, kipróbálható állapotban 110.000 Ft-ért eladó. Nyíregyháza, Törzs u. 72. II. 7., Pogoritsky. *62013/2*

90-ES, 5 ajtós Lada Samara kiutalásos vezeték. „Valuáért is” jellegűre a kiadóba. *61725/1*

WARTBURG 353-as, 4 éves, és futatású boiler eladó. Budapest u. 15. alatti. Telefon: 32-720. *61728/1*

TAXINAK vizsgáztatott Wartburg teljes felszereléssel 145 ezer Ft-ért eladó. Micsurin u. 104. VI. 52. *61745/1*

WARTBURG speciál 1991-es kiutalás, 766 sorszámú, új pb-gázüzemű, 866666 grünlitével kombinált eladó. Ódön u. 8. *61755/1*

AZONNAL vagy kihozás után átvehető 0 km-es Skoda favorit eladó. Hajdúnánás, Zrínyi u. 28/A, 16 óra után. *61768/1*

ELADÓ Olcit Club 11 R típusú gépkocsi. Érdeklődni: Debrecen, Lovas u. 29. Telefonon: 31-872. *61778/1*

25175-ÖS sorszámú, Vaz 2107-es utalványment realis áron eladom. Érdeklődni: napközben a Szabadság út szeptemberben. Telefon: 14-288. Óri Tibor. *61781/1*

4 ÉVES kis Polski, 8 éves Audi 100, 10 éves Opel Kadett, 2 éves, háromszéznélves motoros eladó. Kisterheutautó, Wartburg kombit beszámítok. Józsa, Kiskert u. 18. *61784/1*

MTZ 50 és egy csipkedő eladó. Telefon: 32-260. *61785/1*

ARO, terpenes, nyitott, fél-18 óra után, a 27-707-es telefonon. *61053/2*

ROVIDESEN átvehető Favorit utalvány eladó. „Egyezkedhetünk” jellegűre a kiadóba. *61786/3*

1990-BEN átvehető Favorit és Maruti utalvány eladó. Hajdúnánás, Munkácsy u. 10/A. *61788/1*

AUDI dízel használt motor eladó. Szabolcsi Zoltán, Nyírbátor. Telefon: (43) 11-657 nappal, (43) 11-876 reggel, este. *61810/1*

AUDI 80 dízel, metálföld, 7,5 éves, első kézből eladó. Érdeklődni: (43) 11-657 nappal, (43) 11-876 reggel, este. *61813/1*

BARKAS Koffer, 3,5 éves, friss műszakkal eladó. Érdeklődni: (43) 11-657 nappal, (43) 11-876 reggel, este. *61814/1*

LADA kombi 91-es kiutalásos eladom vagy 0 km-es Wartburg tounstra illetve utalványra cserelem. Ugyanúgy Trabant universal eladom. Kiváltható utalvány eladó. Debrecen, Basahalom u. 15/A. *61822/2*

DACIA, 3 és fél éves, eladó. Telefon: 23-308. *61670/1*

4 FEJES Lajta eke és KCR-es ZIL eladó. Ebes, Ady u. 47. *61681/2*

LADA kombi kiutalás keddre áron eladó. Telefon: 34-520. *61705/1*

ETZ 150 motor, 1 éves, vil-nagyon, másfél lés. új, eladó. Debrecen, Lahner u. 106. *61717/1*

SKODA 100-as műszakkal és karosszéria-elemek eladók. Alsójszosa, Töcsös u. 26. sz. *61718/1*

1500-AS Lada sürgősen eladó és azonnal átvehető. Érdeklődni: László József, Hajdúbagos, Orgona u. 14. *61949/1*

SKODA favorit kiutalás, 91-es, eladó. Telefon: 25-550. *61960/1*

LADA combi utalvány eladó, 2150 sorszámú. Telefon: 26-084. *61966/2*

TVS Suzuki EKO eladó, 4 hónapos. Érdeklődni: 31-885, 15 óráig. *61967/1*

SAMARA kiutalása, 1992-es, eladó. Telefon: 34-685. *61973/1*

KEMPINGKERÉKPÁR eladó. Telefon: 22-853. *61995/1*

20.502-ES sorszámú Favorit kiutalás eladó. Érdeklődni: a 14-816-os telefonszámmon, 17 óráig. *62012/1*

14 ÉVES dízel Opel febrúrgi vizsgáztatva, önbiztonsággal, kipróbálható állapotban 110.000 Ft-ért eladó. Nyíregyháza, Törzs u. 72. II. 7., Pogoritsky. *62013/2*

90-ES, 5 ajtós Lada Samara kiutalásos vezeték. „Valuáért is” jellegűre a kiadóba. *61725/1*

WARTBURG 353-as, 4 éves, és futatású boiler eladó. Budapest u. 15. alatti. Telefon: 32-720. *61728/1*

TAXINAK vizsgáztatott Wartburg teljes felszereléssel 145 ezer Ft-ért eladó. Micsurin u. 104. VI. 52. *61745/1*

WARTBURG speciál 1991-es kiutalás, 766 sorszámú, új pb-gázüzemű, 866666 grünlitével kombinált eladó. Ódön u. 8. *61755/1*

AZONNAL vagy kihozás után átvehető 0 km-es Skoda favorit eladó. Hajdúnánás, Zrínyi u. 28/A, 16 óra után. *61768/1*

ELADÓ Olcit Club 11 R típusú gépkocsi. Érdeklődni: Debrecen, Lovas u. 29. Telefonon: 31-872. *61778/1*

25175-ÖS sorszámú, Vaz 2107-es utalványment realis áron eladom. Érdeklődni: napközben a Szabadság út szeptemberben. Telefon: 14-288. Óri Tibor. *61781/1*

4 ÉVES kis Polski, 8 éves Audi 100, 10 éves Opel Kadett, 2 éves, háromszéznélves motoros eladó. Kisterheutautó, Wartburg kombit beszámítok. Józsa, Kiskert u. 18. *61784/1*

MTZ 50 és egy csipkedő eladó. Telefon: 32-260. *61785/1*

ARO, terpenes, nyitott, fél-18 óra után, a 27-707-es telefonon. *61053/2*

ROVIDESEN átvehető Favorit utalvány eladó. „Egyezkedhetünk” jellegűre a kiadóba. *61786/3*

1990-BEN átvehető Favorit és Maruti utalvány eladó. Hajdúnánás, Munkácsy u. 10/A. *61788/1*

AUDI dízel használt motor eladó. Szabolcsi Zoltán, Nyírbátor. Telefon: (43) 11-657 nappal, (43) 11-876 reggel, este. *61810/1*

AUDI 80 dízel, metálföld, 7,5 éves, első kézből eladó. Érdeklődni: (43) 11-657 nappal, (43) 11-876 reggel, este. *61813/1*

BARKAS Koffer, 3,5 éves, friss műszakkal eladó. Érdeklődni: (43) 11-657 nappal, (43) 11-876 reggel, este. *61814/1*

LADA kombi 91-es kiutalásos eladom vagy 0 km-es Wartburg tounstra illetve utalványra cserelem. Ugyanúgy Trabant universal eladom. Kiváltható utalvány eladó. Debrecen, Basahalom u. 15/A. *61822/2*

DACIA, 3 és fél éves, eladó. Telefon: 23-308. *61670/1*

4 FEJES Lajta eke és KCR-es ZIL eladó. Ebes, Ady u. 47. *61681/2*

LADA kombi kiutalás keddre áron eladó. Telefon: 34-520. *61705/1*

ETZ 150 motor, 1 éves, vil-nagyon, másfél lés. új, eladó. Debrecen,

A Debreceni Üvegipari Szövetkezet derecskei telephelyén kedvező áron eladásra kínál 4 mm-es húzott síkúveget.

Érdeklődni: Derecske, Tanácsköztársaság u. 95. Telefon: Derecske 9. 62355

Arany- és ezüst-ékszerek nagy választékával várja minden kedves vásárlóját a Galéria Ékszerüzlet.

(Mintás jeggyűrűk érkeztek.) Debrecen, Darabos u. 9-11. 58717

Lapos tetők szigetelése: TETŐSZERVIZ GKM. Telefon: 25-158

ELADÓK: 4-5-6 m-es gerendák, 1 db fémlemez autógazdags-ajtó, 30 lapméter parketta, 1 db gázúzhely, 2 db dupla bejárati ajtó, 2 db pinceablak, különböző méretű ajtók, 3-as ikerablakok, 2 db nagyon szép cserépkályha (az egyik kandalló), 6000 db szöveti cserép, 100 lapméter hajópadló, 1 db fűdőszoba-berendezés villanybojlerrel, 1 db 140 literes boroshordó, 500 db fűtő csempé. Sámsóni út 30.

EGY termő citromfa, banánfa és Zsuzsi kézi kötőgépjeladó. Balaton u. 66.

GARÁZS eladó a Hajdú János u. mögött. Érdeklődni: 29-336, 16 óráig. *62656/1*

JÓL bevezetett presszó forgalmas helyen kiadó. „Készpénz 90” jelűre a kiadóba. *62658/1*

NÖVÉNYKEDVELŐK, figyelmeztet! Kaliforniai levegőzépítő, fémipalma, szentjánoskenyérfa magok utánvételre megrendelhetők. Árak: 8 Fumag. Legkisebb megrendelés: fajtánként 5 darab. Kovács Imre kertész-mémók, 1119 Budapest, Kiliótér 16. *62667/1*

SÖDER, homok, építőanyag szállítása rövid határidővel. Telefon: 30-147. *62690/1*

LINDA BUTIK AJÁNLATA: Pamut-, hosszú ujjú polók, szabadidőruhák, farmadrágok, blézerek, női szoknyák, selyemruhák, női, férfialak, kozmetikumok kedvező áron. Várom kedves vásárlóimat! Debrecen, Pásti u. 8. 61857

ERDŐBÉNYÉN termő október máskor téleber szüretelésre kerülő borslyeű és fűtést must eladó. Érdeklődni: Gerecs u. 11. Kovács

ANTENNASZAKÜZLET és Szerviz 12 havi részletfizetéssel kaphatók műhold-vevők, kétféle programos antennák, erősítők, kábelek, antennaszerelevények. Műhold-vevők és antennák szerelése Vidékre is! Garanciával! Csapó u. 62. Telefon: 13-492. *62673/1*

MEGNYITOTTUK faanyagboltunkat a Budai Nagy A. utca 120. alatt. Az alábbi árúfelosztásból vásárolhat: tölgy, mahagóni, bükk, coto, kőris fűtőanyagok, falburkolatokból, bútortáplásokból, rétegelt lemezekből. További lépcsőanyagok, kisméretű ablakok, korlátlemek, szegőcékek, szerszámnyelvek, kádák, horokok, polcra- és kályhák, kutyaházak, lambéna, harmonikaajtók. Nyitva: 9-18-ig. Telefon: 34-266.

SERTÉSTÁLLÓT bérelnek több évre tisz-tól, vagy állami gazdaságtól. „Hajdú-boszorményi területen” jelűre a kiadóba. *62482/1*

MESTER utcai téglagyártás olcsón eladó. Telefon: 11-958. *62477/1*

ELADÓ 2 méteres fikus, gázúzhely, palackkötő, 2 köbméter aranykőrs rökben. Kiss József 25. Telefon: 32-528. *62487/1*

ELADÓ iker mély babakocsi eladó. Érdeklődni: Debrecen, Micsuna u. 122. fszt. 2.

KÉK, panorámás babakocsi eladó. Cim: Kishegyűsi út 20. IV. 14. Kovács

THOMAS Mann utcai, földalatti garázs kiadó egy évre. „1800 Ft” jelűre a kiadóba. *62503/1*

MIHÁLY-NAPRA 6 m-es sátor eladó. Külső vásártér 5. *62553/1*

KOSZORÚKÉSZÍTŐK! Amorak eladó Tiszafüred, Kakukk u. 46. alatt. *62559/1*

27 DB 2 m-es, 12x12 cm-es gyalult fenyőgerenda eladó. Érdeklődni: 37 óra után, Debrecen, Zsigmond F. u. 9. *62582/1*

ELADÓ 2 db 150 literes boroshordó, 4 db 20 literes mamonnanna. Érdeklődni: Vasontó u. 11. *62585/1*

ERDŐBÉNYÉN termő október máskor téleber szüretelésre kerülő borslyeű és fűtést must eladó. Érdeklődni: Gerecs u. 11. Kovács

ANTENNASZAKÜZLET és Szerviz 12 havi részletfizetéssel kaphatók műhold-vevők, kétféle programos antennák, erősítők, kábelek, antennaszerelevények. Műhold-vevők és antennák szerelése Vidékre is! Garanciával! Csapó u. 62. Telefon: 13-492. *62673/1*

CSINCILLA csapó 80 db lemezzel. Érdeklődni: 17 óra után, Debrecen, Sörös u. 6. 61857

TLEDOBÓ uszultás, egyéb karbantartások. Telefon: *62282/1*

LOM Pannónia típusú traktorok, kerti traktorok javítását, műszaki és való felkészítést. Alsóújosa, Arany-3. *62284/1*

DTELEK tulajdonosok! Vállaljuk házak tervezését, és fa- és fémszerelést. Érdeklődni lehet: *62287/2*

Szaloni Menyasszószerzői és szövegírók. Arany János utca közelében. *62291/1*

A ingyen elvihető. Irén u. 48. 61857

2 db perza cica, 1 szálto szaxofon, 1 db MZ-hez. Cim: Debrecen, Pécs u. 33. Érdeklődni egész nap. 61857

szobai rokkantok. Érdeklődni: Egri u. 10. *62392/1*

90-as csirke- és egy kacsakeltetőgép eladó. Arany János utca közelében. *62392/1*

LT fenyőgerendák 4 db 9 m hosszú, em. Domán László, szecsege, Fő u. 125.

TÁSI szerződés. 100-as házaspár, lakóterület, telephely, telefonos családi házában. Megoldás is érdekel. Jelűre a kiadóba. 61857

super gyermekágy 500 Ft-ért. Hajdú u. 13. II. 19. Vékony. 61857

8000 ezres és 2 db keltetőgép eladó. Irén u. 48. *62466/1*

PÁLYÁZAT!

A Debreceni Állami Gazdaság vállalati tanácsa pályázatot hirdet igazgatói munkakör betöltésére.

A munkakör 1991. január 1-jétől tölthető be. Megválasztás esetén 3 évre köt munkaszerződést a gazdaság vállalati tanácsa. A gazdaság K kategóriájú vállalat. Tevékenységei: gyümölcstermelés, erdő és feldolgozás, szénsavas üdítő- és rostositalok gyártása, szeszifőzés, szeszpalackozás és valamennyi termék értékesítése. A vállalat évi termelési értéke 749 millió Ft, dolgozói átlagléttszáma 951 fő, vagyona 629 millió Ft.

AZ IGAZGATÓ FŐBB FELADATAI:
a vállalat működőképességének fokozása, a vállalat hatékony átalakulásának elősegítése a privatizációs folyamatok belülről, magán- és csoporttulajdonosi formák bevezetése a piacgazdaság feltételeinek megfelelően, a fejlesztések folytatása a működő tőke bevonásával, a dolgozók bér- és vagyonarányos jövedelmének emelése.

A MUNKAKÖR BETÖLTÉSÉNEK FELTÉTELEI:
tevékenységi köröknek megfelelő szakirányú egyetemi végzettség, vezetői tapasztalat, legalább 5 éves eredményes vezetői gyakorlat, egészségügyi alkalmasság.

A PÁLYÁZATNAK TARTALMAZNI KELL:
a pályázó jelenlegi munkáját, beosztását, jövedelmét és eddigi szakmai tevékenységét tartalmazó részletes önéletrajzát, legmagasabb iskolai végzettségét, nyelvtudását, egyéb végzettségét tanúsító okiratok másolati példányait, erkölcsi bizonyítványát, a betöltendő munkakörrel kapcsolatos elképzeléseit, terveit, célkitűzéseit, orvosi igazolást.

JAVADALMAZÁS:
a gazdaság szervezeti és működési szabályzata alapján, megállapodás szerint. A pályázatot legkésőbb 1990. XI. 15-ig kell benyújtani a Debreceni Állami Gazdaság vt-elnökének (4001 Debrecen, Úttörő u. 3. sz.).

A BORÍTÉKRA RÁ KELL ÍRNI:
"Pályázat". A pályázatot a gazdaság vállalati tanácsa által kijelölt bizottság értékeli.

A bizottság javaslata alapján a jelöltek közül a vt titkos szavazással választ igazgatót. A beérkezett pályázatokat bizalmasan kezeljük, a döntéssel a pályázók levélben értesítjük. További felvilágosítást a pályázni kívánóknak a vt elnöke ad.

60597

NE ÉPÍTSEN, INKÁBB VEGYEN!

Hajdúszoboszlón, a Földvár utca 57-59. és a 61-63. sz. alatti társasházban földszinti 68,5 négyzetméteres, 2 + félzobás, étkezőkonyhás, vagy 1 + 2 félzobás főzőkonyhás étkező lakások, 1,774 millió forintért, a második emeleten hasonló elrendezésű 67,6 négyzetméteres lakások 1,752 millió forintért vásárolhatók.

ÉRDEKLŐDNI: A HÁÉV vállalati osztagán, Debrecen, Kálvin tér 11. VII/730-as szoba 10-777/190-es telefonon lehet.

57618

Őszi Vásár

SZÍNES TELEVÍZIÓK SZUPER ENGEDMÉNNYEL!

Orion színes tv Toshiba képcsővel, 41 500 Ft helyett 37 900 Ft,
ITT Nokia képcsővel 40 500 Ft helyett 36 600 Ft.
Daewoo (51 cm-es) színes tv 32 700 Ft helyett 29 900 Ft.
Fél tucat ITT Nokia színes tv 3-5-6000 forinttal olcsóbban. (2+2 év garanciával), amíg a készlet tart.

palette

Ha Debrecenben, a város szívében, a legforgalmasabb helyen KERES EGY HELYET, ahol -kiállításokat rendezhet, -árubemutatót szervezhet, -konferenciát, továbbképzést tarthat, akkor mindezt megtalálja a Hajdútourist Konferenciatermében a Kálvin téri bevásárlóközpontban, 105 négyzetméteren.
Információ és megrendelés: Hajdútourist, Kálvin tér 2/A. Telefon: (52) 15-588/37 mellék.

62574

MEDICOR MEDICA '90.

Nemzetközi Orvostechnikai Szakkiállítás 1990. X. 2-5. Debrecen Orvostudományi Egyetem, Nagyerdei krt. 98. Nyitva: kedd 13-17-ig, szerda-csütörtök: 10-17-ig, péntek: 10-14-ig.

Kiállítók névsora:

- Böhm Medical,
- Nikon Optoteam,
- Crosstec,
- Pentax, MLW,
- Art Processor,
- Coherent Physik,
- Nilfisk,
- Hackman-Odelga,
- Simens-Sicontact,
- Hellige,
- Polaroid,
- Oxford Sonicaid,
- Labsystems,
- Comesa,
- Nowotron,
- Nucletron Int. Bv.,
- Lignifer Ipari Szövetkezet,
- Baja-Med,
- MPA-Kutesz,
- OMSZÖV,
- Gyógyászati Segédeszközök Gyára,
- Esztergom Labor MIM,
- Medicor Kereskedelmi Részvénytársaság.

62564

SZÁMÍTÓGÉPEK REKLÁMÁRON A GANZ-IAS RT.-TŐL

XT (1 MB RAM, 20 MB W. MONO) 75 000 FT,
AT (12 MHZ, 1MB RAM, 40 MB W, EGA MONITOR) 135 000 FT,
386 AT (20 MHZ, 2MB RAM, 80 MB CDC W. MONO) 171 000 FT.

TETSZŐLEGES HÁLÓZATI KIÉPÍTÉS GARANCIÁVAL.

3M FLOPPY LEMEZEK: DS/DD 1000 FT/DOB., DS/HD 1500 FT/DOB. RÉSZELETFIZETÉSRE IS! DEBRECEN, SUMEN U. 26-28. TELEFON: (52) 16-300

60711

A Mezőtúri Magyar-Mongol Barátság Mgtsz gépbontó üzeme árverést rendez 1990. október 6-án és 7-én 9-16 óráig Szolnokon a Kőrösi út 43. sz. (volt Munkásör u.) alatt.

Árverésre kerülnek 1990. október 6-án: UAZ 469 B, UAZ 452, platós, Sztár 266, Kamaz 53212/ KCR 5000, Hiab 650, Prága és IFA szippantó, MTZ BH 025, EO 2621 kotrók, Weimar T 174/2, Poclairn T 445, Ikarus.

1990. október 7-én: E 5/2, HW 80-11, KP 206 pótkocsi, Tátra 148 billenős, csőrlős, szippantó, porszáll., különböző típusú tárgonyok, T 100 és 130-as erőgépek. Összesen 150 db, az előzőekben felsorolt eszközök.

A gépek az árverés napján 7 órától megtekinthetők. Fizetési módok: készpénz, banki fedezetigazolás. Telefon: (52) 19-872

61798

ÚJ NÉV, ÚJ VÁLLALKOZÁS!

A Hajdú Gépjárművezető-képző Kft. (volt MHSZ) szentül javítóműhelyében vállalja személygépkocsik javítását, műszaki vizsgára való felkészítését, valamint soron kívül műszeres fékhatásmérését. Javítóműhelyünkbe 1 fő karosszérialakatos felvesszünk.
Jelentkezés: Debrecen, Vágóhíd u. 26.

62343

0 KM-ES Lada 1500-as eladó. Érdeklődni: 16 óráig, Varga Lajos, Derecske, Petőfi S. u. 1. Telefon: 191. *62360/1*

BIEMME sportkocsi jó állapotban eladó. Telefon: 30-214. *62362/1*

ROTTWEILER kiskutyák eladók. Agárdi u. 1. Telefon: 30-472. *62364/2*

PALLAGON két családnak is alkalmas, 93 nm-es lakás 300 négyzetlábos telekkel eladó. Irányár: 1.500.000 Ft. Érdeklődni: Pallag, Tomai Béla u. 9. 14-17-ig. Viz, gáz van! *62406/1*

VADONATÚJ, divatos fazonú, hosszú szőnyegű fekete macskabunda eladó. Érdeklődni: Debrecen, Sas u. 2. II. 10. *62407/1*

FŐBÉRLŐ nélküli, bútorozatlan mástól szobás lakás hosszabb időre kiadó. Érdeklődni: 3-án, és 4-én 16 és 18 óra között, Hámán Kató u. 62. VIII. 25. alatt. *62408/1*

ELADÓ 2 hold kukorica lánban vagy törve. Érdeklődni: Ebes, Lenin u. 53. Telefon: 66-396 este, 17 után. *62409/1*

DACIA TLE, kitűnően bevált, 5 hónapos, extrákkal 250.000-ért eladó. Debrecen, Hevesi u. 1. Telefon: 20-410. *62410/1*

JÓ ÁLLAPOTÚ nagy reklám és két fotel eladó. Telefon: 10-600/28. *62411/1*

BÚTOROZOTT szoba, konyha sürgősen kiadó. Mészesa u. 7. *62412/1*

VENNÉK 0 km-es, ötajtós Samarát vagy rövidesen kiváltható utalványt. Telefon: 35-047, 18 óra után. *62413/1*

RÉKA ügygyógyász, ágyas és ruhászekrény eladó. Érdeklődni: 16-528. *62415/1*

ELADÓ Macs, 19-esek útja 64. sz. ház 300 négyzetlábos telken, építési, bővítési lehetőséggel, építési anyagokkal. Kövesút van, busz 5 percre, 500.000-ért. Telefon intézés alatt. *62414/1*

CSEPEL Princess női kerékpár eladó. Érdeklődni: 16-528. *62416/1*

30 DB hasas tokió eladó. Biczo I.-kert 53. Monostorpályi út. *62417/1*

ZT-S Polski 1500-ast 2 év műszakival cserélek fejte-hétre kevés ráfizetéssel, vagy eladom. Biczo I.-kert 53. Monostorpályi út. *62418/1*

44 NM-ES, szövetkezeti, telefonos, nagy konyhás lakás a Töcséskert téren sürgősen eladó. Érdeklődni: 28-432-es telefonon. *62422/1*

EGYÉVES Trabant limuzin eladó. Telefon: 26-584, 17 óráig. *62424/1*

1991-RE visszaazott Lada komba kiutalás eladó. Érdeklődni: a 15-205-ös telefonon. *62427/1*

VOLKSWAGEN 1302-es új motorral, extrákkal eladó. Érdeklődni: 18 óráig, Szappanos u. 14. Telefon: 12-561.

KÖMÜVES szakmunkást és segédmunkást állandóra felvesszük. Debrecen, Lovas u. 5. *62431/1*

PLATÓS Arót vennék. "Vetélár" jellegre a kiadóba. *62432/1*

ALBÉRILETBE kiadó gázfűtéses, bútorozott szoba két dolgozó vidéki fiúnak. Érdeklődni: 13-18 óráig, Jókai u. 33. *62434/1*

ELADÓ 2500 Ft-ért fotel-ágy, 3000 Ft-ért hosszú női írtámbunda. Érdeklődni: Domokos Lajos u. 26. VIII. 35., Szamos Gábor, a kácsi csengővel lehet feljönni.

GARÁZS kiadó. Érdeklődni: Debrecen, Földi utca 22/B. *62448/1*

120 kg-os hűtőszék van eladó. Debrecen, Hóvirág u. 18. *62449/1*

0 KM-ES kis Polski FIAT 126-ost vagy azonnal átvehető kiutalást vennék. "Armejelölés + készpénzfizetés" jellegre a kiadóba. *62453/1*

TELEK eladó. Létai út 95. alatt. Érdeklődni: délután-ként. *62454/1*

DIÁKLÁNYT keresek egy diáklány mellé kényelmes alberletbe. Kurta u. 6. I. 4. Szabadság útból. *62459/1*

ELADÓ JJ frsz. Lada 2105 (1300 S), Zsiguli, egyéves, homokszínű, 11 ezer km-rel. Ugyanitt Lada 2107 (1500 L), Zsiguli utalvány Debrecen 25107 sorszámmal eladó. Érdeklődni: Szilágyi György, Nyíradony, Bartók Béla u. 11. Telefon: Nyíradony 68. 18 óra után, hétvégén egész nap. *62461/1*

GARÁZS kiadó hosszabb időre a Simonyi út 34. alatt. Érdeklődni: Bólyai u. 12. I. 4. *62467/1*

FIATAL 127-est vennék. "Műszaki állapot és ár" jellegre a kiadóba. *62462/1*

NYUGATI autót vennék. Armejelöléssel, minden megoldás érdekel. "Real" jellegre a kiadóba. *62472/1*

22241 sorszámu Favorit kiutalás és 3 éves Polski 126 frsz műszakival eladó. Érdeklődni: napközben a 12-072-es telefonon.

ELADÓ István úti, 40 négyzetméteres, másfél szobás örökös lakás OTP-hittel vagy anélkül. Érdeklődni: 25-249-es telefonon a déli vagy esti órákban. *62476/1*

IR-ES Trabant, felújított motor eladó. Sörös u. 2. *62484/1*

MINIGARZON eladó, Beccsereki u. 8. IV. 18. Érdeklődni: hétköznap 18 óráig. *62483/1*

ELADÓ 3 éves Trabant komba. Érdeklődni: Debrecen, Jerikó u. 10. V. 31., esti órákban. *62492/1*

GARÁZST bérelnék a Böszörményi, Hámán Kató u. környékén. Ajánlatokat 18 óra után a 28-517-es telefonon kérek. *62499/1*

NEOBAROKK 6 darabos üllögamitúra prima állapotban eladó. Telefon: 31-422. *62510/1*

OKTÓBER 4-én átvehető nyújtó Trabant eladó. 12-444/300 mellék. *62514/1*

SZEZONVÉGI oltott méz-vásár! Kiszárolva: 250 Ft/műzsa. Kabán a Báriáti úton. *62516/1*

HÁROMSZOBÁS, ékezős, garázsos, telefonos, kertes házam eladom. 3-4 szobás, hitelmentes, telefonos lakást beszámítok. "Ráfizetés kpen" jellegre a kiadóba. *62528/1*

HAJDUBAGOSON kis családi ház állattartásra alkalmas udvarral eladó. Érdeklődni: Érdécs Gyula, Hajdubagos, Ady u. 42. sz. *62533/1*

7 ÉS fél éves Trabant felújítva, realis áron eladó. Telefon: 14-137, 17 óráig. *62534/1*

JJ-S frsz. Dacia TLX extrákkal eladó. Telefon: 26-644. *62539/1*

2 ÉVES, újszerű, keveset futott, platós ZUK eladó. Monostorpályi, Kossuth u. 66. sz. *62541/1*

ELCSERÉLEM másfél szobás, tanácsi, Csapó utcai lakásomat hasonlóra, vagy egy szoba-összkomfortos tanácsra. "Belvárosi cserre 666" jellegre a kiadóba. *62555/1*

SZEMETES vagy kisesővű kukoricát veszek. Telefon: 62-531. *62619/1*

BUDAPESTI, 54 négyzetméteres tanácsi lakásomat elcserelem debreceni saját tulajdonúra. Érdeklődni: Mátészalka, Petőfi tér 14. Telefon: 11-330. *62621/1*

CENTRUMBAN, a Jászai Mari utcában 2 szobás, ebédlős, földszinti lakás eladó. Érdeklődni: 20-528-as telefonon vagy Lisznyai u. 4. sz. alatt. *62623/1*

ÉPÍTÉS alatt álló, 7 lakásos társasházban (Széchenyi u. 82/B) telekhányad áron alul átadó. Nagyobb értékű nyitási kocsit beszámítok 2 évesig. *62630/1*

MARADÉK fonalak olcsón eladók. Bokányi D. u. 46. *62632/1*

4 HÓNAPOS, platós ZUK eladó. Debrecen, Október 19. u. 3. (Acsádi útból nyílik). *62633/1*

2-3 mázsa zöldparadicsom eladó. Érdeklődni: Debrecen, Mikepércsi u. 35/6., délután 6 óra után. *62636/1*

BENZON-KISBÉR típusú olajegység kazán eladó. Irányár 50.000 Ft. Érdeklődni: Rigó u. 77. *62638/1*

0 KM-ES, 2104-es Lada komba, 2 éves, 2105-ös eladó. Érdeklődni telefonon: (55) 11-488. *62640/1*

DEBRECEN szépe, Kenelben törzskönyveztetett kuzovkák eladók. Ugyanitt, diszpozíciós kiutalás kan fedez. Cim: Debrecen-Józsa, Függetlenség u. 12. *62642/1*

ELCSERÉLEM tanácsi, 61 négyzetméteres lakásomat 35-44 négyzetméteres tanácsra. Érdeklődni: Vörös Hadsereg útja 79. fszt. 1. *62644/1*

KÜLÖN bejárattal kis szoba, konyha alberletbe kiadó. Budai Nagy Antal u. 38. *62645/1*

CSEMETE utcán 67 négyzetméteres társasházi lakás az VII. emeleten eladó. "Realis ár" jellegre a kiadóba. *62646/1*

SÁMSONI út közelében, erdő melletti reprezentatív nyaraló eladó. Érdeklődni: 16-385-ös és 15-708-as telefonon. *62647/1*

BELVÁROSI, háromszobás, főberlő nélküli ház októbertől kiadó. Érdeklődni: a 31-884-es telefonszámon 17 óra után. *62648/1*

AZONNAL átvehető 4 ütemű Trabant limuzin kiutalás átadó. Telefon: 25-673. *62649/1*

ALAPKÉPZÉS BŐL homok eladó, valamint 14x14-es, 4 fmd-es fenyőgerenda. Érdeklődni: 18-995-ös telefonon vagy Monostorpályi út 19. alatt. *62518/1*

Keresünk önálló külkereskedelmi tevékenység lebonyolítására

osztályvezetőt.

Feltétel: külkereskedelmi gyakorlat, angol és német nyelvtudás legalább középfokon, Vásárosnaményban vagy térségében való letelepedés.

Fizetés: megegyezik szerint. Garantált előrejutási lehetőség.

Jelentkezés rövid életrajzzal az alábbi címre:
Interspan Faipari Kft.
személyzeti szoc. osztályvezető,
4801 Vásárosnamény, Pf. 9.

A borítékra írják rá:
PÁLYÁZAT.

61683

A Hajdúsági Cukorgyár keres 1990-ben alapított, élelmiszeripari és kereskedelmi tevékenységet folytató kft. ügyvezetői munkakörébe kreatív, ambiciózus, fiatal munkatársat.

Kérjük, jelentkezzen, ha az alábbi feltételekkel rendelkezik: felsőfokú élelmiszeripari végzettség, üzemgazdasági, gazdaságjogi ismeretek, tárgyalóképes német nyelvtudás, gépjárművezetői engedély, 25-40 éves kor.

Rövid, német és magyar nyelvű önéletrajzát az alábbi címre várjuk:
Hajdúsági Cukorgyár,
Jászvár Pál fejli. igh., 4183 Kaba, Pf.: 37.

62312

VÁLLALATOK, ÉPÍTKEZŐK, BARKÁCSOLÓK, FIGYELEM!

Pénzt takarít meg, ha a DÉLAK Kft.-től vásárol.

Billenős és nyilószárnyas garázkapuk, AC nyílászárók, kerítéslelemek, konténerek, AC szerkezetű csarnokok a tervezéstől a kivitelezésig.

Érdeklődni:
Délak Kft., Debrecen, Monostorpályi út 9-11.
Telefon: 14-688/11-es mellék.

61111

DOLGOZÓKAT ALKALMAZNAK

Esztergyólyost felvesszünk. Béke Mtgtsz, Debrecen-Kisacska, Péterfia-dűlő 3. Telefon: 12-506/4 mellék. *60379/3*

Református Gimnázium takarítónőt alkalmaz. Jelentkezés az igazgatói irodában, csütörtök délelőtt. *61759/1*

Autószereplő szakmunkásokat, E kategóriás tlgk-vezetőket felvesszünk. Cim: Fuvarozó Gmk, Debrecen, Sámsoni út 4. *61880/1*

A Csokonai Színház díszítómunkásokat keres felvételre. Jelentkezés: a színház portáján. *61946/2*

Havas Kereskedelmi Vállalat közép- és kereskedelmi végzettségű, vas-műszaki áruismerettel, továbbá személygépkocsival rendelkező üzletszerzőt alkalmaz. *61991/3*

Azonnal belépéssel felvesszünk szak- képzett gépjármű-villamosági szerelőt. Jelentkezés személyesen. Cim: Építőipari Gépesítő Vállalat debreceni kirendeltsége, Debrecen, Diószegi út 9. *62107/1*

Az Orient Építő- és Vegyipari Kft. felvessz festő szakmunkásokat. Jelentkezés: reggel 7-8 óra között, Debrecen, Babits u. 80. sz. Tel.: 35-420. *62118/2*

Közgazdasági végzettséggel rendelkező sorközümi adminisztrátort vesz fel a H.-B. M.-i Temetkezési Vállalat. Jelentkezés: Közművelő, sorközümi művezető-jénél. *62123/2*

IBM XT számítógép kezeléssel vizsgával és gyakorlati rendelkezéssel adat-rögzítőt felvesszünk. Jelentkezés: írásban vagy személyesen a szövetkezet főkönyvelőjénél. Bőripari Szövetkezet, Debrecen, Vikár Béla u. 4. sz., a 30-as autóbussz végállomásánál. *62125/2*

Meghatározott időre alkalmazunk hegesztővizsgával rendelkező TMK-lakatos azonnali belépéssel. Jelentkezés: Kemikál, Debrecen, Monostorpályi út 5. *62143/2*

GYÁSZHÍREK

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, apósunk, nagypapánk, dédnagypapánk, id. KOZÁK MIHÁLY gazdálkodó, Fancsika 163. szám alatti lakos rövid, de súlyos betegség után 81 éves korában elhunyt 1990. IX. 27-én, temetése 1990. X. 4-én lesz a debreceni Köztemető I. számú ravatalozó terméből. A gyászoló család.

Mély megrendüléssel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerettek, hogy drága gyermekem, testvérünk sógorunk, nagybátyánk NAZSA FERENC 39 éves korában, 1990. szeptember 27-én váratlanul elhunyt, csendben eltemették. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyám, anyósom, nagymamám, testvérünk, unokatestvéreink, nászszasszonyom, rokonunk, szomszédunk és kedves ismerősünk, özv. DÉZSI ZOLTÁNNÉ Nagy Eszter 72 éves korában türelemmel viselt hosszú betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. október 5-én 13 órakor lesz a Köztemető II. számú ravatalozó terméből polgári szertartás szerint. A gyászoló család. *62684/1*

Megrendült szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerettek, CZIBERE SÁNDOR virágkereszt, hogy türelemmel viselt hosszú, súlyos szenvedés után örökre itthagyt bennünket, 53 éves korában elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. október 5-én 12 órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozó terméből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Bibic u. 14. A gyászoló család. *62702/1*

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett halottunk, özv. BALINT SÁNDORNÉ, szül.: Terjék Margit Lenke 68 éves korában hosszan tartó betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. október 5-én 11 órakor lesz a Köztemető II. számú ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyám, nagymamám, testvérünk és jó rokonunk, SKACH JÓZSEFNÉ Pogonyi Margit 78 éves korában hosszan tartó betegség után, csendben elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. okt. 5-én, pénteken, 11.30 órakor lesz a Köztemető I. számú ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Félégyházi Tamás utca 17. sz. A gyászoló család. *62730/1*

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyám, lányom, testvérünk és jó rokonunk, UZONYI ANTALNÉ Nagy Eszter óvnő 49 éves korában rövid, súlyos szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. október 5-én, pénteken 14 órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozó terméből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Martonfalvi 18. A gyászoló család. *62741/1*

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, nagypapánk, dédink, testvérünk és jó rokonunk, VADÁSZ ISTVÁN 93 éves korában, váratlanul elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. okt. 5-én, pénteken 14.30 órakor lesz a Köztemető I. sz. ravatalozó terméből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Barna u. 4. A gyászoló család. *62744/1*

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyám, anyósunk, nagymamám, dédink, özv. PÁLVÖLGYI ANDRÁSINÉ Dombos Teréz 87 éves korában, csendben elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. okt. 5-én, pénteken 10 órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Micsurin utca 76. sz. Előző lakás: Szabó Kálmán utca. A gyászoló család. *62763/1*

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyám, nagymamám, dédnagymamám, testvérünk és jó rokonunk, CSISZÁR JÓZSEFNÉ Kiss Eszter 85 éves korában csendesen elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. okt. 4-én, csütörtökön 10 órakor lesz a Józsi Köztemető ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen-Józsa, Mező I. u. 20. A gyászoló család. *62766/1*

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett élettársam, testvérem, gondoztam, CSILLÁR MÁRTONNÉ 87 éves korában hosszan tartó betegségben csendben elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. október 4-én fél 1 órakor lesz a Köztemető I. sz. ravatalozó terméből református egyház szertartása szerint. A gyászoló család. *62842/1*

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagypapánk, vóm, sógorunk, jó rokonunk és ismerősünk, DARÁNYI ISTVÁN 79 éves korában váratlan hirtelenséggel elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. október 5-én fél 11 órakor lesz a Köztemető I. számú ravatalozó terméből polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Kunhalom u. 12. A gyászoló család.

Fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy drága feleségem, szeretett gyermekünk, egyetlen hugom, menyüknk, unokánk és rokonunk, PETNEHÁZINÉ VARGA GABRIELLA a Megyei Könyvtár dolgozója 24 évesen, súlyos kóros örökre itthagyt bennünket. Temetése: 1990. október 5-én, pénteken 12 óra 30 perckor lesz a Köztemető I. sz. ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. A gyászoló család. *62779/1*

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, FROVLOV ANDREA hajdúszoboszlói lakos temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *62445/1*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, TÓTH GYULA temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *62668/1*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, SALÁNKI ANDRÁSINÉ Czibere Anna temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *62671/1*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, BALLA MIHÁLY temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *62674/1*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, TÓTH KÁROLY nyugdíjas tanító temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *62700/1*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, TÓTH SÁNDOR temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *62700/1*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, BIKKI GÁBORT, a Tiszecsegi Általános Iskola címzetes igazgatóját utolsó útjára elkísérték, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély fájdalomban öszinte együttérzéssel osztoztak. Bánatos felesége és fia.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk, özv. POSTA ISTVÁNNÉ temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *62771/1*

A Veszprém Megyei Tejipari Vállalat bérbe adja 2 db 2,4 tonnás, zártkocsi rendszerű gépkocsiját 1991. március 1-ig.

Érdeklődni:
4040 Debrecen, Vámospercsi út 180., Sarkadi János lerakatvezetőnél.

62356

Szakirányú képzéssel és számítógépes gyakorlattal rendelkező pénzügyi és számviteli osztályvezetőt, főkönyvi könyvelőt, valamint nyugdíjas belső ellenőrt keresünk.

Jelentkezéseket „Költségvetési intézmény” jellegre a kiadóba kérjük.

60952

KÖZLEMÉNYEK

FAISKOLA lerakatunkat megnyitottuk. Pöszmété, ribizli, málna és örökzöldek kaphatók. Nyitva minden nap, szombat, vasárnap is. Debrecen-Pallag, Mezőgazdaság 20. Telefon: 19-654.

A 273. Sz. Jogtanácsosi Munkaközösség megkezdte tevékenységét. Vállalja vállalatok, szövetkezetek, kft-k, egyéb gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók jogi, perbeli képviselést, adótanácsadást, gazdasági társaságok alapítását, cégbejegyzést, mezőgazdasági földek és egyéb ingatlanok tulajdonjogának (kezelői jogának) rendezését. Debrecen, Tanító u. 12. Telefon: 14-895/2. *60334/1*

Jöjjen velünk az őszből a nyárba! A Civistrans ajánlataiból: isztambull utak: október 10-14., 17-21., 24-28-ig. 4300 Ft + 30 DEM. Jelentkezés: Civistrans, Debrecen, Hatvan u. 43. Telefon: 11-344/23 13-17 óráig. (x) *61023/1*

IRIS Kontaktlencse Stúdió! 4026 Debrecen, Hajó u. 4. Kontaktlencse rendelés, szemvizsgálat! Tiszítószeresek, lenczetörlők, kemény és felkémény lencsék polírozása. Nyitva: hétfőtől péntekig, 9-17-ig. Telefon: 11-798. *61739/1*

Ősz Isztambulban. A Budapesti Tourist török útjából: 5 nap autóbusszal, reggelivel, forintért egész évben folytatásos. Okt. 3-7., okt. 7-11., okt. 17-21., okt. 21-25. részvételi díj: 6000 Ft + vízum + 2000 Ft költőpénz, vascsora + 500 Ft. Megjelent irodánk ószitell-téli-tavaszi programfűtete is. Kérje telefonon is. Egyéb utak: Bécs: minden nap busszal, 1150 Ft. Ungvár-Munkács-kécsked, szombat, busszal, 640 Ft. Szabadka: minden szombat, 640 Ft. Jelentkezés: Debrecen, Csapó 4. 1. 22. Tel.: 25-229. *62237/2*

Dzseki- és nadragvász reklámáron! Gőrgy u. 20. 31-es busz végállomásánál. *62251/2*

1990. O

Ott

A megdik fordútre hazaa Komád addig har Hajdúszó mével m foglalta e kosokna megismé sportsze nyüket, m történet.

Eredme Korábt hétközben zés: Nyir apáti 2-1 100 néző, Nyírlugos Sinka Zs Sinka L., Zsukk, C Németi. Kurtán — Czencz, B Rác, Röv (Juhász). sen nyer vendégek Gólszerző illetve Rá, Cs Szűcs.

Derecsk (0-0). De zette: Szántó— Lenárt G., Kiss L., C (Kesiár), B S. Nyírlug Zs., Borza Justyák, Zsukk, C Szukpés, Mindkét e rással vet delemb. második ellenfelük Gólszerző letve Tass Tassi, Nag Ifjúsági ke—Nyírl Kőrössz 1-0 (1-0). zette: F apáti: Kur mosi, Cze (Betlendi), vid, Laka mós). Kor kás, Sárvá Tarsoly, F hes, Balá Zs.), Fark zatos iran közösen e véssel gy csapat. G Jók: Farm illetve Vas Kiállítva: szegapáti szegapáti baltyalank Ifjúsági szegapáti Nagy B. (K Hajdúsz boszlo 2- rog, 200 né kas. Haj (Papp) — Pajkos, Pe Kelemen (Dobos), O Fehér. Ha ráth — Ke Sándor, Er ki I. (Bel Magyar, B jas. Alacs csapoköz felidő után iramú más számtalan tak ki a csapat gy demelt. G Lelesz, Or Kórász, Pir Ifjúsági Hajdúszob Földes— (3-0). Föld zette: Que Tokaji — B

Megyei bajnokság

Otthonában veszített a Komádi

A megyei bajnokság hetedik fordulójában meglepetésre hazai pályán veszített a Komádi és kikapott az addig harmadik helyen álló Hajdúszoboszló is. Győzelmelet most a Mikepércs foglalta el a helyét. A játékosoknak nem sikerült megismételni elmúlt heti sportszerű teljesítményüket, mert két kiállítás is történt.

Eredmények. Korábban elhalasztott, hétközben lejátszott mérkőzés: Nyírlugos—Körösszegapáti 2-1 (2-0). Nyírlugos, 100 néző, vezette: Vilmányi. Nyírlugos: Tátrai — Borza, Sinka Zs., Kürmös (Kiss), Sinka L., Justyák, Balogh, Zsuk, Csipkés, Pazuhik, Németi. Körösszegapáti: Kurtán — Kürti, Farnosi, Czencz, Berke, Szűcs, Spiró, Rác, Rövid, Lakatos, Ormós (Juhász). Jó iramú mérkőzésen nyertek a hazaiak. A vendégek büntetőt hibáztak. Gólszerzők: Csipkés, Zsuk, illetve Rác. Jók: Tátrai, Sinka L., Csipkés, Farnosi és Szűcs.

Derecske—Nyírlugos 3-0 (0-0). Derecske, 200 néző, vezette: Erdős. Derecske: Szántó—Lénárt, Nagy S., Lénárt G., dr. Rácsai (Zöld), Kiss L., Csekő, Száli, Cseke (Keszár), Balogh (Tassi), Kiss S. Nyírlugos: Tátrai—Sinka Zs., Borza, Balogh, Sinka L., Justyák, Perge (Balogh F.), Zsuk, Panyik (Németi), Csipkés, Kiss (Nagy Zs.). Mindkét együttes nagy akarással vetette magát a küzdelembe. A hazaiak csak a második félidőben tudtak ellenfelük fölé kerekedni. Gólszerzők: Keszár, Kiss, illetve Tassi. Jók: Lénárt J., Tassi, Nagy S.

Ifjúsági mérkőzés: Derecske—Nyírlugos 10-0 (2-0). Körösszegapáti—Komádi 1-0 (1-0). Komádi, 300 néző, vezette: Fodor. Körösszegapáti: Kurtán — Kürti, Farnosi, Czencz, Berke, Szűcs (Betlendi), Spiró, Rác, Rövid, Lakatos, Juhász (Ormós). Komádi: Kiss — Pusás, Sárvári, Lukács (Varga), Tarsoly, Fekete (Tóth), Méhes, Balázs, Beke (Farkas Zs.), Farkas J., Vass. Változatos iramú, kemény mérkőzésen egy jól eltalált lövéssel győzött a vendégcsapat. Gólszerző: Rövid. Jók: Farnosi, Spiró, Rövid, illetve Vass, Tarsoly, Puskás. Kiállítás: Berke J. (Körösszegapáti) sorozatos szabálytalankodásért.

Ifjúsági: Komádi—Körösszegapáti 4-0 (4-0). Kiállítás: Nagy B. (Komádi).

Hajdúdorog—Hajdúszoboszló 2-1 (1-0). Hajdúdorog, 200 néző, vezette: Fazekas. Hajdúdorog: Szűcs (Papp) — Zoványi (Balla), Pajkos, Percze, Debreczeni, Kelemen (Gergely), Szilágyi (Dobos), Orosz, Lelesz, Rákó, Fehér. Hajdúszoboszló: Baráth — Kereki Cs. (Csisztu), Sándor, Erdei, Pintér, Kereki I. (Belényesi), Kórász, Magyar, Bordán, Cseke, Héjas. Alacsony színvonalú, csapadékos játékot hozó első félidő után a küzdelmes és jó iramú második játékrészben számtalan gólléphetet hangyák ki a csapatok. A hazai csapat győzelme megérdemelt. Gólszerzők: Rákó, Lelesz, illetve Magyar. Jók: Lelesz, Orosz, Pajkos, illetve Kórász, Pintér.

Ifjúsági: Hajdúdorog—Hajdúszoboszló 1-0 (0-0). Földes—Körösszakál 3-3 (3-0). Földes, 550 néző, vezette: Quei György. Földes: Tokaji — Egri, Bene, Alker,

Karacs, Rusznyák (Fülöp), György, Andirkó, Papp, Magyar, Pércsi. Körösszakál: Nagy — Samók, Frenkó, Zubák (Tarsoly), Csorba, Benke (Jeges), Maróti (Kéki), Toma, Szász, Gurbán, Nyéki (Győri). Változatos mérkőzésen az első félidőben jelentős előnyre szert tevő hazai csapat a második 45 percre kiengedett, így a vendégeknek sikerült megszerezni az egy pontot. Gólszerzők: Andirkó 2, Papp, illetve Toma, Jeges, Gurbán. Jók: Andirkó, illetve Csorba, Gurbán.

Ifjúsági: Földes—Körösszakál 7-0 (5-0). Mikepércs—Nádudvar 2-1 (0-1). Mikepércs, 250 néző, vezette: Hunyadi. Mikepércs: Krizsán — Vad, Fehér, Perge, Konrad, Fodor, Mike (Nagy), Váci, Halász, Juhász, Dobozsi (Bakó). Nádudvar: Farkas — Tani, Orbán, Szalai, Szabolcsi, Székely, Kovács (Varga), Selyem, Szilágyi (Tóth), Katona, Kozma (Kovács). Középs iramú mérkőzésen második félidője jobb játékaival megérdemelten nyert a hazai csapat. Gólszerzők: Váci 2, illetve Katona. Jók: Váci (a mezőny legjobbjá), Fehér, Juhász, Perge, illetve Selyem, Orbán, Katona.

Ifjúsági: Mikepércs—Nádudvar 3-1 (2-0). Biharkeresztes—Berettyóújfalu 0-0. Biharkeresztes, 300 néző, vezette: Nyéki. Biharkeresztes: Bikádi — Kondacs, Szondi, Papp, Karácsony, Major, Szemán, Rác, Kálmán (Nagy L.), Boldea, Török. Berettyóújfalu: Szabó — Horváth, Kádár, Bácsi, Háló, Cseke, Dobszai, Sütő, Bíró, Muzsnai, Négyesi. Változatos, közepes színvonalú küzdelmes mérkőzésen a végig irányított vendégcsapat több gólléphetet is elpusztított. Jók: Major, Bikádi, illetve Kádár, Bácsi, Sütő.

Ifjúsági: Biharkeresztes—Berettyóújfalu 0-1 (0-0). Sárrétudvari—Polgár 1-0 (1-0). Polgár, 350 néző, vezette: Takács. A vendég csapat az ötödik percben szerezte meg a vezetést és ezután sikeres védte meg előnyét a gólképtelen polgári támadóssal szemben. Gólszerző: Horváth. Jók: Polgárból senki, illetve Makai, Horváth, Bakk. Kiállítás: Török (Sárrétudvari) ellenfele megrúgásáért.

Ifjúsági: Polgár—Sárrétudvari 6-4 (2-0). Hajdú Volán—Hajdúhadházi Bocskai 4-1 (2-1). Debrecen, 150 néző, vezette: Kovács. Hajdú Volán: Sinder—Lipők, Tóth, Szabó, Kovács, Papp, Zólyomi, Barna, Vadász, Lakatos, Imri (Juhász). Hajdúhadházi: Koós—Balogh, Kiss, Tahóczki, Nagy I., Nagy II., Fábian, Zeke, Fűrj (Hérnek), Kóka, Karsai. A változatos iramú mérkőzésen megérdemelt hazai győzelem született. Gólszerzők: Vadász 3, Imri, illetve Balogh. Jók: Vadász, Kovács, Lakatos.

Ifjúsági: Hajdú Volán—Hajdúhadházi 3-1 (0-1).

A megyei labdarúgó-bajnokság állása

1. Derecske	7	6	10	18-2	13
2. Komádi	7	5	11	13-7	11
3. Mikepércs	7	4	12	15-11	9
4. H-szoboszló	7	4	12	11-7	9
5. Földes	7	3	22	13-8	8
6. Nyírlugos	7	3	22	9-8	8
7. Hajdúdorog	7	3	13	8-7	7
8. Hajdú Volán	7	2	32	10-10	7
9. BUSE	7	2	32	5-7	7
10. Nádudvar	7	3	0	13-12	6
11. B-keresztes	7	3	3	3-7	5
12. Körösszakál	7	1	33	8-13	5
13. Körösszegap.	7	2	14	6-12	5
14. Polgár	7	1	24	4-6	4
15. H-hadház	7	1	24	6-16	4
16. S-udvari	7	2	0	5-16	4

SORSOLTAK A KUPÁKBAN

A DVSC itthon osztrákok ellen kezd

Kedden Baselban tartották meg az európai kézilabdakupák nyolcadöntőinek sorsolását. A magyaroknak nem igazán kedvezett a szerencse, hiszen két csapatnak, a VÁÉV-Bramacnak (férfi KEK) és a Secotex Szegedi Textilműveknek (női IHF-kupa) erős ellenfél jutott. A még versenyben lévő négy magyar együttes közül a Hungalit SC (női BEK) és a DVSC (női KEK) hazai környezetben kezd, míg a VÁÉV-Bramac és a Secotex idegenben játssza első mérkőzését.

Nők. Párosítás: BEK: HUNGALIT SC (magyar) — IBER VALENCIA (spanyol)

KEK: Szpartak Kijev (szovjet) — USM Gagny (francia) Lunner Gran (norvég) — SC Ankara (török) Satvsjö (svéd) — Pogon Szczecin (lengyel) Stiinta Bacau (román) — PSV Eindhoven (holland) DEBRECENI VSC (magyar) — UNION HOLLABRUNN (osztrák) SC Magdeburg (keletnémet) — Tiger Palermo (olasz) BSV Weinfelden (svájci) — BSV Buxtehude (nyugatnémet) CE Valencia (spanyol) — Radnicki Beograd (jugoszláv)

IHF-kupa: LOKOMOTIVA ZAGREB (jugoszláv) — SECOTEX SZEGEDI TEXTILMEK (magyar)

Az első mérkőzéseket november 7. és 13., a visszavágókat november 14. és 20. közöttre írták ki.

NB I-ES KÉZILABDAMÉRKŐZÉSEK

A Dózsa idegenben, a DVSC itthon játszik

A véletlen úgy hozta, hogy mindkét élvonalbeli debreceni kézilabdacsapat bajnoki rajtját el kellett halasztani. A DVSC lányai abban az időpontban Jugoszláviában szerepeltek, míg a Debreceni Dózsa férficsapatának ellenfele, az Elektromos Duna-kupa mérkőzésen vett részt. Mindkét elmaradt találkozót ma pótolják az együttesek.

Az egy-egy győzelemmel döntetlen, illetve vereséggel rajtoló debreceni lányok ma délután öt órakor a Borsodi Bányász gárdáját fogadják a DMTE Oláh Gábor utcai csarnokában. A Dusán Szlancsótól kapott értesülés szerint a vezetőedző az elmúlt fordulóban szereplő csapatot küldi pályára mindössze csak a kapusposzton lesz változás, az erőszómozgató kezd és Pusztainé áll készenlétben. Az erőviszonyok ismeretében a szakvezető több gólos győzelmet vár, s reméli ezzel csapata visszanyeri a lelkes hazai közönség bizalmát.

A Debreceni Dózsa játékosaira e héten kemény erőpróba vár, mert előbb ma délután öt órakor a Komáromi Ákos vezette Elektromossal küzdenek a bajnoki pontokért, majd pénteken ugyancsak ebben az időpontban Komlón szerepelnek. A fővárosi összecsapás ígérkezik nehezebbnek, hiszen jó játékerőt képviselő együtessel találkoznak. Az újonc Komló vereséggel rajtol a Pémü Honvéd ellen (28-22) és remélhetően nem jelent komoly akadályt a Dózsának, amely a fővárosi mérkőzés után rögtön elutazik a dunántúli városba. A keretben mindenki egészséges, így az előző két fordulóban pályára lépett játékosok szereplése várható.

KÉZILABDA NB I B

Egy helyben topog a D. Medicor és a Balmazújváros

Nők: Kisvárdá—D. Medicor 16-14 (9-6)

Debrecen, 200 néző vezette: Horváth A., Horváth Zs. D. Medicor: Torina — Katkóné, Molnár 1, Vassné 2, Kolomiec 5/1, Vargáné 3, Nyilas 3. Csere: Nagy A. (kapus), Török 2, Kemecsei, Molnár Angéla. Edző: Vámos Miklós.

Kiállítás: 12 illetve 8 perc. Hétméteres: 4/2 illetve 2/1. Változatlanul hullámvölgyben van a debreceni együttes, amely úgy tűnik, nélkülöz egy igazi vezéregyéniséget. Hiába vezetett 3-0-ra, majd 14-13-ra is a hazai gárda, lélektanilag nem bírta az utolsó percek.

A D. Medicor egymás után 3 mérkőzést vívott hazai pályán, a Kisvárdá elleni találkozó előtt 21-20-ra kikapott a Siroktól, s még előtte 19-19-re mérkőzött a Gödöllővel. A debreceniek ma, szerdán délután 3 órakor a Thomas Mann utcai pályán a Gödöllő ellen szerepelnek a Magyar-

Férfiak: Szarvas—Balmazújváros 29-18 (16-9)

Szarvas, 300 néző, vezette: Ilászló II., Sas. Balmazújváros: Nyerges—Krizsai 4/3, Ulics 2, JENÉI 4, Nádasdi 2, Pinczés 1, Kosina 3. Csere: DOBI (kapus), HORVÁTH 2, Ujj, Hüse, Burai. Edző: Király Sándor.

Hétméteres: 8/8, illetve 4/3. Kiállítás: 4 illetve 6 perc. A balmazújvárosiak a 6. fordulóhoz érkeztek és eddig igen szerény a mérlegük, hiszen ötször kikaptak és mindössze egyszer sikerült nyerniük. Eredményeik: Balassagyarmat—Balmazújváros 29-22, Balmazújváros—Törökcsanak 27-28, Kiskunmajsa—Balmazújváros 34-25, Fót—Balmazújváros 17-16, Balmazújváros—Tiszavasvári 22-21. A legutóbbi találkozó pedig a rutinosabb, jobb játékerőt képviselő szarvasiak megérdemelten nyertek. A Balmazújváros szombaton délután fél négykor hazai pályán a Csepeli Papír együttesét látja vendégül.

TÖRÖKORSZÁGBAN A BARCELONÁNAK IS LENGETETT

Tapasztalt a játékvezetésben, „pályakezdő” az üzleti életben

A fényképet nézve bizonyára sokan ráismernek, de nem mindannyian tudják az olvasók közül, hogy a negyvenéves Szilágyi Sándor jelenleg Hajdú-Bihar megye egyetlen NB I-es labdarúgó játékvezetője.

Sokáig a sportág hazai harmadik vonalában futbalozott, az NB III-as Debreceni Építőkben, az NB II-es D. Honvéd Bocskaiában, mígnem 1978-ban a D. Volánban hagyott fel az aktív játékkal. Sokoldalú játékos volt, aki a balhátvéd posztját a jobbszélsőig mindenütt megfordult.

Visszavonulásának évében már játékvezetői vizsgát tett, majd öt esztendő múlva NB II-es, rá egy évre, 1984-ben pedig NB I-es bíró lett. Nyíregyházán az NYVSC—MTK-VM (0-1) találkozó debütált és azóta még további 56 élvonalbeli mérkőzést vezetett. Sőt, már többször küldték külföldre, nemzetközi mérkőzésekre is partjelzőnek.

— Onre úgy emlékeznek, hogy sokoldalú játékos volt. Lehet-e valaki a játékvezetésben is sokoldalú?

— Lehet, sőt annak is kell lennie. A sokoldalú bíró ismerve, hogy engedi a kemény, de sportszerű játékot és kissé nagyvonalú is a pályán elhangzó „társalgás” megítélésében. A játékosok partnerének kell lenni, de csak a játékban.

— És miben nem? — A kellő távolságot meg kell tartani velük szemben, s a korrekciókat vitathatatlanul tételével a bíró tekintélyt is szerezhet magának. Akárcsak a megjelenésével és a magatartásával, a határozottságával is hatni tud a játékosokra.

— On szerint a hazai és a nemzetközi labdarúgásban jelenleg kik a legjobb játékvezetők?

— Bizonyára sokan emlékeznek még Palotai Károlyra, aki a „szakma” nemzetközi klasszisa volt, s akit külföldön is ismertek. Jelenleg Németh Lajos közéleti meg. Nemzetközi szinten a jugoszláv Petrovicra szép jövő vár — ha élni is tud vele.

— Egy játékvezető hogy élhet a jövőjével, illetve hogy tekinthet rá?

— Mindig a következő feladatra kell összpontosítani, s erre fizikailag és szellemileg is rá kell készülni. Aki nem koncentrálni már egy-két nappal a mérkőzés előtt a feladatra, annak kezéből kicsúszhat a karmesteri pálcá. Természetesen a játékvezetőnek is állandóan képeznie kell magát úgy, hogy például otthon videofelvételeket tekintenek meg és helyzeteket elemeznek. De lehet tanulni az állandó, egymás közötti konzultációkból is. Aki ezeknek a feladatoknak tartósan nem felel meg, netán etikai vétéséget követ el — hiszen ilyenre is volt már példa —, annak játékvezetőként nem sok jövője van.

— A jövő alatt a nyelvtanulást is értem, hiszen úgy tudom, hogy ma már legalább egy idegen nyelv alapfokú ismeretével remélhető valaki, hogy FIFA-kerettag lesz. Anélkül nem. Gondolom önnek is ez az álma.

— Már van angol alapfokú nyelvvizsgám, de nem hagytam abba azóta sem az angol tanulást. Ahhoz viszont, hogy esetleg legyen bekerülni a nemzetközi keretbe, jó lett volna hamarabb elkezdeni a játékvezetést, és nem 28 éves korban. Egyszerűen nem reménykedek abban, hogy bekerülök majd a FIFA-keretbe, amelynek a magyar bírók közül jelenleg Németh L., Huták, Hartmann, Wágner, Puhl, Varga S. és Molnár L. a tagjai.

— A neveket „ízlelgetve” nem lehet könnyű bekerülni közéjük. Ugyanakkor úgy tudom, hogy önnek azért nem lehet oka panaszra, mert partjelzőként már többször kül-

földön is közreműködött. Legutóbb azt olvastuk, hogy Törökországban szerepelt egy rangos UEFA-kupa meccsen.

— Eddig nyolcat delegáltak külföldre, többek között Zörgörszág és Valetta-ba a Malta—Svédország világbajnoki selejtezőkre. Két héttel ezelőtt Törökországban Németh Lajossal és Plesk Gáborral a Trabzon sport—FC Barcelona mérkőzésen működünk közre, amelyen a törökök győztek 1-0-ra. Ennek visszavágóját éppen most tartják szerdán.

— Játékvezetői szempontból nehéz mérkőzés volt a trabzoni?

— Már jóval a találkozó előtt sejtettük, hogy nem lesz könnyű. Délelőtt fél 11-kor ellenőriztük a játékteret, s már akkor több mint 20 ezer néző volt a stadionban, pedig a mérkőzés csak délután fél négykor kezdődött! Elképzelhető a hangulat az összecsapáson, amely kemény, de sportszerű játékot hozott. Németh Lajos jól tartotta kezében a mérkőzést, amely után nem véletlenül jött be az öltözőnkbe az FC Barcelona világhírű edzője, Johann Cruyff, s a vereség ellenére megköszönte a korrekcióját.

— Eppen most, szerdán lesz Barcelonában a visszavágó. Ki jut tovább? — A spanyolokra tippelek, mert a törökök lelkesedése bizonyára kevés lesz a fizikailag és taktikailag és felkészültebb „Barca” ellen.

— Elképzelhető-e, hogy idén még utazik külföldre? — Ez attól függ, hogy a hátralevő nemzetközi kupafordulókban a magyar játékvezetők kapnak-e még meghívást az UEFA-tól. Remélem, igen.

— Addig, mint évek óta, a magyar bajnokságban ténykedik. — Az NB I-ben eddig hét forduló telt el, kétszer vezettem, ötször partjelző voltam. A Bp. Honvéd—Rába ETO és az Ú. Dózsa—Siófok mérkőzéseken bíráskodtam, de a legnehezebb dolgom mégis az NB II-ben a Kazincbarcika—DVTK Borsod megyei rangadón volt. A következő szombaton a Tatabánya—Pécs találkozóon fogok bíráskodni.

— Ha éppen nem a labdarúgással foglalkozik, hol dolgozik? — A Merkurnál voltam 14 évig diszpecser, de augusztusban megkerestek a svájci Blacky sportszergégyártó cég vezetői, s munkahelyet változtattam. Nemrég a Hajdú Touristtal és néhány barátommal közösen kft.-t alakítottunk, amelynek egyik ügyvezetője vagyok. Debrecen főutcáján, a Rózsa utca sarkán Samsung és Blacky márkaboltot nyitottunk, vagyis sportruházati és hirdástechnikai termékeket árulunk.

— Jól jön-e a „boltnak”, hogy ön országszerte ismert NB I-es játékvezető?

— Remélem, de ez majd kiderül az üzlet forgalmából. — Sok sikert az üzleti életben és a játékvezetésben, legközelebb a Tatabánya—Pécs mérkőzésen!

Csubák Zoltán

PÁRTHÍREK

MDF. A párt berettyóújfalui szervezete szakértői részvételével ma, szerdán 18 órakor településfejlesztési fórumot rendez a Kossuth u. 6. szám alatt lévő székházban.

Máshol a fogászat

Október 1-jétől a városi rendelőintézet a fogászati ellátásban módosítást hajtott végre. A 28-as és 38-as számú felnőtt orvosi körzetek lakosainak fogászati ellátását ezután nem a Jerikó utcai, hanem a Béke útja 11. szám alatt lévő fogászati szakrendelésen biztosítják.

Közlemények

Kíván gyorsan, könnyen, kényelmesen, olcsón gépjárművezetést megtanulni? Jelentkezzen a Fantom Gépjárművezető-képző Munkaközösségnél, Debrecen, Angyalföld tér 9. alatt naponta 8-16 óra között! *61779/1*

15 000 köbméter föld feltöltéshez olcsón eladó Vekeren, valamint 100 ezer köbméter bányahomok a Hosszú-pályát út mellett kitermelésre vagy kitermelve eladó. Parkerdészeti Igazgatóság, Debrecen, Attila tér 3. Telefon: 18-633/48-as mellék. *62098/2*

Bevásárló hétvége Bécsben, október 6-án, 1050 Ft/fő. Jelentkezés és felvilágosítás: Union Tours, Debrecen, Vörös Hadsereg útja 77., udvarban. Telefon: (52) 13-266. *62103/2*

Egyetemi és főiskolai felvételi vizsgákra előkészítő levelező tanfolyamok indulnak magyar, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, angol és német tárgyakból. (Angolból, németből állami vizsga-előkészítő is.) Németül tájékozott! Cím: Pallas Felvételi Előkészítő Munkaközösség, 1364 Budapest 4. Pf.: 126. *62212/3*

Jesoló-Velence: okt. 11-13., félpanzióval 35 DEM + 3600 Ft. Iztambul: okt. 9-13., 16-20., félpanzióval 6500 Ft.-visszat. Alfa Tourist, Debrecen, Batthyány u. 3-5. Tel.: 13-909. *62234/2*

Az október 15-én induló kedvezményes (20 óras) személygépkocsivezetési tanfolyamunkra korlátozott számban jelentkezéseket még elfogadunk. Debrecen, Hatvan u. 38. sz., Vezetői Autóiskola. Tel.: 23-231, (250 Ft/óra). *62452/1*

A Szív-Detítő Kft. üzletkötők, piackutatók részére 60 óras úgynök-képző tanfolyamot indít, ebben igény szerint fakultatív 30 óras nyelvi képzés is lehetőség van angol, német, francia és olasz nyelvből. Jelentkezni lehet október 20-ig személyesen a Debrecen, Vörös Hadsereg útja 3. alatt, vagy telefonon a 24-369-es telefonszámon. *62911/1*

A Debreceni Agrártudományi Egyetem kétféle, vállalkozás-gazdasági szakmérnöki oklevelet adó képzést indít informatikai és pénzügyi, vállalkozás-szervező és elemző, valamint kereskedelmi szakirányban. Az informatikát választók mérlegképes könyvelői, a kereskedelmi szakirány hallgatói pedig külkereskedelmi végzettséget igazoló bizonyítványt is kapnak. Jelentkezési határidő: 1990. október 31. Bővebb felvilágosítást a Dékáni Hivatal ad. Debrecen, Böszörményi út 138. Telefon: 17-888/198 mellék. *62919/1*

Szolnoki Tejjárási Vállalat Kisúj-szállási Sajtüzeme 4. számú bélyegzője elvészett, használata 1990. szeptember 27-től érvénytelen. *62927/1*

Fiatalkori Segít az elhelyezkedésben is, ha kiváló szakemberektől, mesterektől megtanuljuk a gyáriüzemést, korongozást, csuhéjból használati tárgyak készítését vagy a kézikötés fortélyait és a szabás-varrást! Korlátozott számban még jelentkezhetnek tanfolyamainkra. Újkerti ÁMK Közösségi Háza, Debrecen, Jerikó u. 17-21. Telefon: 13-922. *62946/1*

A TITÁSZ V. Db. kirendeltsége az AGROTISS KFT. részére megépített 10/0,4 kv-os állomását 1990. október 8-án reggel 8 órakor feszültség alá helyezi. A berendezés és a hozzá tartozó 10 kv-os, valamint 0,4 kv-os kábelek érintése életveszélyes! ÁRAMSZÜNET lesz 1990. október 11-én 8-13 óráig a Mester u. 27. illetve 30. számú telephely. Hortobágy u. 8. számú telephely. Hor utca 7. illetve 22. számú telephely. Honvéd u. 37. illetve 54. számú telephely. Vendég u. 40. illetve 43. számú telephely. Csemet u. sarki pavilonokban és garázsokban. Csap u. 21. illetve 46. számú telephely. Tanító utca 1. Mester utcától a 15. számig, valamint a Böszörményi u. 1. sz. alatt. (x) *62954/1*

TV-penna 10 hetes tv-s újságról tanfolyam indul diákoknak 1990. október 4-én 17 óráig. Helye: Gyermek és Ifjúsági Ház, Debrecen, Vörös Hadsereg útja 26/A. *62959/1*

Őszi tárlat

A Hajdú-Bihar Megyei Tanács művelődési, ifjúsági és sportosztálya, a Debrecen Megyei Városi Tanács művelődési osztálya és a Kölcsény Művelődési Központ 1990-ben is megrendezi a megyei őszi tárlatot.

A kiállításon részt vehet minden Hajdú-Biharban élő hivatásos és amatőr képző- és iparművész műfajonként három-három darab művel, melyeket kiállításra kész állapotban kell átadni a szervezőknek. A művek begyűjtési ideje: október 5. és 6. 10-18 óra, helye: a művelődési központ előcsarnoka. Az alkotásokat kétpéldányos kísérőjegyzékkel kell átadni, melynek az alkotó nevét, lakcímét, a mű címét, technikáját, méretét és az alkotás évét szükséges tartalmaznia.

NOMÁD KÉZMŰVESIS-KOLA. Szakkört indít az Újkerti Általános Művelődési Központ október 4-étől 9-14 éves gyerekek részére, ahol megtanulhatják a nevezéskészítést, nád- és gyékény munkát, nomád szövés és fonás, valamint a bőrözés mesterségbeli fogásait.

KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI HÉT. Az akció keretében a Hajdú Gépjárművezető-képző Kft. az apafai rutinpályát térítésmentesen az érdeklődők részére bocsátja a pályát (vasárnap kivételével) naponta 14-18 óráig.

DZSESSZKLUB. A dzsessztörténeti szabadegyetem sorozatában ma, szerdán este 8 órakor Szigeti Péter tart előadást a KLTE klubházában (Debrecen, Simonyi út 38.).

KIÁLLÍTÁS. A Dr. Kettesy Aladár Általános Iskola és Diákotthon (Debrecen, Lóverseny u. 3.) galériájában ma, szerdán este fél hatkor nyílik meg Kovács Ferenc festőművész kiállítása. Megnyitó beszédet Úveges Mária művésztanár mond, a megnyitón közreműködik Szalkayné Györfy Judit zongoratanár.

ELŐKÉSZÍTŐ MATEMATIKÁBÓL. A Fazekas Mihály Gimnázium felvételi előkészítő szakkört szervez a matematika tagozatos továbbtanulni szándékozó általános iskolai tanulók számára. Az első foglalkozás október 5-én, pénteken délután 3 órakor lesz a gimnáziumban. A tanfolyam ingyenes, jelentkezni a helyszínen lehet.

ÉLETFA. Az egyesület hétköznapi 10 és 18 óra között szociális szolgálatot működtet a csapókerti közösségi házban (Debrecen, Süveg u. 3.). Érdeklődni személyesen vagy a 17-402-es telefonszámon lehet. Ingyenes jogi és nevelési tanácsadás szerdánként 17-től 19.30 óráig működik, a nyugdíjasok klubja pedig ügyeincsek szerdánként 14 óráig várja az érdeklődőket.

EGÉSZSÉGÜNKÉRT. A megyei tanács egészségnevelési osztálya holnap, csütörtökön 17 órakor Debrecenben, a Piac utcán lévő importárak boltjában vénynyomásmérésre, étkezési és diétás tanácsadásra várja az egészséges életmódra igényes polgárokat.

Közlekedési fórum

A Hajdú-Bihar Megyei Közlekedésbiztonsági Tanács és a Hajdú-bihari Napló szerkesztősége az ENSZ által meghirdetett Közlekedésbiztonsági hét 1990. október 1-7. című kampány keretében Debrecen közlekedéséről fórumot rendez.

A fórumon lehetőség nyílik arra, hogy a lakosság a közlekedési szakemberekkel, rendőrökkel együtt beszélje meg a város közlekedési problémáit, megoldásának módjait. Október 5-én 9 órára a Hajdú-bihari Napló szerkesztőségébe várják az érdeklődő állampolgárokat, de kérdést lehet feltenni telefonon is írásban is. A kérdéseket a Hajdú-Bihar Megyei Közlekedésbiztonsági Tanács titkárságára (Debrecen, Kossuth u. 20. 4024.) lehet beküldeni, telefonon pedig a 18-300-on, az MKBT megyei titkárságán.

HÍRSZERKESZTŐ: POZDERKA JUDIT

HELGA NAPJA
A Nap két 5.45 — nyugszik
17.22 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Szerdán az éjszakai ködfoltok feloszlása után túlnyomóan napos, száraz idő lesz. Főleg a Dunántúlon megélénkülő déli szél várható. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet szerdán 18 és 23 fok között alakul. (MTI)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Kétszázhuszonöt éve, 1765-ben született Sárvári Pál (-1846) filozófus, matematikus, fizikus, akadémikus. Előbb Debrecenben teológiát hallgatott, majd Göttingenben filozófiai doktorátust szerzett. 1795-ben a debreceni kollégiumban tanszéket kapott, ahol 1797-ben elsőként kezdett magyar nyelvű előadásokat tartani. 1839-ig tanított, az ő tanítványa volt Arany János is, aki róla írta az Agg Simeon című költeményét.

ISMÉT ÓVODAPEDAGÓGUSOK FÓRUMA. A Magyar Óvodapedagógiai Egyesület Hajdú-Bihar megyei köre a múlt héten szakmai fórumot rendezett a szakszervezeti székházban. Ezen a nagy érdeklődés és a helyiség szűke miatt sok debreceni kollégánál nem tudott részt venni. Részükre a kör október végén ismét megrendezi a fórumot.

TANÍTVÁNY- ÉS ALBÉRLÉTKÖZVETÍTÉS. A Kossuth Lajos Tudományegyetem ifjúsági irodája hallgatói részére ingyenes tanítvány- és albérlétközvetítést végez. A 16-666/487-es és 114-es telefonon ajánlatokat is elfogad.

BEKE KATA DEBRECENBEN. A Művelődési és Közművelődési Minisztérium államtitkára holnap, csütörtökön délután 4 órakor a Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskola (Varga u. 5.) tétőtéri klubjában találkozik az érdeklődőkkel. A beszélgetés témája a magyar pedagógia stratégiai helyzete lesz.

Hajdú-bihari Napló

Főszerkesztő: Bakó Endre
Főszerkesztő-helyettesek: Gulyás Imre Nagy Zsuzsa
Szerkesztőség: 4024 Debrecen, Tóthfalusi tér 10. Telefon: 12-144, sportrovat: 17-152.
Kiadja a Hajdú-Bihar Megyei Lap- és Könyvkiadó Vállalat Debrecen, Tóthfalusi tér 10. Postacím: Debrecen, Postafiók 72. 4001. Telefon: 12-144. Telefax: 17-985. Felelős kiadó: Szabó Imréné
Fényszerkesztés: Hajdú-Bihar Megyei Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Nyomdás: Alföldi Nyomda, Debrecen. Felelős vezető: Szabó Viktor vezérigazgató.
Megrendelés száma: 0199.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkezelő postahivataloknál és kézbesítőknél. Előfizetési díj: egy hónapra: 105 Ft, negyedévre: 315 Ft, fél évre: 630 Ft, egy évre: 1260 Ft. Index: 25 627
ISSN 0133-1051

MŰSORAJÁNLAT

MOZI

Kedvencek temetője (amerikai, 16). Vig: 4, 6, 8. Apolló: hn. 10, hn. 12, hn. 2. Meteor: 5, 7. Balkezes bankrabló (NSZK). Vig: hn. 2. Jesoló: 4, 6. Meteor: 3. A titkok háza (amerikai). Vig: hn. 10, hn. 12. Apolló: 8. Szex, hazugság, video (amerikai, 16). Hungária: 7. Legénybúcsú (amerikai). Híradó: hn. 6, hn. 8. A háború előzeletei (amerikai, 16). Híradó: f. 10. Odüsszeia (cseh). Meteor kamara: n. 4. Eper és vér (amerikai). Meteor kamara: n. 6, n. 8. Az istenek a fejükre estek, II. (botswanai). Híradó: f. 12. Hungária: 3, 5. A légy, II. (amerikai, 16). Híradó: hn. 2, hn. 4. Holt költők társaság (amerikai). Delta: f. 6, hn. 8. Debreceni videomozis mősora: Híradó: n. 10, 11, 1, 3, f. 5, f. 7, 8. Murphy törvénye (amerikai).

SZÍNHÁZ

Csokonai, ma 7 óra: A Kékszakállú herceg vára és A csodálatos mandarin — Egressy-bérlét. Kölcsény, ma 7 óra: Charley néne — Megyeri-bérlét. A Csokonai Színház szervezési osztálya értesíti a kedves közönséget, hogy október 9-étől átköltözik a Csokonai Színház előcsarnokába (telefon: 17-811). Az előkészületek miatt október 4-től október 9-ig az iroda zárva lesz, ügyelet a jegypénztárban. Megértésüket köszönjük.

TELEVÍZIÓ

BUDAPEST, 1.: 8.48 Műsorismertetés. 8.50 Tévétorna nyugdíjasoknak. 8.55 Képzőművészet. 9.00 Hármascsatona. 9.55 Egy hongkongi lány álma (hongkongi film). 11.05 Stúdió '90. 12.05 Képzőművészet. 13.15 Képzőművészet. 13.23 Műsorismertetés. 13.25 Pécsei MSC—Manchester United. 16.05 Déli videósorozat. 16.15 Správy. 16.20 Népdalkórusok. 16.25 Hónapsoroló. 17.00 A TTT jelenti. 17.10 „Tudomány a képernyőn”. 18.10 Kórház a város szélén (csehszlovák filmsorozat, XX/12.). 19.00 Műsorajánlat. 19.05 Reklám. 19.10 Esti mese. 19.20 Reklám. 19.25 Közlemények. Műsorajánlat. 19.30 Híradó. 20.00 Reklám. 20.05 István, a király. 21.50 Reklám. 21.55 A Panoráma különkiadása. 22.55 Híradó 3. 23.10 ZDF Híradó.

TV 2 Kudlik Júliával és Fodor Jánossal. 17.00 Képzőművészet. 17.15 TV 2. Bence. Reklám — R riportok — Időjárás — Zene. 18.00 Gyerekeknek. Kacperek (lengyel kisfilmsorozat). 18.23 TV 2. 18.25 Újpesti Dózsa—Napoli. 19.15 TV 2. 21.00 Híradó 2.

21.45 Rabszolgakereskedők (svéd tévéfilm). 23.15 Napzárt.

POZSONY, 1.: 8.10 Iskolásoknak. 8.30 Kicsinyek mősora. 9.00 Események, kommentárok. ism. 9.30 Hírek. 9.35 Tévétájékoztató. 10.40 Szórákötő műsor. 11.35 Publicisztikai magazin (ism.). 16.50 A vidék életéből. 16.45 A nap percei. 16.55 Inter Bratislava—Avenir Beggen, UEFA-kupa labdarúgó-mérkőzés (a szünetben: torna). 19.00 Esti mese. 19.20 Időjárás. 19.30 Tévénapló. 19.50 Tulipános Fanfan (francia film). 21.35 Elképzelték és a világosság (publicisztikai műsor). 22.05 Események, kommentárok. 22.35 Zsoba két személynék (tévéjáték). 24.00 Hírek.

POZSONY, 2.: 16.03 A szovjet tévé szórakoztató műsora gyerekeknek. 17.00 Tévétájékoztató. 17.15 Német nyelv tanfolyam gyerekeknek. 17.25 A pihenés jelentősége. 17.45 R riportfilm. 18.00 Esti mese. 18.10 Angol nyelv tanfolyam. 18.50 Szovjet-kanadai természetfilm. 19.25 Bank Ostrava—Aerm Villa. UEFA-kupa labdarúgó-mérkőzés. 21.30 Híradó. 21.50 Sport. 22.00 Kaleidoszkóp. 22.45 Spartak Moszkva—Spartak Praha, BEK labdarúgó-mérkőzés (felvételről). 23.45 Bank Pribvidza—Kalev Tallinn, férfi kosárlabda-mérkőzés.

MOSZKVA, 1.: 4.30 120 perc. 6.35 Gyermekórusok kongresszusa. 7.05 Irodalmi műsor. 9.05 L. Tyimofejeva játszik. 9.25 Világjárók klubja. 10.30 Híradó. 13.20 Hírszolgálat. 13.45 A kincses sziget (film, 1. rész). 14.50 Beethoven: Zongora, hegedű- és csellóverseny. 15.30 Angol nyelvleckék. 16.30 Híradó. 17.00 Labdarúgó BEK: Spartak (Moszkva)—Spartak (Prága). 19.40 REklám. 19.45 Labdarúgó KEK: Dinamo (Kijev)—Kuopio PC (Finország). 21.25 Együttérző szeretet. 22.25 Hírszolgálat. 22.50 Lovszel felügyelő (tévéfilm, 1. rész). 0.00 Vlagyimir Szpivakov és a Moszkvai virtuózok. 0.50 A csuka parancsára (bábeli előadás).

BUKAREST, 9.50 Horoszkóp. 10.00 Hírek. 10.10 Iskolatelevízió. 11.15 Filmklub. A beszélgetés (amerikai film). 12.55 A zene örömei. 13.25 Anket a társadalom kérdéseiről. 16.00 Labdarúgás. 16.20 Hírek. 16.30 Olasz nyelvleckék (ism.). 17.05 Nemzeti kisebbségek: Az örmény közösség. 17.35 A havasok civilizációja. 18.00 Reflektor. 18.25 Havasi népdalok. 18.40 A német egység. 19.00 Rajzfilmek. 19.25 Tizenévesek mősora. 20.15 A Guldenburg család öröksége. 21.00 Híradó. 22.00 A megismerés világa. Tudományos műsor. 22.50 Pop-és rockmuzsika. 23.10 A hét vendége. 23.50 Pro musica. 0.45 Híradó.

MŰHOLDAS PROGRAMKÖZBŐL

SKY-EUROSPORT: 5.00 Sky-világkörkép. 5.30 Üzleti világhíradó. 6.00 D. J. Cat-Show. 8.30 Ottusa. 9.30 Eurobic. 10.00 Forma-1. Spanyol nagyjáték. 11.00 Sportközösségi prototípus.

sok vb-je. 12.00 W.I.T.A. Tenisz. Női mesterek tornája. 19.00 Tuta verseny. 19.30 Eurosport-hírek. 20.00 A világ sportja. 21.00 Kerekpár. Amerikai nagydíj. 22.00 Ökölvívás. 23.00 Labdarúgás. 24.00 Egy nap a tengerparton. A vízisportok kedvelőinek. 1.00 Eurosport-hírek. 1.30 Műsorzárás.

SUPER: 7.00 Hírek. 7.10 Időjárás. 7.15 A Financial Times hírei. 7.20 Napkezdés Európában. 8.00 Hírek. 8.30 Halló, Ausztria, halló Bécs! 9.00 Hírek. 9.15 Egyveleg óránként hírekkel. 16.00 Forró drót. 17.00 Hullámhosszon. 18.30 Kék éj. 19.30 Hírek. Időjárás. 19.45 Időjárás. 20.00 Bepillantás. Európa politikai, társadalmi kérdései. 20.30 Hírek, elemzések. Ázsiaőr. 21.00 Orszoroság 11. 21.30 A Financial Times üzleti magazinja. 22.00 Hírek, időjárás. 22.15 Bepillantás. 22.45 Hírek Ázsiaőről. 23.15 Orszoroság 11. 23.45 Financial Times. 0.15 Hírek. 0.30 Kék éj. 1.30 Időjárás. 1.45 Egyveleg.

TV 5: 16.05 Hírek. 16.15 Különleges megfigyelt. 17.15 Női szemmel. 17.45 Főzöldecék. 18.00 Hegymások magazinja. 18.30 Számok és betűk. Játékos vetélkedő. 18.50 Francia ajkúak. 19.00 Hírek. 19.10 Kulturális magazin. 19.30 Híradó. 20.00 Hírek. 20.05 Jelenlét. 21.00 Hírek, időjárás. 21.35 Színházi óra. Francia színházak repertoárjából. 23.40 Hírek. 23.50 Ex libris. Irodalmi magazin. 0.40 Műsorzárás.

RTL: 6.00 Halló, Európa! 9.35 A bátor szabólegény (NDK mesefilm). 11.00 A csizma kandúr. 12.35 A Munster család. 13.00 Lassie otthon. Amerikai játékfilm. 13.35 Daktra. Új amerikai állatfilm. 15.25 Filmújdonságok. 16.00 Tévétráda — különkiadás. A német egységesítés — különkiadás. 16.50 Veszély a Tigrisek völgyében. Amerikai ifjúsági film. 17.45 Tévétráda — különkiadás. A német egységesítés. 18.20 Futball. FC Köln—IFK Norrköping UEFA-mérkőzés. 20.30 Thomas Gottschalk showja. 22.00 Stern tv-magazin. Az új Németország napja. 22.35 Hírek, időjárás. 22.50 Vámpírok bálja. Angol horror. 0.40 Végzetes éjszaka.

Részletes műsor a TELEHOLD-műsorfüzetben.

RÁDIÓ

KOSSUTH: 4.30 Reggeli krónika. 8.00 órától minden órában: Hírek. Időjárás. 8.05 Hangszemle. 8.20 Ecomix. 8.45 Levelek röviden. 8.50 Külpolitikai figyelő. 9.05 Napközben. 11.05 Műsorajánlat. 11.10 Népdalkörök énekelnek. 11.34 Cári tiszték az 1848-as magyar forradalomról. 11.55 Reklám. 12.00 Déli krónika. 12.30 Ki nyer ma? 12.40 Könyvtudomány. 13.05 Klasszikusok délidőben. 14.05 Ótágú síp. 14.35 a középhullámon: Dzsesszmelodíák. 15.05 Metronóm. 14.35 az URH-adókon: Sport. 16.00 Délutáni krónika. 16.10 Műsorajánlat. 16.15 Boldog születésnapot. 17.05 Poggyász. 17.30

Hamarosan halljuk őket. 17.55 a középhullámon: Műsorajánlat. 17.30 az URH-adókon: Sport. 18.00 Esti krónika. 18.30 Rádás. 19.05 Sportvilág. 19.15 Láttuk, hallottuk, olvastuk. 19.30 a középhullámon: Hol volt, hol nem volt... 19.40 Mazaroff Mária népdalfeldolgozásokat énekel. 19.50 Gong. 20.05 Európa-stúdió. 19.30 az URH-adókon: Sport. 20.35 Brahm: Négy ballada. 21.05 Átváltások. 22.00 Késő esti krónika. 22.30 Szellemtörténetek. 23.05 Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. 0.10 Himnusz. 0.15—4.20 Éjféli után.

PETŐFI: 4.30—6.00 Reggeli zenés műsor. 6.03 Reggeli csúcs. Zene-szóval. 7.37 Mellényzseb — slágerekkel. 7.58 Műsorismertetés. 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Rivaldafényben. 9.00 órától minden második órában: Hírek. Időjárás. 9.03 Híres történetek, nagy egyenlőség. 10.05 Operettparádé. 10.50 Hajszaügyletek. 11.03 Sárga tengeraltárjáró. 11.33 Rólunk van szó! 11.40 Ki kopog? 12.00 Nóták. 12.53 5x5 perc a Cívis Hotel Rt.-nél — Debrecenben. 12.58 Műsorismertetés. 13.03 A tegnapi slágereiből. 13.45 Időjárás-és vízállásjelentés. 14.00 Akár hi-fi, akár nem... 15.03 Reklám. 15.05 Zenerület. 16.55 Reklám, műsorismertetés. 17.00—19.00 Rádiomagazin: 17.30 Helycse-re. 17.50 A—B/C/D. 18.20 Gordiusz. 19.03 Kölyökkádió. 19.30 Popregiszter. 20.00 Gordiusz. 21.03 Zenés kívánság-műsor. 22.05 Magyar színház a két világháború között — Cigányok. 23.03 Sporthíradó. 23.10 Hiánypótló. 0.15 Magyar és idegen nyelvű vízjelző szolgálat. 0.15—4.20 Éjféli után.

BARTÓK: 6.00 Muzsikáló reggel. 9.00 Műsorismertetés. Kb. 9.05 Mai programok. 9.10 Mahler: I. szimfónia. 10.05 Magyar írás. 10.50 Zene-szerzők „egymás közt”. 11.22 Operafinálé. 12.00 Hírek. 12.03 Műsorismertetés. 12.05 Zenekari muzsika. 13.00 Nevek örügény. 14.00 Világhírű vonószeneszek. 14.59 Zenekari muzsika. 16.00 Hírek. Időjárás. 16.03 Műsorismertetés. 16.05 Opera-művészelemez. 16.55 Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. 18.00 V materszinkom jazyku. 18.20 In limba materna. 18.40 Na maternem jeziku. 19.00 Hírek. Időjárás. 19.03 Műsorismertetés. 19.05 In der Muttersprache. 19.25 Szimfonikus zene. 20.36 Kritika két hangra. 20.56 Gluck: Orfeusz. 22.41 Magyar színház a két világháború között. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Zenekari muzsika. 2.00 Szózat.

DEBRECEN: 5.55—8.00 Reggeli zenés műsor. 5.55 Hírek. 6.12 Műsorajánlat. 6.15 A nap eseményei. 6.30 Hírek, lapszemle. 6.45 A szerkesztő vendége. 6.55 Az ügyeletek jelentik. 7.25 Körzeti időjárás. 7.30 Hajdúsági hírmondó. 7.55 Napi összefoglaló. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltatóadás. Szerkesztő: Bálint István.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

HA BI XLVII. ÉVF... ÁRA: 4... 1990. X. 4... TÖM Berlin, szerda (K... zgetett... fennállás... órák h... szűnt ör... Német D... társaság... tosan egy... békés fo... beolvadt... gi Köztár... A hiva... százezer... külföldi... Reichstag... publikon... került so... ratának... helyet a... zető szer... Richard... elnök, He... lár, Willy... SPD-elnö... a kormár... volt NDK... selőli. Két p... magneto... szólt a... háza Sz... miközben... az épulet... árbochoz... 60 négyz... nemzeti z... éjfélok fe... a fekete-... száza... feltörő új... pezsgősp... köszöntő... egyesült... hangzava... kivehető... Az egy...